

ANUL XXII - NR. 46 (962) - 10 NOIEMBRIE 1973

Flacăra

BIBLIOTECA
CMA DE LECTURA
PAB

...povestea
...unei
...mame
...cu
...6 copii

▲
ACESTA
ESTE
NĂSTASE

▲ Aurel Mihailopol, ferice și distins. Distins cu medalia de argint decernată de FIAP (Federația internațională a artiștilor fotografi) la al 9-lea Salon internațional de artă fotografică de la București. (Radu Constantinescu)

▼ Corneliu Leu la șantierele navale Oltenița, nu ca să-și comande un iaht proprietate personală, ci pentru o nouă producție a Casei de filme nr. 4. (C. Cioboată)

▲ De când a plecat din Cîmpulung Muscel, toate i-au mers pe dos. (Em. Tânjală).

▼ Dacă i-o fi sete după gura asta de fin, rezervorul cu benzină e pe aproape. (Em. Tânjală)

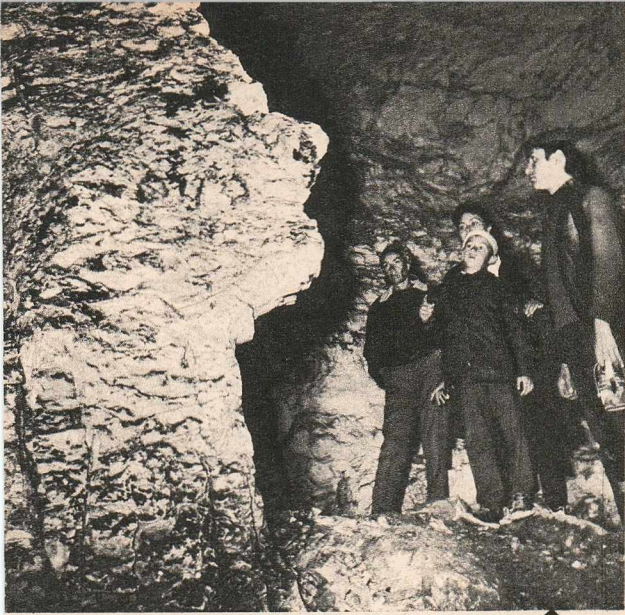
▲ Rizi Anda Caropol, rizi! Rizi că-ți stă bine. (C. Cioboată)

▼ Iubitorii poeziei lui Mihai Beniuc așteaptă nerăbdători îndeplinirea promisiunii Editurii Eminescu de a tipări în '74. volumul de inedite din lirica poetului militant. (Emanuel Tânjală)

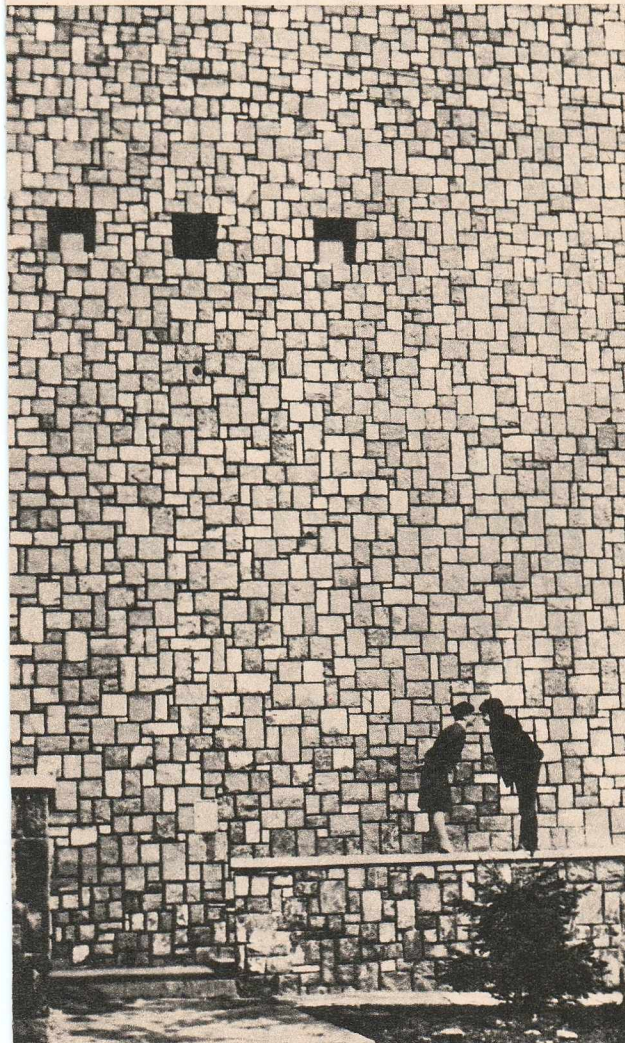
...Și se sfătuiră
La apus de soare
Ca să mi-l omoare
(Timpul, cu-o cintare)...
(Dorel Demetrescu)

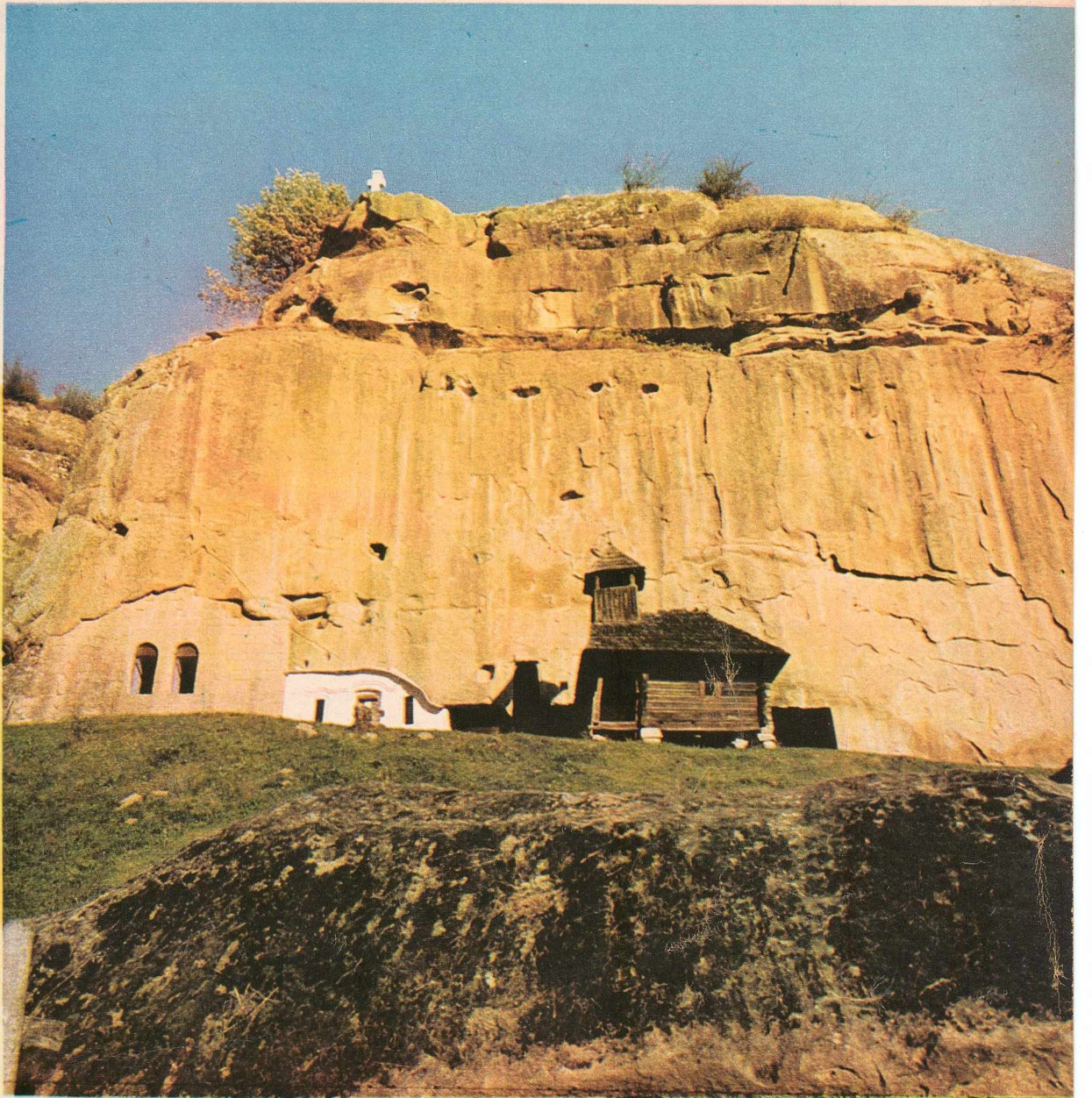
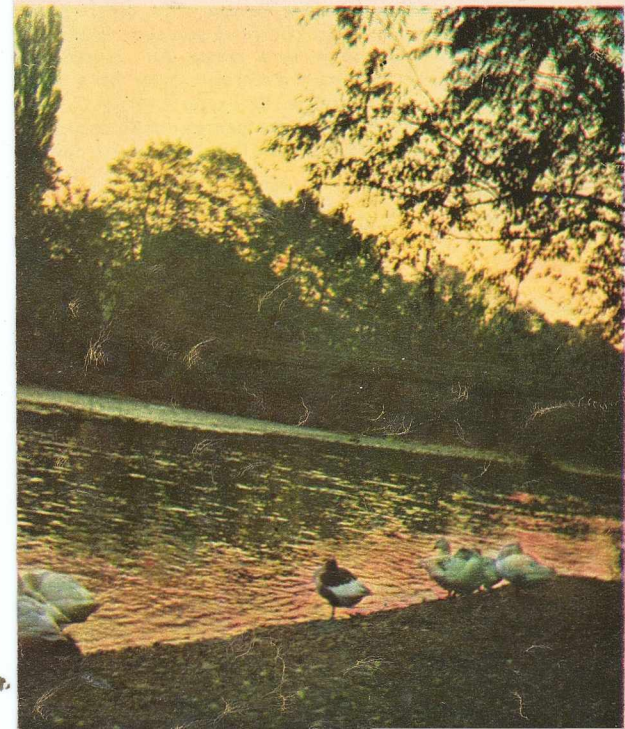

Omul de la Meziad continuă și va continua etern, să-i uluiască pe toți cei ce-l privesc. (Emanuel Tănjală)

Scandal la Predeal. (Sorin Dan)

▼ Cumetrele. (Horia Pătrașcu)

▲ Bisericuța din Jgheaburi-Argeș, săpată în peretele stîncii, monument istoric vechi (sfîrșitul veacului al XV-lea) și de o rară frumusețe. Nu este inclus în fondul turistic. Oare de ce? (Radu Constantinescu)

▲ De-abia cînd e în pom, Pavel Gheorghe e cineva! Pavel Gheorghe fiind pîndar de vie la Nalbant — Tulcea. (Mihai Băcanu)

tovarășe primar, sprijiniți-mă!

vin
la dumneavoastră
fiindcă v-am văzut
ochii luminoși
și deschiși

Am urmărit timp de șase ore cortegiul cetățenilor sosiți să-și spună păsurile, să ceară cu timiditate sau insolentă rezolvarea unor of-uri personale; oameni de vârste și profesii extrem de diferite, cu drame zguduitoare sau pretenții absurde, cu vocea străngulată de amărăciune sau, dimpotrivă, bezinvolți și explozivi ca niște oratori de carieră.

«Tovarășe primar, ajută-mă!» Sau formula de început a celor presați de durere. «Domnule primar, vă importunez, știu, dar...». Sau un mod de petițiune propriu bătrinelor de «condiție», cu vocabule grașeiate și fard printre riduri. Alții se erijează în psihologi imbatabili confecționând introduceri de tipul: «Tovarășe Dumitru Gheorghisan, vin la dumneavoastră fiindcă v-am văzut ochii luminoși și deschiși...»

...Mă rog, oameni și oameni.

L-am urmărit toată vremea și pe bărbatul care trebuia să discearnă adevărul de injucării sub această avalanșă continuă de revendicări drepte sau fanteziste. L-am admirat tactul și politetea, dar mai cu seamă promptitudinea prin care izbutea să stabilească, de la caz la caz, nu numai îndatoririle și obligațiile fixate prin lege, ci totodată să deconspire cu o intuiție remarcabilă și simburile conflictuale a unor relații de serviciu din cele mai diverse compartimente ale muncii. Un vânzător de flori cere cu pălăria în mână reducerea impozitului. O actriță pensionară incriminează activitatea celor de la ARIA în cadrul unui monolog patetic. Două fetișcane, surori de suflet, cer locuință uitând că, la angajare, au semnat o declarație prin care renunță la orice pretenții în această privință. Cine are dreptate, reclamantul sau pîrîtul? Cum poate fi găsită busola justiției în aceste «perorații pro domo»: ce se ascunde de adevăratele în dosul lamentațiilor bilbliite sau după cortina discursurilor avocătești? A face dreptate înseamnă să fii înzestrat cu talent și perspicacitate, dar în primul rînd să dovedești o cunoaștere atentă și profundă a vieții în desfășurarea și confruntarea ei dialectică.

Vom încredința tiparului câteva exemple. Doar câteva, și cititorul va înțelege, totodată, că podoarea și barierele bunului simț ne împiedică să cităm de fiecare dată nume de oameni, instituții și amănunte ușor de atribuit unor persoane reale.

lată, de pildă, una dintre numeroasele cereri privind reglementarea spațiului locativ. În cauză, un ofițer superior, general maior Traian Dafinescu. O personalitate, deci. Cu toate acestea, petiționarul nu a invocat un regim preferențial ci s-a înscris pe lista de audiențe și a așteptat la rînd ore în șir ca orice alt cetățean. Cererea dumisale s-a dovedit perfect îndreptățită: un schimb de locuință, un apartament de două camere (în casă locuiește în prezent cu nevasta și socrul) pentru o locuință de patru camere unde intenționează să-și mute și fata, ginerele și prezumtivul nepoțel...

— Șapte persoane în patru camere?

— Pentru noi e de ajuns. Trebuie să asigurăm locuințe pentru toată lumea.

— Țin însă să vă informez că apartamentul în care locuiește fiica dumneavoastră va reveni fondului locativ de stat.

— Cunoșc legea 4 și 5 din 1973.

Am notat acest exemplu de remarcabilă modestie și conștiință civică, gîndindu-mă toată vremea la suita de cereri nefondate, la toți cei care pretind cu dezinvoltură spațiu excedentar, suprimarea unor magazine și transformarea lor în locuință (caz real!) sau chiar camere pentru crescut ciini și pisici. Revedeam în minte aceste cazuri absurde și pe toți cei care, cu legea în mină, speră totuși încălcarea ei, tocmai prin «solicitudinea» primăriei.

lată-ne apoi față în față cu o femeie care cere pur și simplu ca soțul ei să fie mutat în alt serviciu, deoarece trăiește într-un «mediu nesănătos» care l-a făcut să cadă în patima beției. Un denunț calomnios? Nu, se pare că reclamanta are dreptate. Ce caută un bărbat în toată firea, de profesie inginer instalator, pe postul de ghid la A.C.R.? De ce la aeroport, pentru primiri oficiale, la banchete și în voiaje turistice, cînd meseria sa este atît de cerută pe șantiere și în fabrici?

— Vom cerceta cazul, vom sta de vorbă și cu soțul dumneavoastră și, dacă faptele corespund adevărului, vă asigurăm că vă vom sprijini.

lată-i în audiență și pe Maria și Ștefan Dobrică, de profesie vânzători ambulanti de flori.

— Vă rugăm tovarășe primar să ne reduceți impozitul.

— Adică să încalc legile țării? Am o altă propunere: vă trimitem să lucrați la «Horticolan». Aveți leafă și ați scăpat de beleaua impozitului.

De ajuns pentru ca petiționarii să se facă nevăzuți cît ai bate din palme.

Ne adresăm în final tovarășului primar Dumitru Gheorghisan:

— Cite cazuri ați rezolvat de la începutul anului și pînă în prezent?

— Aproximativ 1 200. Din păcate, marea majoritate aveau toate șansele de a fi soluționate pe alte trepte ierarhice: reglementări de spațiu locativ, cereri de telefon, reclamații calomnioase, petiții absurde care consumă din atît de prețiosul timp rezervat audiențelor. Dar nu numai cetățenii sînt de vină. Principala cauză, comoditatea, fuga de răspundere, lipsa unor decizii prompte și eficiente din partea salariaților noștri din cadrul serviciilor către populație, a unor lucrători din miliție sau a unor cadre de răspundere din instituții și unități industriale.

Liviu TIMBUS

de toate,
și de casă,
și de suflet

Există, trebuie să existe, o stare de veghe nu numai la căpătușii faptelor noastre de toată ziua, ci și la acela al vorbelor, o grijă frumoasă pentru destinul unor expresii pe care noi le-am ales, la un moment dat, să spună ceva despre noi și pe care le controlăm uneori, să vedem dacă nu cumva conținutul nu se mai simte în largul lui dincolo de coaja acelor cuvinte pe care i le-am hărăzit. Chiar dacă definiția umană a audiențelor nu se schimbă de la un an la altul — nici n-ar fi bine să se întimplă așa — merită să consemnăm că la întrebarea adresată unui primar de sector, «cu ce fel de probleme vin oamenii la dumneavoastră» nu și se răspunde «cu probleme majore», ci «cu de toate, și de casă și de suflet». Se întimplă, bineînțeles, ca sufletul să se întîlnească și cu casa, și invers. Bărbați care se despart de neveste — chestiune de suflet! — cer

rezolvarea acelu «unde stau eu, unde ea».

În ziua în care am fost martorii audiențelor președintelui Comitetului executiv al Consiliului popular al sectorului 5 al Capitalei, tovarășul Gheorghe Dumitru, am cunoscut însă altfel de suflete.

Iordana Gheorghe muncește de 37 de ani la Bumbăcăria românească-Jilava, locuiește într-o garsonieră de confort III. Iși dorește — și i se cuvine — o cameră cu bucătăria închisă. A venit doar să se lămurască dacă este cu putință să obțină ceva de la mișcarea a II-a. A vorbit puțin, i s-a răspuns în bine, pe loc, și s-a mai uitat o dată la noi înainte de a închide ușa.

Marcel Guță, de la Grupul școlar de alimentație publică, locuiește împreună cu soția și copilul într-un hol improvizat, la un proprietar care «s-a strîns» cît a putut, dar acum nu mai are încotro, îi cere să plece. Omul vrea să depună acotul pentru cumpărarea unei locuințe, are nevoie de o urgentare.

Vin la tovarășul Dumitru nu numai cei din sectorul 5. Cosma Giuros, merceolog la Electromontaj București, locuiește în altă parte. A auzit însă că în sectorul 5 există un apartament liber, undeva pe Magistrală, nu știe bine unde, stă necorespunzător, cu o fată de 16 ani, un băiat de 13 și soția. Este chemat la telefon directorul întreprinderii, tovarășul Macioc, se discută despre ordinea priorităților. După spusele solicitantului, tovarășul director i-ar fi recomandat, mai demult, răbdare.

O poveste doar de suflet pare a fi cea a inginerii Asandei Georgeta de la Ministerul Construcțiilor Industriale. Avea un memoriu de vreo 10 file în mâini și lacrimi în ochi. Se prezintă singură ca «o femeie cu capul sus», bună profesionistă, a fost ani în șir la panoul frunțașilor, a plecat și în străinătate, are doi frați comuniști în județul Suceava, dar acolo unde lucrează ea nu este stimată și apreciată atît cît merită, din cauza tatălui ei. Femeia vrea să i se analizeze, în detaliu, întreaga activitate, să însemne ceva pentru cei din jur doar prin ea însăși. În dreptul numelui ei, în carnetul omului de dincolo de birou, subliniat cu două linii: «se va sta de vorbă cu cei care o cunosc».

Ca să ceri un ajutor pentru ieșirea dintr-un impas — sau din ceea ce și se pare că este un impas — trebuie să ai încredere în dreptate nu numai așa, în general, ci și în dreptatea ta. Tînărul Toader Dumitru (26 de ani) nu este de această părere. Sau, poate, dreptatea sa se numește «așa mi-e mie bine». Iar la ora aceasta, fostului ajutor de maistru de la Adesgo i-ar fi nu bine, ci foarte bine, ca ajutor de ospătar la Unitatea Popești-Leordeni. Dealtfel, a și părăsit fabrica, s-a înfățișat aici, la audiențe, pentru a găsi înțelegere, vrea să-și schimbe meseria; ce, n-are voie, și ca ospătar este folositor societății, apoi are și un copil de o lună, e greu în trei schimburi. Tovarășul Dumitru îi propune câteva locuri de muncă, unul și unul, în întreprinderile cu renume ale sectorului, îi telefonează directorului general de la U.M.G.P. tovarășului Nieru Constantin. «Am un baiat voinic, frumos, pentru dumneata, îl puteți primi oricînd, nu!» Tînărul cu haină de piele stil Alain Delon în «A fost cîndva hoț», face o mutră la care cel mai bine se pricepe dracu' cînd vrea să fugă de tîmii: «Dacă era să merg în uzină, nu veneam la dumneavoastră». Pleacă grăbit.

— Există și audiențe pozitive, ca să zic așa?

— Din cînd în cînd. Alaltăieri a venit cineva să ne propună amenajarea unui loc de joacă pentru copii.

— Aveți idee ce zic oamenii după ce ies de la audiențe?

— Știu că unii ne trimit scrisori de mulțumire. Cînd ne vedem, le spun că cea mai bună mulțumire ar fi să dea o mină de ajutor la treburile cartierului.

— Sînt și dintre aceia care, după ce solicită o audiență nu mai vin, se răzgîndesc?

— Sînt, sînt, mulți vor doar o lămurire sau alta, își dau seama, pe drum, că o pot afla și altfel, că există și alte porți deschise.

— Cît timp se așteaptă, la o audiență, pînă să-ți vină rîndul?

— Mai deloc. Vineri dimineața se anunță cei mai mulți, alții cu o jumătate de oră înainte, la 14,30.

— De fapt, una peste alta, cam cîte audiențe aveți, într-o lună?

— Cam 20. Dar sînt zile cu 30 de cazuri, altele doar cu 6-8.

Magda MIHĂILESCU

care-i necazu'?

În fiecare vineri, de la ora 14 încolo, președintele Comitetului executiv al Consiliului popular al sectorului 7 are audiențe. Azi, 2 noiembrie — chiar în fața mea — a vorbit la telefon cu un ministru, scuzîndu-se că nu poate participa personal la o ședință de interes comun, tocmai pentru că are audiențe.

Tovarășul Dumitru Necșoiu, primarul, are multe fire de păr cărunț, cercăne sub pleoape de om obosit, răbdare de înger și voce calmă. Vădit, e informat pentru că știe mai multe chiar decît cetățenii veniți să-și spună păsul; și, tot vădit, e inteligent pur și simplu, pentru că nu se lasă amăgit de unii care, pentru a-și pleda cauza, în groașă argumentele. Vorbește folosind plura, dar în toul discutiei folosește ur «măi omule» foarte cald, care apropie și care aduce discuția la nivelul bunului-simț

— Care-i necazu'?

Răspunde un bărbat emoționat, dar și care își cunoaște interesul:

— Am făcut un coteț fără autorizație M-au amendat. Puteam să fac cerere pentru autorizație, pentru că știu să scriu și ușile deschise la toată lumea. Am făcut cotețu cu estetică și am crezut că nu mai e nevoie de autorizație. Știu c-am încălcat disciplina în construcții dar pentru altele am avut autorizații și eu am fost întotdeauna devotat

— Care-i necazu'?

Răspund, completîndu-se, doi soți în vîrstă

A discerne adevărul de injustiție înseamnă în primul rând o cunoaștere atentă și profundă a vieții în desfășurarea și confruntarea ei dialectică.

și care arată a intelectuali (au depus, spre deosebire de toți ceilalți înscriși pe lista de audiențe, o cerere compusă și dactilografiată ireproșabil):

— Iată de ce ne-am permis să vă deranjăm. Locuim într-o cameră de 21 de ani. Un colocatar din același apartament a decedat; am vrea să cerem noi una din cele două camere pe care le ocupa, pentru că soția mea, fiind bolnavă, avem dreptul la două încăperi. Soția defunctului însă vrea să facă un schimb...

Primarul promite o anchetă rapidă. Și totuși când să iasă din birou, ea începe să plîngă, iar el o bate cu tandrețe pe umăr.

*

— Care-i necazu'?

Răspunde un bărbat cu mustăcioară à la Eroll Flynn și șmecher de crapă pielea pe ei:

— Am vrut să-mi fac un garaj. Mi s-a dat și aprobare. Dar cei de la cooperativă au avut interesul să-și facă planul și mi l-au făcut mai mare, în loc de trei pe cinci l-au făcut de cinci pe șapte. Acum, după ce-i gata, cei de la primărie cică să-l demolez! l-am întrebat: da' de ce, fratele meu? Sînt de acord în totul cu dumneavoastră, o bucatărie nu trebuie să aibă un hectar și un garaj nu-i un atelier de tinichigerie auto, dar eu nu făceam acolo reparații auto. Am primit mașini, pentru că-s om bun și nu pot refuza un alt om dacă mă roagă să-i țin mașina cîteva zile, dar asta nu înseamnă că le-am reparat. Nu folosesc alți oameni, dar să știți că nu-i atelier în care să nu existe la orice oră unu-doi care se uită la tine cum lucrezi, deci stau să mai schimb o vorbă. Sînt de acord în totul cu dumneavoastră,

și amplasarea e altfel decît cea de pe schiță, dar a greșit arhitectul de la primărie. Tot omul poate să greșească, chiar și arhitectul. A ieșit garajul mare fără voia mea; îl refac, dar vine iarna și-s bolnav, și n-am nici bani, încît dați-mi o păsuire. Da, m-ați păsuire din primăvară dar...

Un primar își pierde 40 de minute din timpul său cu menire socială pentru un contravenient șmecher și pomanagi. Uneori, ne costă prea mult democrația.

*

— Care-i necazu'?

Răspunde o femeie cu gură de mahalagioaică, totuși o femeie bătrînă și cu griji:

— E adevărat, am avut 26 de procese cu proprietăreașă — și penale și civile — dar în afară de două le-am câștigat pe toate. Nu vreau decît o cameră, pentru că m-a aruncat în stradă cu toate că eram în toate exemplară.

*

— Care-i necazu'?

Răspunde o duduie frumușică și elegantă:

— Locuiesc cu soțul meu și cu mama, care-i foarte bolnavă, într-o singură cameră. S-a făcut în același apartament un spațiu liber, am vrea să ne extindem noi, însă un alt colocatar...

— De ce nu vă faceți un apartament?

— Soțul zice că astea noi sînt prea departe, să așteptăm să se înceapă pe Dorobanți.

— Credeți că pot locui două milioane de oameni doar pe Calea Victoriei?

*

— Care-i necazu'?

Răspunde o femeie sărmană tare:
— În dumneavoastră am toată încrederea, vă spun ca la un frate...

*

În fiecare vineri, de la ora 14 încolo, un primar de sector are audiențe. Tovarășul Dumitru Necșoiu are toată bunăvoința de pe lume dar, la urma urmei, i se poate adresa și dumnealui întrebarea aceea cu care își începe dialogul cu fiecare cetățean intrat în birou «la audiențe». I se poate pune întrebarea «Care-i necazu'?', pentru că și dumnealui are unul: nu poate răspunde la toate cererile. Și mai ales la cele privind capitolul «acoperișuri».

Asistînd la o audiență lungă de trei ceasuri și jumătate, am priceput de ce-i înțeleaptă și necesară măsura de a ne face casă și cu banii noștri, nu numai cu cei ai statului. Pentru că trebuie să fim conștienți de un lucru: sînt concetățeni de-ai noștri care încă o duc foarte greu. Oameni tineri care s-au însurat și au făcut copii, fără să aibă mai întîi o meserie; oameni bătrîni care au rămas singuri; oameni peste care a dat nenorocirea unei boli; și așa mai departe. Pentru ei societatea trebuie să facă ceva, trebuie să le întindă o mîna de ajutor; dar la efortul acesta — pe care societatea îl face — fiecare din noi trebuie, în chipul cel mai conștient, să pună umărul și personal. Să fim mai realiști, mai modesți și mai generoși — de fapt asta am vrut să spun.

Nelu IONESCU

Confidențe și sfaturi reciproce în sala de așteptare.

Ore de audiență la Primăria sectorului 1.

vinovați nu sînt numai șoferii

Maiorul de miliție Ion Manolescu s-a lăsat de fumat. De trei ani. Îi admir culoarea de om sănătos; regretă că nu-l pot auzi tușind ca pe vremuri. În stînga, lângă Fabrica de cărămidă-Chitila, o macara se învîrtește bezmetică în jurul axei sale. Macaragiul Nae Stan și șoferul Tudor Popa se joacă de-a forța centrifugă sau care scapă de care. Îi scăpăm noi pe amîndoi. Pornim. În urmă, șoseaua se întinde ca și în față, netedă, curată și pustie. Bucăți din ce a rămas din Codrul Vlășiei cad pe parbriz, putrede, rupte de vînt. Denivelările șoselei anunță întreprinderi, ferme, uzine. Ieșirile în șosea seamănă a curse cu obstacole. Soare.

În cadrul general al anchetei, obiectivul nostru îl constituie garajele. La Inspectoratul județean Argeș aflăm că l-am ales bine. Cazurile de indisciplină a șoferilor care efectuează transporturi clandestine s-au înmulțit. Cu urmări, uneori, tragice. Cu numai câteva zile în urmă, șoferul Puiu Nicolae a sustras din garajul întreprinderii de utilaj transport o autobasculantă fără ca paznicul să aibă habar. Oboseala și alcoolul l-au proiectat într-un gard. Fratele șoferului a rămas în șanț. Mort. Puiu Nicolae a introdus mașina în garaj la fel cum o scosese. N-a mai trecut pe la locul accidentului. Știa de

fratele mort, știa că va fi prins, nu s-a gîndit că va scăpa, pur și simplu dintr-o dată nu i-a mai păsat de nimic. S-a dus acasă și s-a culcat.

Garajul întreprinderii de transport (secția Bascov). Seara. Ion Sămăreanu face pază dublă. Se explică: e singur, dar stă de două ori mai mult decît programul normal. Ușa căsuței de paznic n-are clantă, geamurile sînt sparte, e frig, un godin zace desfăcut în mijlocul încăperii, hîrtii aruncate, registre unsuroase, cîrpe, dezordine, praf și murdărie.

În realitate, garajul e cîmp deschis: se observă urme ușoare de gard. Ion Sămăreanu este de fapt mecanic și ține locul paznicului plecat în concediu. Nu știe cîte mașini sînt în garaj. Nici cîte nu sînt în garaj. Și cu atît mai puțin cîte urmează să se întoarcă. Predarea garajului nu se face cu proces-verbal. Nu știe cum ar acționa în caz de incendiu. N-are telefon. E unul în biroul șefului de secție, dar nu știe să-l folosească. N-are cheile mașinilor și nu știe unde sînt. Pe scurt: asta-i situația. Din biroul șefului de secție, care după dezordinea de pe birou pare a fi plecat numai pentru cîteva minute, lt. colonelul Lazăr de la județ, telefonează la sediul central al întreprinderii: «Aveți un

accident pe șosea. Șoferul e rănit! Trimiteți ajutoare.» Dar de serviciu e dactilografa Popescu, care e recent angajată, nu știe ce și cum etc. Nu cunoaște nici numerele de telefon ale membrilor conducerii. Ne sfătuiește să telefonăm la celălalt garaj repetăm discuția avută înainte cu Ion Sămăreanu. Ne oprim în continuare la sediul întreprinderii de transporturi auto. Răspunsuri: nu știu, nu mă pricep, mai e cineva dar a plecat, avem dar nu știu unde e, normal ar trebui să fie, dar nu e, nu știu de ce, nu e de resortul meu, sînt nou...

La baza tubulară și transporturi petrol (secția Bascov) discutăm cu șoferul Gheorghe Geantă. Cînd a plecat în cursă era sîmbătă dimineața. Lucrează la sonde. Uneori noroiul îl imobilizează în cabina mașinii. E tractat de buldozere. N-apucă să mănînce nimic toată ziua. Cînd revine, e sîmbătă seara și duminică dimineața are altă cursă. Spre alte sonde. În comuna Bogați îl așteaptă soția și copilul; împreună așteaptă al doilea copil. Sînt 15 soferi din Bogați dar nu li se asigură navetă. Noaptea rămîn în dormitoare comune. Gheorghe Geantă spune că lucrurile se vor aranja. Dacă termenul n-ar fi prețios și în egală măsură demonetizat i-aș numi pe acești tineri ca și pe mulți alții eroi. Sînt, desigur, unii dintre ei, numai că la 18 sau chiar 24 de ani, pe acești eroi îi apucă dorul de casă, îi rod poate bănuiele sau pofta de ciștig. Și riscă totul, postul și banii, și viața, după cum am văzut. Pe a lor și pe a altora. Nepăsarea și neglijența celor plătiți ca să-i conducă și să le organizeze munca îi implică moral în viața ca și în moartea acestor oameni. Și nu numai a lor, ci și a noastră, a tuturor celor care circulăm pe șosele. Fiindcă disciplina nu e un moft estetic, ci o necesitate a ordinii și conviețuirii sociale.

Nicolae CRISTACHE

circumstanțe atenuante pentru un mire

Dacă ați fi fost în locul meu și vi s-ar fi spus — de la centru și la fața locului — «este un județ cu o circulație rutieră cuminte» v-ați fi grăbit să credeți? Eu mărturisesc că nu am prea crezut. De ce? Cel puțin pentru motivul pentru care nu crezi, să zicem, un părinte care-ți recomandă băiatul său și-ți spune că-i cuminte, iar tu vezi că are amîndoi genunchii zdreliți. Al doilea motiv ține de reflectarea circulației rutiere în conștiința noastră, bombardată de toate informațiile mass-mediei pe această temă. Nenumărate statistici de mortalitate, pe ani, pe luni, pe săptămîni, pe zile și chiar pe ore, pe care le receptezi — în val continuu — pe toate canalele, presă, radio, televiziune etc. Și-atunci poți să înghiți, așa, fără apă, pastila circulației cuminte, fie ea și în județul Bacău?

...E sîmbătă, e ora prînzului, e cer senin, e soare, drumul național nr. 11 Bacău — Oraș Gh. Gheorghiu-Dej — Brașov e curat, e uscat — ce s-ar mai putea spune? — mai bun decît în ziua respectivă nu poate fi în altă zi. Și totuși, iată-ne, pe căpitanul Eugen Negrea și pe subsemnatul, uluiți în fața unui accident produs pe Măgura cu aproximativ 15 minute înaintea sosirii noastre, întimplătoare, la fața locului. La o curbă relativ

dulce, fără probleme, inginerul Bulinariu Victor — salariat la laboratorul de pedologie și agrochimie-Bacău, un om în toată firea, cu păr cărunt — a luat un senzațional viraj «à la Fittipaldi», ieșind (cu o Dacie 1300, mașină proprie) de pe șosea, ajungînd în șanț și sărînd — miraculos — un puț destul de adînc de captarea apei, unde dacă ar fi căzut cu mașina astăzi i-am fi găsit, probabil, numele într-una din rubricile de triste anunțuri de la România liberă. Omul e palid, dă din miini mecanic, nu-și dă seama cum s-a întîmplat, nu și-a revenit încă din șoc. Mașina e ca și ingenunchiată. Roțile din față distruse, direcția la fel.

— Nu știu, nu-mi dau seama cum a fost! — repetă în surdină inginerul Bulinariu. Nu-și dă seama cum a fost, dar își dă seama că moartea i-a trecut pe la ureche. După formalitățile de rigoare și un apel către A.C.R. Bacău ne continuăm drumul.

— În loc să frîneze, a ambalat — poveste veche, devenită clasică — și a fost la un pas să ambaleze în rai, îmi spune cu un umor grav căpitanul Negrea.

O autocamionetă plină cu «chiorii» (terminologie de șofer, desemnînd categoria de drumeteți «ia-mă nene») ne atrage atenția prin veselia ei neobișnuită și prin balansul

periculos al unui bătrîn, aparent băut, care ar putea să cadă, din clipă în clipă, din vehicul. Autocamioneta cu nr. 21-BV-807, aparținînd Fabricii de produse refractare «Răsăritul», e stopată. *Timpul 1 al controlului:*

— Numele?

— Mihalache Neculai, vin de la Roman cu țevi.

— Cine sînt pasagerii?

— Rudele mele — frați, cumnați, părinți — Mihalache Vasile, Popa Ioan, Popa Anica, Dumbravă Maria, Mihalache Costel, Mihalache Dumitru, Mihalache Aurel, Mihalache Emilia.

— Sînt înscrisi pe foaia de parcurs?

— Da, uitați-o.

— E falsă!

Timpul 2:

— Spune-mi cîstit, nu-i așa că ai avut hîrtia stampilată și ai completat-o singur cu cerneală?

— Așa-i, tovarășe căpitan.

— Știi cam cît te costă afacerea asta, cu amenzele pe număr de oameni? Vreo 2 000 de lei.

— Mergem la nuntă, tovarășe căpitan. Am și eu o nuntă. Mă însor mîine. Mi-am luat neamurile.

— Ai cerut voie la întreprindere să faci

acest transport?

— Da.

— Cui i-ai cerut?

— Șefului de transport Dumitru Moscu.

— Și nu ți-a aprobat, bineînțeles?...

— Nu. A zis: «Pe mine nu mă interesează, faci ce știi și răspunzi».

— Ei, uite că acum o să răspundă și el.

— Mă duc la nuntă, tovarășe căpitan...

— Te duci, mă, băiatule, dar de ce nu te duci cîstit? De ce nu-ți aduci neamurile cu trenul, cu autobuzul?

— Am greșit. Mă însor și eu o dată, tovarășe căpitan...

Epilog. Lucrătorii din aparatul miliției sînt și ei oameni, mai oameni chiar decît sînt dispuși să creadă unii dintre noi.

— Nu te amendez, așa-i cadoul nostru de nuntă. Îți dau un avertisment care la următoarea abatere — pe care nu ți-o doresc — îl vom lua în considerare și pe el. Pînă atunci, mult noroc în căsnicie!

Actul de omenie apropie pe oameni. Fie chiar oameni care n-au știut unul de existența celuiilalt pînă acum o jumătate de oră. Clujean, «adoptat băcăuan» de familie, căpitanul Negrea, bărbat tînăr, de o agerime în gînd care-ți face o reală plăcere în discuție, trece printr-un filtru personal discret dar bine nuanțat subiectele care ne vin în fuga mașinii.

...Ați terminat Dreptul, și eu sînt în anul V, la fără frecvență. Oare de ce ni s-o fi dat, la facultate, să alegem între Criminologică și Medicină judiciară? Nu se poate să lași vreuna deoparte. Ba, dimpotrivă, cursul universitar e de-abia un punct de plecare. Problemele acelea specifice trebuie să le aprofundezi mult ca să te poți descurca, mai ales la noi, în miliție.

Împărtășesc fără nici o rezervă întemeiatul punct de vedere al colaboratorului meu de o zi.

O ultimă întîmplare care mi-a dat de gîndit și-atunci, pe șosea, în comuna Tîrgu Trotuș, și la care mă mai gîndesc și acum, în momentul scrierii acestor rînduri.

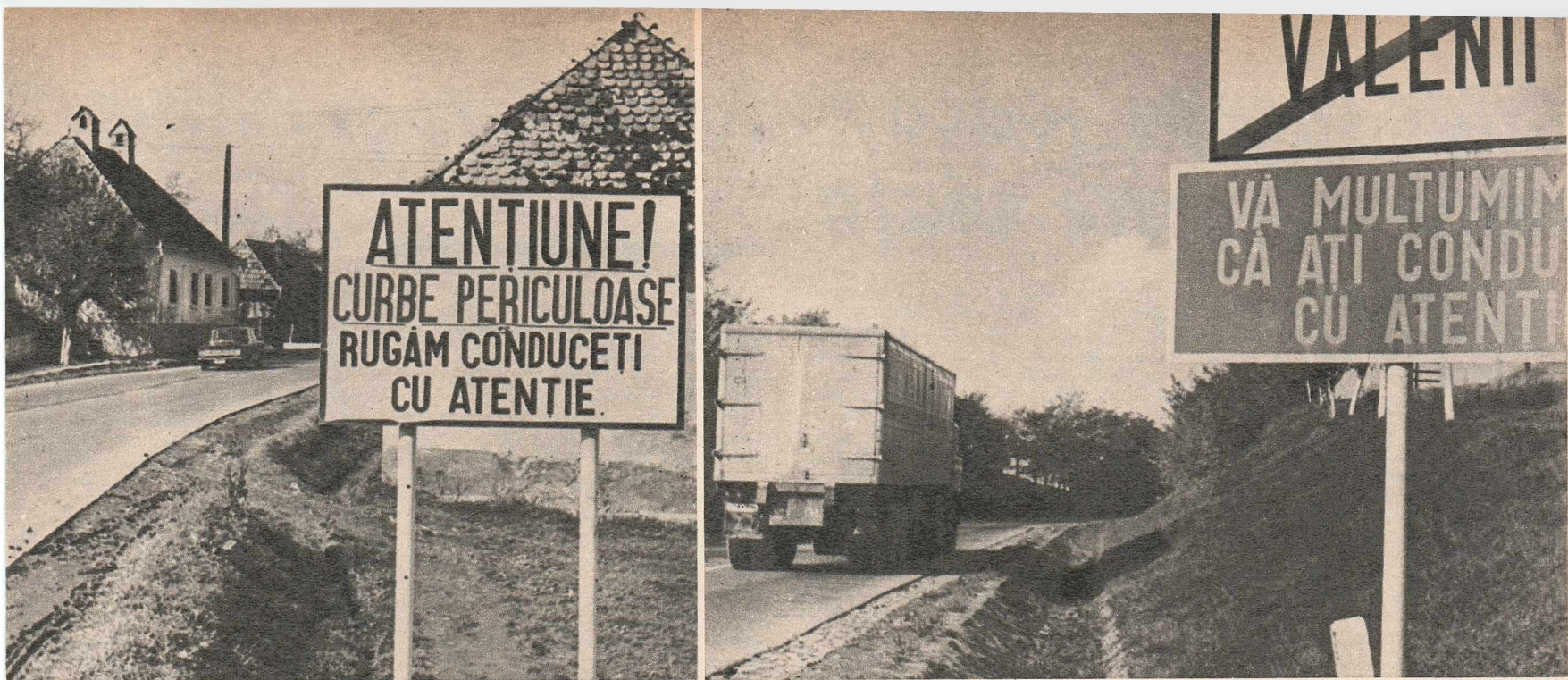
...Urmărim cu Dacia Miliției autoturismul cu nr. 1-SV-628. Sîntem în plină comună, viteza mașinii noastre este de 80 kilometri la oră, dar nu ne putem apropia de autoturismul de Suceava pentru că aleargă — în localitate — cu 85,90km/oră! Oprește, după o energetică depășire, la marginea drumului. Căpitanul Negrea se îndreaptă spre șoferul sucevean, care recunoaște că a mers cu viteză nepermisă. În același timp, de lângă șofer coboară un civil care vine la mine — și nu la căpitanul Negrea! — recomandîndu-se: «Sînt locotenent-colonelul M.I. Tafalan Vasile, vin de la Timișoara, de azi dimineață, îmi transport mama bolnavă.»

Un om cu o înfățișare pe cît de serioasă, pe atît de sinceră. Nu-mi pot opri, totuși, două gînduri. 1) De ce nu s-a adresat tovarășul locotenent-colonel căpitanului care-l oprise — și care-și făcea serviciul — și mi s-a adresat mie, un civil? N-a «trecut» oare peste gradul inferior, gîndindu-se că problemele pot apărea de la civilul necunoscut pe care-l întîlnia («cine știe cine o fi civilul asta?») 2) Crezîndu-l și atunci — și acum — pe ofițerul Tafalan că mama dînsului, pe care o transporta cu mașina, era bolnavă, m-am întreb și mă întreb: venind cu autoturismul tocmai de la Timișoara (de la cinci dimineața, după spusele dînsului, iar ora întîlnirii noastre a fost 15), ce rost avea să meargă cu o viteză excesivă — repet, la ora 15 — prin comune? Dacă era o urgență, s-ar fi oprit, fără îndoială, pe parcurs, la spitalul primului oraș întîlnit. Și în fața unei urgențe — cînd este în joc viața unui om — oricine se înclină, ba chiar ajută, dacă poate, cu ceva. Gînduri absolut legitime pe marginea unei întîmplări cu fațete delicate, în măsură să-i dea, sper, de gîndit și locotenent-colonelului cu înfățișare serioasă și sinceră, Tafalan Vasile.

Marius POPESCU

Raid-anchetă organizat cu concursul Direcției circulației din cadrul Inspectoratului general al miliției.

sîmbătă seara și duminică dimineața pe șoselele din județele argeș, bacău, dîmbovița, dolj, iași, maramureș, mureș, olt, prahova, vrancea

Dialog care invită la un civilizat comportament pe șosea, chiar și în curbe (județul Mureș).

scurt tratat de biologie rutieră

...Pucioasa. Județul Dâmbovița. Noapte. Frig. Destul de frig. Pe șosea, o frînă taie brusc discursul liniștei. O minicărută cu tracțiune umană (Maria Tudor — 15 ani), încărcată cu varză, a scăpat de accidentare datorită frinei de care vorbeam mai sus. Flacăra unui chibrit din dotarea personală ne ajută să observăm că felinarul vehiculului nu arde. Încă un băț sacrificat și se constată că felinarul chiar lipsește. Numărul de înmatriculare este însă la locul lui, pe spate, dar cifrat: «Făcut de Gogu pe 2 bani». Ce-tățeanul Gogu din Pucioasa n-a fost încă identificat.

...Iarăși Pucioasa. Județul Dâmbovița. Noapte. Etc. Incidentul relatat mai sus se poate transforma într-un veritabil accident, dacă, prin absurd, în datele povestirii, pe locul căruciorului punem una dintre numeroasele biciclete găsite fără «ochi de pisică» și far, iar în locul misteriosului tovarăș Gogu îi punem pe Tudorache Constantin, Mihai Nedelcu sau chiar pe Despa Constantin, sanitarul din Aninoasa.

...Ghiulbaba, ostară, săpunari, cam așa sînt numite pe plan local unele sorturi de cartofi, expuse pe marginea drumului na-

țional care străbate, printre altele, comunele Malu cu flori și Lungulețu (jud. Dâmbovița). Bineînțeles, cartofilor le stă mai bine alături de varză, morcovi sau dovleci turcești. Iar ca tabloul să fie cit mai complet, de ce să nu punem alături și o butelie de aragaz, fie și pentru vânzare. Cumpărători se găsesc, slavă Domnului. Ei sînt, în special, conducători de autoturisme, care vin tocmai din București pentru a parca aici, în plină șosea. Circulația nu este însă deranjată decît pe timpul desfășurării ciclului, întrebare-negociat-achitat-încărcat. Numai atît. La primăria din Lungulețu, depistată de noi, împreună cu maiorul Haralambie Cioinea, după un reper precis («casa aceea, peste drum de coșul cu morcovi»), se cunosc bine consecințele rutiere ale zarzavaturilor. Personal, tovarășul primar le-a propus, încă de anul trecut, oamenilor să-și țină marfa în curte și, eventual, să-i anunțe existența printr-o varză pusă pe bulumacul porții. S-au dat și amenzi. Inutil. Problema se va rezolva destul de repede, dat fiind caracterul profund perisabil al legumelor expuse.

Am comite însă o mare nedreptate bo-

anică dacă ne-am ocupa numai de partea legumicolă. Adică, am critica numai zarzavaturile. Fructele (mere, pere, nuci) își au și ele partea lor de vină. Dar asta în nordul județului Dâmbovița, pe șoseaua Tîrgoviște-Voinești-Cîmpulung. Aici, efectul rutier al fructelor este clar, recunoscut, și mai ales armonios completat prin aportul regnului oarecum opus — cel animal. La fiecare kilometru, mașina noastră este salutată, uneori de-a dreptul întîmpinată, amical de diverse animale cunoscute în termeni mai populari sub numele de cai, oi, vaci și, de ce să n-o spunem, chiar măgari. Totuși, aceste aspecte nu-l împiedică pe șoferul Roman Nicolae (21-AG-3836) să meargă cu o viteză mai mare decît cea permisă de legile în vigoare. Nimic nu-l împiedică nici pe căpitanul de aviație Cuțoi Victor (1-BZ-1277) să circule pe stînga, chiar în comuna Voinești, unde, pe cit se pare, are un frate primar.

...E un gest omenesc să-ți ajuți prietenii la greu. Să-i transporti, spre exemplu, cu mașina la nuntă. E recomandabil însă ca mașina să fie, pe cit se poate, personală. Cu un camion proprietatea statului îți mai trebuie și unele forme legale. Iar șoferul

Șerb Dumitru (21-AG-3709) nu prea le are. «E nuntă tovarășe maior! Pe cîste de onoare vă spun, să trăiți, nunta și înmormîntarea e o treabă». Și amenda e o treabă... Da, e o treabă valabilă pentru oricare contravenient. Chiar și cînd se numește Popa Gavril (5-B-4145) și este decanul Facultății de medicină veterinară din București. Și chiar dacă te faci vinovat numai de o «triplare», iar nu de jocul zglobiu al cailor de pe șoselele județului Dâmbovița.

DIALOG CA ÎNDREPTARE

— Unde duci porumbul?

— La bază.

— E al dumitale?

— Păi am eu bază?

— Dar acte ai?

— Să vedeți, am, dar etc.

— Am făcut mare greșeală tovarășe maior. Mi-e rușine, că sînt om serios, nu beau, nu sînt afemeiat după țigări. Asta o să rămînă ca o îndreptare pentru mine.

George STANCA

boul meu din dreapta, după cum văzurăți, e vacă și are năluci

Semn al sincroniei cu fenomenul rutier contemporan, mașinile care circulă pe raza județului Dolj au volanul pe stînga. Altfel spus, traficul rutier doljean, asemenea celor din mai toate colțurile lumii, se desfășoară cu sensul de circulație pe dreapta. Căruța sa neavînd volan nici pe stînga, nici pe dreapta, Constantin Oprea circulă pe stînga împotriva fluxului normal al șoselei. Întrebare de ce, omul ne spune adevărul adevărat: «Boul meu din dreapta, după cum văzurăți, e vacă și are năluci. De-aia, mai ales cînd e pe vreun pod, trage căruța cu totul în partea aia. Așa că merg pe stînga ca să nu mă dea în șanț ori în apă.» La sugestia că decît să circule neregularitar mai bine ar schimba vaca din dreapta cu boul din stînga, omul zice că la asta nu s-a gîndit, dar dacă așa zice domn' maior, o să se mai gîndească el și poate face schimbul acesta între cele două animale.

Fie că merg cu mașina, fie că stau de vorbă în căruța ori pur și simplu călătoresc cu piciorul, oamenii de prin Dolj nu poartă la ei acte. Mai cu seamă buletinul de identitate la care țin foarte mult, motiv pentru care îl păstrează acasă printre rufele curate. Unul dintre ei este Aurel Mateescu, bici-

clist din comuna Leu. De ce nu are buletinul la el? «Păi ce, să-l murdăresc? Ori să-l rup?», «Bine, spune maiorul Ion Voicu, șeful serviciului circulație al județului Dolj, dar dacă dă ceva peste dumnea, mai ales că n-ai nici lumină la bicicletă, și te omoară, cum află oamenii cine ești ori cine-ai fost?» Aurel Mateescu zîmbește, apoi răspunde liniștit: «Domn' maior, m-am gîndit eu la toate. Păi dacă mă calcă aci, în comună, nu e problemă că mă știu toți cine sînt și al cui și pe cine țin de nevastă. Dacă mă calcă la Craiova, iar nu e problemă că eu cînd plec la oraș îmi iau buletinul tocmai d-aia că dacă mă omoară vreunu' să știe lumea unde să mă ducă. Așa că vedeți dumnea-voastră, nu-s eu așa, unul din ăia care să nu gîndească la viața lui!» (!) Cam la fel cu Aurel Mateescu gîndește și Nicolae Drăghici, tot din Leu, tehnician la Complexul intercooperatist avicol-Cașoveni, om cumsecade care n-are nevoie de buletin deși merge noaptea pe șosea exact cum nu trebuie. Dar Nicolae Drăghici nu crede în ghinion și mărturisește liniștit: «Eu, tovarășe, conțez pe frîna conducătorilor auto!» Tot fără acte circulă și muncitorii de la Avicola Craiova, înscrși pe lista șoferului care con-

duce autobuzul 31-DJ-5538. Acești oameni fără acte susțin că se numesc, unul Fiertu Gheorghe, altul Fiertu Ion și numai faptul că seamănă unul cu celălalt ne convinge că sînt rude și că-i cheamă, probabil, la fel. Important este, de fapt, dacă-i cheamă Fiertu, adică sînt cei înscrși pe listă și nu alții.

În fața casei Antoniei Mitru din Leu, pe partea carosabilă, șoferul unui autocamion a lăsat remorca cu numărul 21-DJ-2764 fără vreo lumină, cu un ochi de pisică acoperit de noroi, și a plecat la Craiova. Antonia Mitru este o femeie săritoare și încearcă să ne liniștească: «Tovarășe comandant, lăsați că o tragem noi, trei bărbați (!), remorca în fața porții.» Pentru că nu era o propunere realistă, singurul lucru ce s-a putut face a fost acela de a-l trimite pe Grigoriță, un puști la vreo 10 ani, să aducă un felinar pe care să-l pună la cîțiva metri în spatele remorcii, nu de alta, dar să nu dea peste ea tocmai șoferul cu pricina, cînd s-o întoarce de la Craiova.

Sigur, faptul că maiorul Ion Voicu și căpitanul Vasile Irian, din cadrul Inspectoratului general al Miliciei, ar fi putut da atîtea amenzi sîmbătă și duminică, 27-28

octombrie, încît să se strîngă o sumă mai mult decît consistentă, dovedește că în județul Dolj mai sînt multe de făcut pentru educația rutieră a oamenilor. Deocamdată, cele mai multe probleme le pun localități ca Armășești de Sus, Brădești, Almaj, Podari, Dăbuleni, Perișor, în care s-au înregistrat cele mai multe accidente. Deși în Dolj s-au închis încă 180 de drumuri laterale, s-au construit 82 de refugii pentru mijloacele de transport în comun, s-au amenajat 82 000 mp de trotuar în mediul rural, circulația este departe de a se desfășura fără probleme deosebite. Majoritatea accidentelor înregistrate în acest an s-au datorat în județul Dolj: vitezei excesive, consumului mare de alcool (conducătorii auto și bicicliștii), neatenției la traversări, deficiențelor tehnice, depășirilor neregulate. Iată, așadar, enumerate cauzele principale care îngreunează desfășurarea normală a traficului rutier în mediul rural într-un județ de mărimea și cu ponderea economică a Doljului.

Dorin TUDORAN

unde începe joaca, — între ieri și mâine, — unde sfârșește viața — circulăm

Este limpede că elevii de azi știu mai multe decît cei de ieri, ca să nu mai vorbim de cei de alaltăieri. Eu una nu garantez că dacă acum 10-15 ani cineva ne-ar fi întrebat, la școală, «ce persoane se pot transporta pe o bicicletă», nu s-ar fi găsit printre noi romantici care să-și închipuie că unei iubite — sau chiar unei soacre — poți să-ți faci liniștit hatîrul de a o plimba cu tine, pe vehiculul cu două roți. Astăzi și un copil are idee că tot acest sentimentalism se întîlnește în cele din urmă cu paragraful «contravenției». Desigur, exemplul nostru are un caracter de floare la ureche pe lîngă cele ce învață — acolo unde învață cu adevărat — elevii de azi, în materie de ocrotire a vieții. Viața lor și, mai tîrziu, viața altora.

Dacă nu avem încotro, să-i spunem educației rutieră acestei materii care, «pe vremuri», se putea îndestula doar cu sfatul părinților: «Ai grijă cum treci strada. Uită-te frumos și la dreapta și la stînga». În vinzoleala de azi a mașinilor, în «pădurea de simboluri» ale circulației, în graba celor mari, în atîtea și atîtea dat-uri, ieșitul din casă al unui copil devine un gest responsabil. Ca să ajungem la această concluzie nu trebuie să ne gîndim bine. Ajunge să ne gîndim. Cu toții. Nimeni nu poate face totul pentru noi, ceilalți. Deși, la drept vorbind, există și oameni care se străduiesc să facă totul. Nu sînt în măsură, la ora aceasta, să spun cum stau elevii de la lași cu istoria universală, să zicem. Am însă suficiente motive să afirm că în ceea ce privește educația rutieră nu se face economie de pași înainte. Chiar dacă nu există o materie ca atare cu acest nume, chiar dacă dispozițiile Ministerului Educației și Învățămîntului înghesuie această oră — educația rutieră — de cîteva ori pe an, la dirigiență, ca pe orice «acțiune» care ar încărca programul.

Serviciul circulației din Inspectoratul județean al miliției-lăși nu așteaptă ziua unor norme școlare ideale. Ca și unii profesori, foarte mulți, dealtfel. În această privință, cuvîntul acțiune nu are nimic de ochii lumii în el. Iașul este orașul și județul unor acțiuni dincolo de care se vede ceea ce ar trebui să se vadă peste tot: nu numai datoria pro-

fesională, ci suflet și, mai ales, convingerea că tot se mai poate face ceva în plus. De aceea, concursurile «Cum circulăm» nu sînt pentru a fi, ci pentru a se ști. Și se știe. La Liceul industrial pentru construcții de mașini — unde am fost — premii să se mai fi găsit, că așa în circulație erau destui. Cît despre Liceul agricol, îndrăznesc să spun că aici există un adevărat hobby. E drept, elevii sînt și direct interesați, ei pot obține un permis de conducere a tractorului (iar de la tractor la mașină, ce mai e...), dar tot atît de drept este și că au o profesoare înimoasă, pe nume Monica Pirvulescu. Cu mîinile dinsei a confecționat tot felul de machete, o tablă magnetică pe care chiar și problemele complicate ale mersului pe jos și auto devin o joacă. Serioasă.

Iar dacă miliția (adică serviciul circulației) împinzește școlile cu afișe care nu plătesc tribut dădăcelii, ci au de-a face direct cu fantezia creatoare, este normal ca unele școli să dea replica, să răspundă tot fără șabloane. Concret: dacă tovarășul de la miliție vine cu o grafică pe care scrie nu pur și simplu «circulați cu atenție» ci, oarecum în spiritul celor din Săpîința, «un pas greșit, o șovăire, și devii o amintire», școlarii nu se lasă mai prejos și lansează lozincă «nici cu trotineta mea, nu e voie pe șosea». Locul acțiunii — Școala generală ajutoare. Desigur, trotineta este doar un simbol.

Concursuri, filme educative realizate cu forțe și inspirație proprie, cercuri auto, patrule școlare (locul întîii pe țară în '72), parc școlar auto condus de maestrul sportului Dumitru Prisăcaru (păcat că nu pot scrie aici despre vedeta preșcolară Robert Kramer, de 4 ani, care conduce cartul și face și slalomuri, chit că nu știe încă nici «Cățe-luș cu pîrul creț»). Totul pentru că, așa cum bine spunea locotenent colonelul Ion Tarcan, «Aici nu se poate greși de mai multe ori». Ei, cei mici, trebuie să știe de foarte mici unde începe joaca și unde se sfârșește viața.

Magda MIHĂILESCU

Prima parte, mai lungă, nu e veselă.

La ieșirea din Tîrgu Mureș, pe șoseaua ce duce la Cluj sau, în termeni azi foarte la modă, DN 15; sîmbătă, 27 octombrie, dimineață, soare cu dinți. Filtrul aproape total, 4 echipaje ale miliției municipale. Maiorul Dumitru Tabarcea face semn și invită șoferii să tragă pe dreapta, pe aria betonată a refugiuului. Sînt controlate toate mașinile urîte (mai încolo se va vedea legătura dintre urît și primejdios), dar și multe dintre cele care arată bine.

Cine n-a vorbit măcar o dată cu vehemență despre severitatea regulamentelor de circulație! E destul însă să asisti la un astfel de filtru, ca să începi a vedea lucrurile altcumva, să ajungi la concluzia că uricioasele regulamente sînt un «rău» necesar. Foarte, foarte necesar.

Joc de volan aproape 90° (deci, la nevoie, nu poate coti prompt), semnalizarea luminoasă a frînei defectă, ștergătorul de parbriz stînga (în fața șoferului) nu funcționează, plus alte defecțiuni constatate la control. Șoferul mașinii (camion Bucegi, proprietate I.T.A. Tîrgu Mureș, 21-MS-2055) pare un om sincer, chipul lui mă convinge că nu are o viață roz. Zice: am punct de lucru la ceapa Vaidei, acolo și parchez, muncesc din zori în noaptea; revizie? vine din cînd în cînd (trec și săptămîni uneori) cineva de la coloană, la garaj dacă bași mașina nu se găte revizia nici în două luni dacă nu stai lîngă ea, lîngă mașină.

O fi, nu spun nu. Însă, dincolo de eventuala-i dreptate și dincolo de necazurile lui vădite, este totuși un inconstient care circulă nu numai prin hîrtoapele din Vaidei, ci și pe șosele, pericol potențial, bazîndu-se pe îndemînarea lui și pe noroc, mai plătînd cite o amendă.

Cam la fel vorbește conducătorul autoubei 31-MM-1850, plină cu încălțăminte fabricată de cooperativa Mogoșa din Baia Mare. Sustine că frîna îi merge la a doua apăsare, dar milițianul constată că doar la a treia. Cauciucuri șterse? Asta-i fleac, ale lui par niște roți de cașcaval devorate de șoareci.

Și altele. Aflu de la el că-i un băiat bun și necăjit, că abia ieri a mai plătit 100 lei amendă, la Gherla, pentru aceeași frînă șovăitoare, că șeful garajului se numește Varga Ștefan și îi semnează pentru starea vehiculului fără măcar să se uite; de ce să se uite, de ce să se piere de timp, nu este mecanic și nici măcar conducător auto; asta nu-i vina lui, numitul e pantofar, merceologul cooperativei, dar și șef de garaj trebuie să fie cineva. Bine, dar el, șofer, om de meserie, de ce nu refuză să conducă asemenea mașină? Nu poate refuza, și-ar pierde serviciul. Cine are urechi de auzit să audă, să cerceteze și să facă eventual ceva.

Exemplele ar putea continua cu autocamionul Bucegi 21-AB-406 al O.C.L. Blaj, o mașină atît de urîtă că pare scoasă de la fiare vechi; lunga listă a defecțiunilor, stabilită de controlul miliției este rezumată de un șofer din asistență: «sicriu pe roate». Vine și un băiețuș de «18 ani și două luni», șofer de 4 zile, tîrînd după camionul lui, 21-MS-2916, o hardughie de remorcă; își începe cariera cu contravenții: semnul din spate acoperit cu noroi și ascuns de remorcă, 2 pasageri clandestini; amenda cea mai mică posibilă, numai datorită indulgenței înțelegătoare a milițianului...

După 2 ore de filtru: 32 amenzi (total 3 070 lei), 13 certificate de înmatriculare reținute condiționat, 3 permise de conducere suspendate. Bilanțul se arată neimbucurător dacă adăugăm că cifrele se raportează la un total de aproximativ 250 vehicule controlate și că au mai fost mașini urîte ai căror conducători, pentru nereguli mai puțin grave, au scăpat doar cu o morală.

Partea a doua, mai scurtă, e pe bune. Larmă veselă și îmbulzeală de omuleți pe străzi în miniatură, cu marcaje albe pe asfaltul negru, cu semne de circulație și chiar semafoare electrice pe măsură lor. Curbe, intersecții, zebre, trotuare — toate la dimensiuni liliputane. Pietonii sînt copii de grădiniță; la fel, șoferii de pe trotinete, triciclete, biciclete; la fel și agenții de circulație. Semnele anunță curbe la dreapta și la stînga, diferite priorități, trecere pietoni, ocolire, curbă deosebit de periculoasă etc., etc. Cele 4 stopuri clipeșc verde, galben, roșu. Forfota omuleților e mai degrabă

Deși indicatoarele «Atenție nuntă!» n-au fost încă brevetate, în comună Bădeni hora se poate ține și pe șosea

Acești nevinovați saci nu ne pot spune cît de clandestin au fost aduși de autocamionul 31-AG-1516.

Rodica POP

opincile bat încă pămîntul, — chiar dacă acesta este acoperit de o șosea națională

De curînd, pentru iubitorii volanului, Baia Mare a depășit zona interesului trecător al unui oraș care poate găzdui punctul de control al Raliului Eliberării. De curînd, orașul Baia Mare este fericit posesor al unui parc-școală, bun nu numai pentru concursurile de carturi ale copiilor, dar, așa cum ni se spune, bun și pentru a găzdui pe viitorii conducători auto. Totuși, acest parc pare a fi, pentru început cel puțin, domeniul în exclusivitate al celor mici. «Nu vreau să-i obișnuim pe copiii noștri să fie doar niște bolizi ai volanului, dar pot prin participarea la acțiuni pe parc-școală să devină niște cetățeni familiarizați cu unul din cele mai specifice elemente ale civilizației de astăzi, automobilul. Adică să învețe și cum să se comporte față de el pe o șosea» — își traduce scopul zelului său maestrul instructor Vasile Oniga. Despre el, la serbarea de inaugurare a noului parc-școală, cîțiva băimăreni se exprimau cam așa: «Am zis că-i punem un cronometru lui Oniga ăsta, la picioare, să vedem cîți kilometri face pe zi! No, uite la el, atît cît strigă nici n-o să mai poată vorbi mîine! Păi, fără el cred că nu reușeam să facem parc-școală!»

Cert este că lîngă gară, pe locul unde se află acum piste de asphalt, 80 de semne de circulație, semafoare și un turn de comandă,

pe acest loc, în urmă cu mai bine de două luni, cîntau broaștele. Și dacă acum pîriie carturile, este fără îndoială meritul nu numai al lui Vasile Oniga, dar și al edililor orașului, al multor întreprinderi locale și nu mai puțin al tinerilor care au muncit cu toții să transforme mlaștina în asphalt.

228 de metri altitudine față de nivelul mării nu înseamnă prea mult, dar iată că Baia Mare știe totuși să fie la înălțime. De la Inspectoratul județean al miliției și de la Organizația județeană a pionierilor aflu că și la Borșa au început lucrările pentru un asemenea parc-școală, iar la Sighetu Marmăției se duc tratative.

Foarte bine, pentru că unul din concurenții celei de-a 14-a ediții a Cupei castanelor la carturi, Gheorghe Banc, 13 ani, din Sighet, exemplifică cu o demnitate pîndită la fiecare cuvînt de lacrimi de ce a fost dezavantajat («Nu am făcut nimic, am derapat din cauza nisipului și a noroiului adus pe pistă. Nu sînt învățat cu asemenea traseu. Noi n-avem un loc ca ăsta, ne antrenăm pe zgură»).

Atunci, dacă parc-școală constituie unul din primii pași pentru a crea viitorii cetățeni capabili de a respecta o civilizație a șoselelor, ei bine, atunci s-o facem. Cu interesul ambelor sau chiar al mai multor părți — miliție, primărie, pionieri — și

cu resursele locale care, inevitabil, există în fiecare colț de țară.

Pentru că dacă este adevărat că în județul Maramureș, atît cît am putut noi să-l străbatem în două după-amieze (pînă la Sighetu Marmăției și pînă la Firiza), am găsit, în general, șoselele frumos amenajate, îngrijite (adică lucruri bune în ceea ce privește efortul edililor), tot atît de adevărat este că mai sînt încă pete de noroi. Fie la propriu — așa cum am întîlnit premisele mîzgăi, sub forma resturilor de noroi lăstate de căruțe, în comunele Sat Șugatag și Desesti; fie la figurat, prin comportamentul unor șoferi care încă sînt în dispută cu disciplina (1-MM-2633 intră în autostradă fără să acorde prioritate, sau necunoscutul care a avariat grav camionul 31-MM-196 și apoi l-a abandonat). Din fericire pentru efectivul patrulelor de circulație ale județului, marea majoritate a posibililor contravenienți de sîmbătă seara își transportă încă butoaiele de vin cu doi cai sau doi boi putere, și merele, în prea frumos împletite coșuri de nuiele, încărcate pe spate. Numai copiii, mai sprintari, dar încălțați încă în tradiționalele opinci, mai riscă timide sărituri în fața mașinilor.

În urmă cu ani, Teatrul Mic înregistra un succes de public prelungit cu piesa americanului William Gibson, *Doi pe un balansoar*. De data asta o transpunere cinematografică vine să ne reamintească succesul de odinioară. De obicei, spectatorul de cinema intră golit de mister la un film pe care-l «știe» prin intermediul unui spectacol teatral, dar în același timp realizează faptul că acolo, pe ecran, lucrurile capătă o altă semnificație, o dezvăluire mai «aproape» de ochii noștri.

Doi pe un balansoar este povestea de dragoste dintre un bărbat căsătorit și o femeie singură. În țara zgirie-norilor singurătatea are același statut ca și pretutindeni. Shirley Mac Laine, pentru că ea este eroina, descinde în acest film din Apartamentul lui Billy Wilder, păstrându-și în interpretare o vioiciune tănuitoare de spoime. În ansamblul acestei narațiuni cinematografice există semnalat un fenomen secundar, dar care «altfel» privit își descoperă și semnificația. În cazul eroinei noastre neîmplinirea implică două planuri: cel moral-sentimental al iubirii, pe de o parte, și cel al profesiei, pe de alta. Pentru Shirley Mac Laine, balanța iubirii e hotăritoare, ba mai mult, ea determină pe cea a meseriei sale. Ne aflăm în fața unei femei cu o imensă căldură sufletească și cu tot atât de multă slăbiciune. Sub zbaterele ei zilnice, căutări ale găsirii de sine, se ascunde o permanentă sete de echilibru și un adevăr al sentimentelor. Această «boală» a eroinei, convingerea cu bărbatul iubit doar sub semnul

adevărului, o exclude dintr-o societate care are alte reguli de existență. Accentul pus de noi pe importanța exclusivă a iubirii în realizarea unei femei a coincis și cu părerea spectatoarei Nana Ianculescu, care ne-a mărturisit: «Celelalte lucruri din viața unei femei capătă sau nu importanță în funcție de împlinirea sau eșecurile pe planul iubirii».

Dincolo de a fi o melodramă onorabilă, filmul este un dialog actoricesc de clasă, susținut de Shirley Mac Laine și Robert Mitchum. Dezbaterile celor două personaje au loc în arcul închis al unei camere de locuit. Prinși în disecția analizei, asistăm la un adevărat joc al aparențelor. Siguranța bărbatului în mișcare și ton lasă să se întrevadă lășitatea și imposibilitatea luării unor decizii ferme. Ajutorul oferit cu atita insistență iubitei sale este de fapt amăgirea sub care EL își ascunde ezitarea și imposibila renunțare la o viață socială avantajoasă.

Există în finalul acestui film un optimism deloc gratuit. După eșecul unei iubiri ce-și vrea împlinirea firească, puterea de regenerare a eroinei e ca o miraculoasă luare de la capăt a vieții. Momentul ne amintește, fără a avea și calitatea lui dramatică, de finalul din *Noaptea Cabiriei* al lui Fellini. Părere ce contrazice pe cea a inginerului Marcu Aureliu, susținătorul ideii unei imposibile reveniri a eroinei. «Singura ei șansă ar fi fost să lupte pînă la capăt pentru a-l păstra pe bărbatul iubit. Acesta, și numai el, i-ar fi adus salvarea».

Rada PREJBEANU

doi pe un balansoar

CLAUDINE AUGER a fost mai întâi, și mai demult, Miss Franța. Pe urmă, una din partenerile lui James Bond.

victimele prostului-gust

Firesc ar fi ca după atita trai, sub același soare, cu tot felul de vedete — ale artei sau ale sportului — să știm precis nu numai ce merită o astfel de ființă dar și ceea ce nu merită.

Pentru că există și astfel de drepturi. Este frumos să-i dăruim flori, chiar peste măsură, unei vedete, dar de ce să-i smulgem nasturii hainei drept amintire? Lista nemeritelor este generos deschisă. Chiar și despre Ilie Năstase putem spune câte ceva în această privință. Sînt gata să jur că asului nostru nu i se cuvine un film precum *Racheta de aur* al lui Cezar Grigoriu, scurt-metraj despre care aș putea spune că este trist, dacă nu ar fi avut grija să atingă în primul rînd penibilul. Greu de spus ce-a vrut să fie acest documentar. O reclamă a aeroportului Otopeni sau a stării de bună întreținere a semafoarelor? Publicitate pentru restaurante și teleferice? Năstase sosește la Otopeni (venirea lui este anunțată seara, dar pe ecran este ziua), este întîmpinat de o figurație mult mai interesată de aparatul de filmat decît de «Racheta de aur», după care se îndreaptă în «ralenti» către un stol de stewardese, iar dîsele, «cu acest prilej îi urează bun sosît» (așa zice chiar comentariul). După pașii de balet urmează cursele prin București, în-curcarea circulației și se pare că tot ceea ce vede vedeta noastră din Capitala lui iubită sînt stopuri peste stopuri care, fiind colorate, fac frumos pe ecran.

Cîteva inserturi cu vederi (vederi-vederi, cărți poștale) ale locurilor unde a concurat marele campion sînt flancate de o secvență cu «mama și un pahar de lapte» și, respectiv, de o scenă cu o baie în piscină, care n-ar fi fost rea dacă în locul lui Năstase s-ar fi aflat Marilyn Monroe. Pelicula crește considerabil pe măsură ce supercampionul urcă și pe muntii, însoțit de Dominique Năstase. Sus, pe creste, în acordurile triumfale ale unui șlagăr de George Grigoriu, el, învingătorul de la Forest Hills și așa mai departe, ridică o rachetă spre cer, pentru că, se înțelege, un tenisman adevărat nu stă să aleagă între un teren cu zgură, cu iarbă sau un povîrniș. Ar mai fi, tot așa, un teleferic, niște restaurante, un lăutar; ce vină are în toate astea Ilie Năstase?

Dar spectatorii? Înțelegem și știm să suferim cîstit, demn, alături de el, atunci cînd pierde la Smith sau Okker, dar de ce să fim nevoiți a-l compătîmi și ca victimă a prostului-gust?

Pentru a astîmpăra dorul de Năstase și Țiriac există leacuri, inclusiv cinematografice: unul dintre ele este filmul lui Constantin Vaeni, *Play-ready*. Acum, chiar că ar trebui reprogramat.

NOUL ȘI LOCUINȚELE NOASTRE. În urmă cu un an, doi sau trei industria materialelor de construcții a prezentat la pavilionale de mostre noutăți mult aplaudate: linoleum care imită parchetul, chiuvete de bucătărie din material plastic, căzi de baie din fibre de sticlă armată, plăci de gresie pentru pardoseli, chiuvete de baie colorate, noi tipuri de scaune și rezervoare de apă pentru W.C., tapete din plastic lavabile etc., etc. Unde sînt toate aceste noutăți așteptate, pentru că noile apartamente se construiesc încă, tot cu materialele și instalațiile de acum cîteva decenii? (D. Istrate)

DIALOG LA MAGAZINUL «VICTORIA». Două cliențe (îndatorate): — Domnișoară, nu te supăra, fasonurile astea sînt stricate. Vînzătoarea (îndreptățită): — Și ce să le fac eu? Clientele: — Să le schimbați. Vînzătoarea (mirată, spre indignare): — Dacă toți clienții ar proceda ca dumneavoastră ce s-ar alege? Clientele: — Fasonurile bune. (Nicolae Cristache)

O NOUĂ IZBÎNDĂ A MEDICINEI ROMÂNEȘTI. La stațiunea experimentală pomicolă Bistrița, dr. Nicolae Lupu a reușit să elimine complet virusii vegetali de pe portulcoi. De menționat că, pînă în prezent, acești virusi, care înceteneau creșterea puietilor în pepiniere și plantații, provocau pierderi de recoltă prin reducerea mărimii și deteriorarea calității fructelor, nu au putut fi distruși nici cu cele mai moderne metode, ca termoterapia și camera cu ceață. Metoda pusă la punct de cercetătorul bistrițean este simplă și deosebit de eficace, ea fiind aplicată în prezent în mod curent în livezile de pomi. (A. Fluturaș)

HAI, BĂIEȚII! Hai Voința! etc. Prospectul tipărit cu cerneală violetă este oferit drept consolă cooperativelor care protestează lunar contra popririlor ilegale pe salarii, în sume ce variază de la 3 la 15 lei. Practica aceasta este veche și foarte răspîndită, ceea ce nu o face mai puțin abuzivă. Oare UCECOM știe? Și dacă da, ce are de gînd? (Mircea Fodoreanu)

VĂ ROG 3-B-4997. Această inscripție am citit-o pe o plăcuță fixată pe zidul ce mărginește locul de parcare a autoturismelor din zona Circului de Stat din București anunțînd rezervarea locului. Practic, ordonat, civilizată! Și... interesant de menționat: respectat tacit de proprietarii de autovehicule din zonă. Pe cînd și în alte locuri? (P. Ionașcu)

MULȚI ȘI SĂNĂTOȘI COPIII MOȘILOR. În orașul și în teritoriul aparținînd Spitalului teritorial din Cîmpeni (17 circumscripții medicale, situate pe o rază de 90 km) s-a înregistrat cel mai înalt indice de natalitate (cu mult peste media județului, cu mult peste media națională): 22,9 la mie. Să ne trăiască micii moși, dar să nu uităm că ei mai au acolo nevoie de pediatri (sînt posturi neonorate), că mamicile lor mai au nevoie de specialiști în obstetrică și ginecologie (numai în Cîmpeni sînt două posturi de medici neacoperite și nimeni nu se duce.) (D. Istrate)

85 MEDALII DE AUR ȘI ARGINT la Pietroasele. Stațiunea experimentală viticoasă a implinit de curînd 80 de ani de activitate. Bilanțul strălucit obținut de acest colectiv de muncă, în special în ultimele decenii, se recomandă prin cele 85 de meda-

lii de aur și argint dobîndite la diverse concursuri internaționale. De aici au plecat spre toate meridianele globului celebrele soiuri autohtone «Tămioasa românească» și «Grasă» de Pietroasa (V. Tudor)

LA COMBINATUL CHIMIC DE LA RM. VÎLCEA, aici unde din calcarul Pietrenilor și sarea Ocniței chimiștii fabrică două produse extrem de solicitate la export (sodă caustică și calcinată), a intrat în probe tehnologice Uzina de sodă nr. 3. Deocamdată a fost aprins al doilea cuptor al secției de var și a fost elaborată prima șarjă de bicarbonat de sodiu. (V. Tudor)

PLOAIE LA CERERE PE 8800 HECTARE. Pe șantierul de irigații Cetatea-Galicea Mare (județul Dolj) a fost pregătită pentru irigații 60% din suprafața totală prevăzută în proiectele finale. Canalul CD 5, cu o lungime totală de 25 kilometri și care va primi apă din sistemul Calafat-Băilești, va intra în exploatare cu două luni mai devreme decît se stabilise inițial. (L. Voica)

«VOM REUȘI SĂ REALIZĂM CINCINALUL ÎN PATRU ANI». La Întreprinderea de confecții Brăila, primii trei ani ai actualului cincinal au fost îndepliniți în doi ani și șapte luni, înregistrîndu-se un avans de 108 milioane lei. Pentru începutul lui 1973 fabrica va avea o valență cu puțin peste din anul următor, care creșterea se va realiza pentru începutul lui în patru

LUNGA TE. Vara fi mult, dar am rămas pînă la reclamă pe emiță «Telex noiembrie, vîntul să petre la Hanul Așpune — în «răcoroase», «canicula» a dorescu)

PROCEAN privilegiul de articole de «versal» din Jurnal Satu Mare suplimentar vrei o sută boane, care anunță că m doi lei și 25 regula — Probabil, magazin de

CEL SPORT. creat noi orașele Vas Oradea, R Marmăției de Sus, judecînd s-a cre de judo, nura timați a aj, secțiilor în e frumos spor la 148. Judo e în prezent, cea mai mare voltare. (A.

AFIȘELE comerțului! tele acestui veritabilă rement de zile apropiere a c nești, «Casa din Piața Scîm (aproximație), «George En luăți parte l

Mircea Basarab, care va avea loc duminică 1 iulie orele 19,30 în sala... Noroc că se precizează și anul: 1973. (P. Ionașcu)

BRUTARI BUZOIENI ÎN ÎNTRECERE. La inițiativa Consiliului popular al județului Buzău și a Direcției comerciale județene, timp de 5 zile s-a desfășurat concursul brutarilor. În această competiție cei mai destoinici în realizarea produselor de panificație au fost premiați. Salutăm această inițiativă și propunem ca ea să fie aplicată chiar și în cartierul Titan. (A. Fluturaș)

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ a tipărit Atlasul botanic pentru elevi și studenți. Fiind prima lucrare de acest gen în literatura noastră de specialitate, ea va putea fi cumpărată și de alte categorii ale populației. (N. Cristache)

«1001». Cauți în magazin — din cele 1001 — patru, doar patru, articole: vas de apă pentru atașat la calorifer (obiect de sezon extrem de necesar): «n-avem». Bușon — un biet bușon de chiuvetă: «n-avem». Șurub — un șurub oarecare pentru suporturile de prosoape: «n-avem». Becuri de 60 wați pentru curent 120: «n-avem». Ne oprim aici: e mult de numărat pînă la 1001! (D. Istrate)

DIN ECONOMII. La Fabrica de piele și mînuși din Timi-

Evenimentul a fost sărbătorit prin acordarea de cadouri primului pasager în contul anului 1974. (Marga Nedelea)

SĂ NU PURTAȚI INELE CU PIETRE. Vi s-a dezlipit cumva piatra (mai mult sau mai puțin prețioasă) de la inel? Puneți-l într-o cutiuță și păstrați-l, pentru că în București există un singur centru (str. Gabroveni), cu un singur ghișeu, la care lucrează un singur specialist (vîrstă aproximativ 20 ani) care vă spune pe un ton puțin amabil: «N-avem lipici pentru inele». (Marga Nedelea)

DACIA 1300 PREZENTĂ PESTE HOTARE. Uzina piteșteană de autoturisme a expediat un nou lot de «Dacia 1300» pentru export. Pînă în prezent Uzina de autoturisme Pitești a exportat 25 000 de automobile. (Marga Nedelea)

HĂLMAGIU — SAT TURISTIC ÎN 1974. Pentru cei care nu știu, iată motivele declarării lui ca sat turistic: peisajul natural deosebit de frumos în care se găsește (al Munților Apuseni) și bogăția folclorică din această zonă din care amintim două vestite țiguri: de fete și al sărutului, care se țin anual pe Muntele Găina și care reunesc săteni din județele Alba, Bihor, Cluj, Hunedoara. Pentru început, satul poate asigura găzduire numai pentru 40 de vizitatori. (C. Ugleșici)

HERCULE FĂRĂ LIMITE.

cianului», merită consemnată ca atare. (V. Tudor)

ECRAN-UTIL. În cadrul Casei de cultură a sectorului 1 din București s-a deschis un nou club, Ecran-util, cuprinzînd cursuri de foto-diapozitiv, regie de film, tehnică și artă cinematografică precum și un curs de cultură cinematografică. (G. Stanca)

COMORI ȘIRNENE. La comorile de azi și dintotdeauna ale satului turistic Șirnea (jud. Brașov) s-au adăugat cele circa 400 noi exponate ale muzeului sătesc. Găsite sau donate în ultimele cinci luni de copii, tinerii și femeile satului în cadrul acțiunii «Căutătorii de comori». (D. Ștefan)

O ADEVĂRATĂ REVOLUȚIE urbană cunosce Pașcanii. După ce orașul de sus, adică de pe deal, a dobîndit o stradă principală, un cartier de blocuri și, în general, o sistematizare, acum a venit rîndul orașului de jos, adică din vale. E adevărat, deocamdată e-o dezordine zdravănă pe acolo, pentru că noile artere rutiere se suprapun potrivitor sensuri vechilor străduțe, dar esențială rămîne finalitatea. (Nelu Ionescu)

AUTOMAT ÎN NORD. Devine tot mai facilă orice comunicare cu localități despărțite prin mari distanțe. Aflăm că nu vom mai fi supuși la îndelungata așteptare, la care ne obligă 09, nici cînd vrem să vorbim cu orașul

la ateneu, patru stagiuni într-o stagiune

În absența virtuosului Ion Voicu, plecat cu orchestra de cameră «București» într-un turneu în străinătate, în lipsa așadar a conducătorului Filarmonicii «George Enescu», câteva informații despre abia începuta stagiune simfonică ne-a furnizat, cu amabilitate, directorul adjunct artistic al respectivei instituții, Savu Rădulescu.

— Am deschis stagiunea la 6 octombrie, concertul inaugural bucurându-se de prezența prestigioasei muziciene Monique Haas. Vom continua pe patru planuri, făcând toate eforturile spre a-i mulțumi pe melomanii bucureșteni, tot mai mulți și tot mai exigenți în vremea din urmă.

— Care ar fi primul plan?

— Este vorba despre concertele obișnuite ale Filarmonicii, un fel de spectacole «de lucru», programate la fiecare sfârșit de săptămână, sâmbăta și duminica. Ne străduim ca manifestările acestea să includă un repertoriu cât mai variat și să aducă în fața publicului interpreți — români și străini — de cea mai bună calitate.

— Care este al doilea plan despre care vorbești?

— Vom avea o stagiune întregă dedicată elevilor, un ciclu de 8 spectacole, cu caracter educativ, programate duminică dimineața. Aceste spectacole vor fi precedate de o conferință, care să-i familiarizeze pe elevi cu piesele ce urmează a fi interpretate, și — în general — ele vor avea un aspect

de propagandă a muzicii, vor fi mai scurte și mai spectaculoase, incluzând îndeobște muzică foarte melodioasă.

— În ce ambianță s-a desfășurat primul concert pentru elevi din actuala stagiune?

— Într-o atmosferă extraordinară, de mare respect pentru interpreți și, vreau să cred, de profundă înțelegere a fenomenului muzical. Aș dori să-i contrazic pe scepticii care consideră că asemenea concerte au un caracter formal, că se țin pentru că sînt în plan și nimic mai mult... Nu-i adevărat. Sîntem convinși că aceste manifestări vor trezi în rîndul celor mai tineri spectatori gustul pentru muzica simfonică de calitate, și am să vă fac chiar o confidență în această privință: la insistențele cadrelor didactice, am eliberat aproape 1 000 abonamente școlare pentru cele 800 locuri ale Ateneului!

— Al treilea plan?

— Sesiunea muzicală studențească, ca să folosesc un termen de specialitate... Cinci concerte, repartizate serilor de luni, manifestări extrem de exigente, căci Uniunea asociațiilor studenților comuniști din România — cu care am tratat termenii acestei colaborări — ne-a impus, alături de repertoriul românesc și străin clasic, o serie de compozitori moderni, mai puțin ascultați în sălile noastre de concert.

— În sfârșit, ultima stagiune din stagiune?!

— Ultima sau, poate, prima, căci

ordinea rămîne mai degrabă una cronologică, față de momentul inaugural, este așa-numita stagiune simfonică muncitorească. Primul concert a avut loc, în octombrie, la Palatul C.F.R., unde s-a deplasat întregul nostru colectiv, aproape 200 de persoane, oferind cefeștilor melomani un spectacol de bijuterii simfonice, între care Rapsodia nr. 1 de Enescu, valsuri de Strauss, concertul pentru vioară și orchestră de Paganini, interpretat de Ion Voicu etc. Manifestarea s-a bucurat de un real succes și intenționăm să mai facem câteva asemenea «descinderi» în rîndul muncitorilor pînă la încheierea stagiunii. Din păcate, oricît mi-ar părea de rău s-o spun, eforturile noastre de a realiza o altă asemenea întîlnire, de amploare, în incinta uzinelor «Republica» și «Semănătoarea», s-au lovit de repetatele amînări ale forurilor sindicale respective. Am însă convingerea că aceste relații vor intra, cu rezezițiune, în cadrul unei colaborări fructuoase.

Discuția noastră la Ateneul Român a fost mai lungă, dar intențiile conducerii acestui organism arată — sintetizate — astfel. Nu ne rămîne decît să le urmărim în drept succes în realizarea unui plan pe cît de interesant pe atît de ambițios.

Sperăm că proiectele nu vor rămîne — ca altădată — simple proiecte.

Ovidiu NEGOIȚĂ

principii
și năravuri

„domn“
sau om ?

De trei luni de zile un om este, pur și simplu, obsedat de o scenă «oarecare», petrecută pe linia tramvaiului 25.

P.P. (intr. Uranus nr. 4, sector VI, Buc) merge la serviciu și se întoarce acasă cu tramvaiul. În ziua de 15 august, zărind tramvaiul oprit în stația de la capătul liniei (Bulevardul Preciziei), mărește pasul, ba începe chiar să alerge (fiindcă, dacă l-ar fi pierdut, ar mai fi cheltuit în stație 10—15 minute). Totuși, manipulantul a pornit — lent — în ciuda semnelor făcute de P.P. care, perseverent, profitînd de faptul că există acolo o buclă de întoarcere, etc., izbutește (evident cu suflul la gură) să-l prindă în stația învecinată. În vagon, călătorul își îngăduie să-l mustre pe manipulant:

— Ar fi fost deajuns doar puțină amabilitate din partea dumitale, ca să fii scutit de acest efort, mai ales că, se vede, nu mai sînt la 20 de ani.

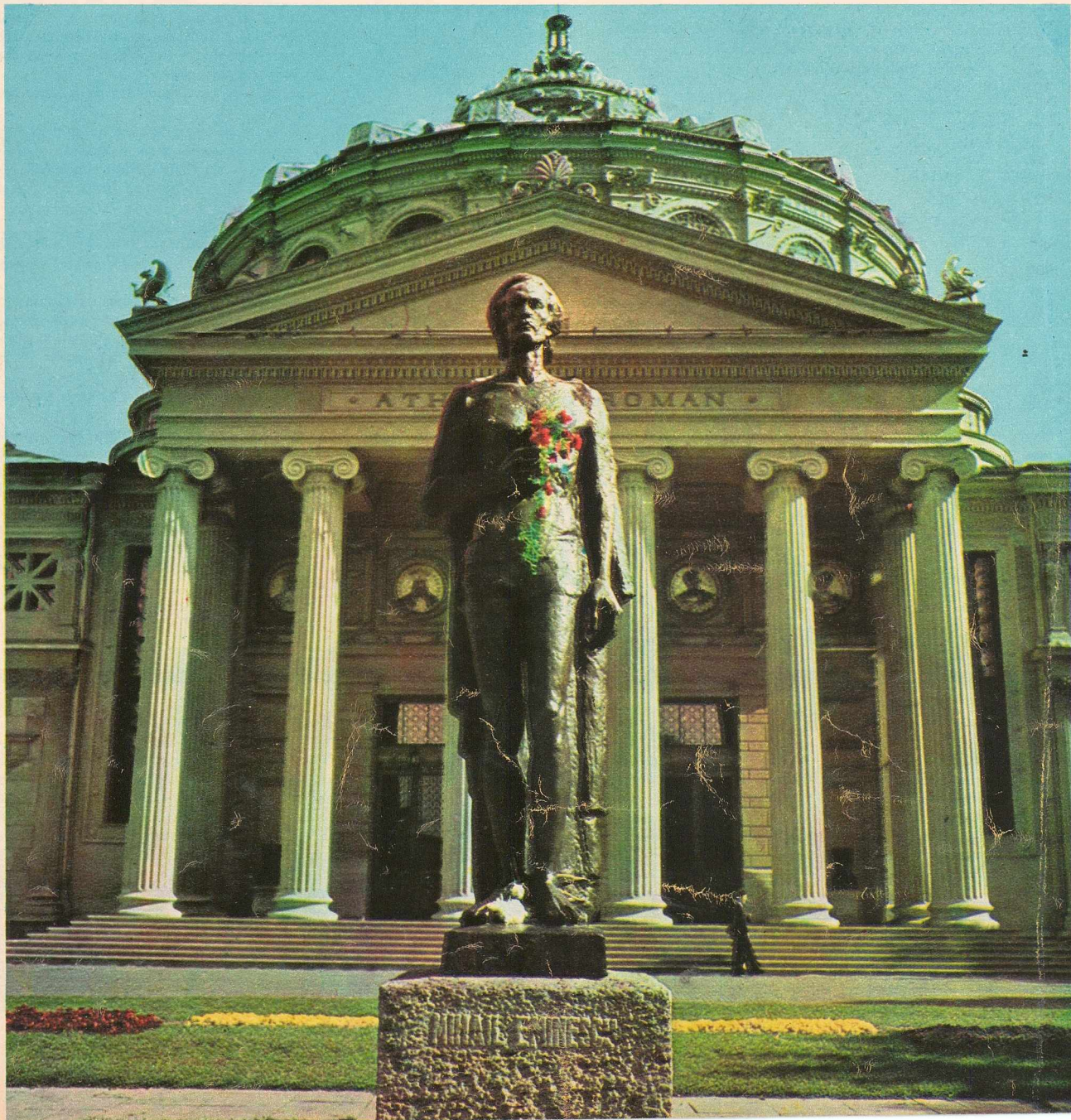
Tăcere! Nici un răspuns din partea manipulantului. Socotindu-se jignit, P.P. se adresează, înainte de coborîre, taxatoarei, întrebînd-o care-i numărul turului. Refuz! Și-l notează singur (turul 2, vagonul 51, plecat din bulevardul Preciziei la ora 15,30). Abia atunci, manipulantul care se prefăcuse că nici nu-l vede, la pornire, nici nu-l aude, la urcare, a scos capul pe ușa pliantă a vagonului și i-a strigat călătorului:

— Vrei să scrii? Poftim!... Nu ți-ar fi rușine! Nu știi să fii domn...

Să fii domn! Expresia e veche, conținutul ei nu-i însă deloc perimat. Reacția necivilizată a manipulantului, ca și a taxatoarei de altminteri, nu ține — strict — de cantitatea de «domnie» a fiecăruia, ci de un lucru aparent mult mai simplu: capacitatea de a recunoaște o greșeală, fie și minimă, făptuită (voit sau fără voie) în raport cu semenul nostru. Căci — să fim echitabili — nu numai iteștiștii procedează uneori astfel, ci și, de pildă, cei care-și conduc... propriul vehicul (zilele trecute am asistat în Piața Romană la un «dialog tăios»: un șofer nu respectase stopul la intersecție, celălalt șofer, pe bună dreptate, i-a atras atenția claxonîndu-l scurt, la care vinovatul i-a arătat... obrazul, adică tot acel stupid și fals «Nu știi să fii domn», lansat, culmea, tocmai de personajul care, realmente, nu știe să fie — prefer să rețin doar mijlocul cuvîntului «domn» — OM).

Și, ca să nu se plîngă consoartele noastre că facem discriminări, iată o scenă din aceeași categorie, consumată la «Consignația» din strada Covaci (raionul confecției de damă). Lume multă, pe seară, câteva ipotetice clientele sînt acceptate (după ce vînzătoarea le cercetează, suspicioasă, din... ochi) după teighele, să probeze pardesie. În fața teighelei se oprește un bărbat de vreo 30 de ani, muncitor (după mîinile pe care le sprijină pe cristallul teighelei) și întrebă dacă «scurta aceea e de plastic?» În loc de răspuns la întrebare, decapitantă, replica vînzătoarei (N. Trancă): «Pentru cine?» «Pentru mine» «E de damă!» exclamă (de ce) satisfăcută, vînzătoarea. Interzis (parcă l-ar fi pîlmuit cineva) muncitorul stă în loc, neclintit, parcă nu mai știe ce să facă, în sfârșit o cumpărătoare, observîndu-i «deruta», îi spune zîmbind omește: «Mai încolo e și un raion de confecției bărbătești... Bărbatul mulțumește deosebit de politicoș, vînzătoarea nici nu i-a băgat de seamă reacția. E greu să fii domn, dar e greu să fii și... doamnă (chiar dacă lucrezi la un raion de confecției de damă). Iar ceea ce le lipsește celor amintiți mai sus nu se găsește de vînzare nici măcar la «Consignația».

Mihai STOIAN

extemporal flacăra (II)

1. Când a început și cât a durat războiul de 100 de ani?
2. În ce an a avut loc răscoala lui Horia, Cloșca și Crișan? Care sînt păturile și clasele sociale care n-au participat la ea?
3. Unde este înmormîntat poetul Mihai Eminescu?
4. Cui aparține pictura «Cina cea de taină» și unde se află ea în prezent?
5. Care este dovada nepieritoare a prieteniei ce i-a legat pe Nicolae Grigorescu și Ștefan Luchian?
6. Ce înseamnă «logic»? Dar «necesar»? Dar «fortuit»? Dar «lucrative»?
7. Care sînt afluenții Oltului?
8. În ce localitate apare (sau a apărut) revista «Tomis», de cîte ori pe an și cine îi este redactor-șef?
9. Ce înseamnă cuvîntul «folk»?
10. Știi cumva care au fost primele cuvinte rostite de Columb cînd a descoperit America?

RĂSPUND
ELEVII
DIN ANUL III C
LICEUL ECONOMIC
NR. 3
BUCUREȘTI

Viorica Sabac

- 1) A durat 100 ani, dar data nu o știu.
- 2) Nu știu. Nu mi-a plăcut istoria.
- 3) București, cimitirul Bellu.
- 4) Cred că Rembrandt.
- 5) Aveau același țel: pictura.
- 6) Logic — ceva trecut prin gîndirea o-mului.
Necesar — ceva de care nu te poți despărți, ai absolută nevoie.
Fortuit — nu am întîlnit expresia.
Lucrative — ceva care se poate lucra.
- 7) Oltețul, Vedea, Sadu.
- 8) Nu știu, n-am cumpărat-o niciodată.
- 9) Nu știu — muzică folk — insp. folclorică.
- 10) Cred că nu a strigat Evrika (cum a făcut Arhimede). Nu știu.
Acest extemporal m-a pus pe gînduri — mai am multe de învățat.

Smadu Liliana

- 3) La cimitirul Bellu din București.
- 4) Rembrandt.
- 5)

poșta candidă

DORINA BUCUR, București. «Cu toate că nu am decît 16 ani, știu foarte bine ce vreau și mă comport ca un om matur.» După acest început care seamănă cu un avertisment, îmi ceri să te ajut într-o opțiune: să continui să joci volei la «Voința» sau să urmezi cursurile de judo de la clubul «Energia». Știu eu ce să zic? Poate că e mai bine să ascuți sfaturile părinților și să rămii la volei. O fi judo-ul un sport la modă, dar în orice caz el este mai greu de practicat — și chiar mai periculos pe alocuri — decît trimiterea mingii peste fileu. Și apoi, eu cred că nu e o rușine ca reprezentantele «sexului slab» să rămînă... slabe, în accepția

romantică a acestui cuvînt.
B. AUREL, Liceul agricol, Iași. Îmi aduci la cunoștință lucruri grave: abuzurile unui pedagog care are mai puține tangențe cu educația și mai multe cu... șprițul. De la distanță, mi-e foarte greu să te ajut, pentru că nu am puterea să mă amestec în treburile interne ale Liceului agricol din Iași. Consider însă că dacă faptele relatate corespund adevărului, ideal ar fi să ridicai problema, direct, curajos, cu simț de răspundere, conducerii școlii. În orice caz, te rog să revii cu noi amănunte.
CARMEN BĂLTĂRESCU, Liceul «Mihail Sadoveanu», București. Scrisoarea

ardeleni, clerul, micii meseriași. A fost răscoala iobagilor.

3) Mihail Eminescu este înmormîntat la cimitirul Bellu, între Caragiale și Slavici.

4) Rembrandt, la Muzeul Louvre — Paris. Există o reproducere și la Muzeul de artă din București.

5) Tabloul pictat de Grigorescu. A făcut portretul pictorului Luchian, atunci cînd acesta era cu mina stingă paralizată. Din dorința de a-și continua opera — Luchian lucra cu șevaletul fixat în mina legată de gît. În aceeași perioadă, Enescu cînta în atelierul sărăcăcios al pictorului.

6) Logic — lucru logic — un lucru care e de la sine înțeles, e normal să fie așa, e clar cum e și nu mai necesită explicații.
Necesar — lucru necesar, în general necesar sau indispensabil, fără de care nu se poate.

Fortuit — în general am auzit de un răspuns fortuit, cred că este un răspuns dat în anumite împrejurări, cînd ești silit să o faci. Răspuns dat cam în necunoștință de cauză.

Lucrative, regret, dar nu știu.

7) Afluenții Oltului — Sadu, Lotru, lalomița.

8) Apare în Constanța, lunar, nu știu redactorul. Nu am fost în Constanța și nu mi-a căzut în mină un exemplar. Numele este logic Tomis deci Constanța.

9)
Folk — cred că așa se scrie.
La noi este folclor, cuvînt care definește poporul nostru.

Deci folk popor.
Ni s-a spus că muzica folk nu creează euforie dar îmi place pentru că are reminiscențe folclorice.

10) Îmi pare rău. Știam și încă o dată am văzut că o lipsă a mea este faptul că nu citesc cărți de călătorie.

M-am bucurat cînd am auzit că vom da un extemporal. Așteptam de mult acest lucru. Îmi pare rău însă că ne-au fost puse întrebări atît de stricte.

Eu aș avea curajul să vă invit să faceți un test cu privire la dragoste, la conflictul dintre generații, la preferințele noastre.

Aș fi răspuns cu plăcere la întrebări de genul: Ce crezi despre iubire? Aș fi răspuns la întrebări filozofice care să mă fi pus să gîndesc ore întregi. În orice caz, a fost interesant.

Spiridon Cristian

1) A durat 100 de ani. Cred că a început prin secolul 15.

2) Răscoala lui Horia, Cloșca și Crișan a avut loc în anul 1784. Cred că nu au participat micii meseriași.

3) La cimitirul Bellu.

4) Pictura îi aparține pictorului italian Leonardo da Vinci. Cred că se află la Louvre.

5)

6) Logic — care reiese de la sine.
Necesar — ceva de absolută trebuință.

Fortuit — nu le-am întîlnit prea des și Lucrative — deci nu mi-au stîrnit interesul.

7) Afluenții Oltului sînt: Baraoltul, Lotru, Oltețul.

8) Cred că revista Tomis apare la Constanța, însă nu am văzut nici un exemplar.

9) Folk — popor.
Cred că derivă din engleză.

10) Nu-mi amintesc.
Cred că a strigat «Pămînt»

Toca Gabriela

1)
2) 1784. Nu au participat intelectualii și mica nobilime.

3) Cimitirul Bellu.

4) Rembrandt.

5) Nu am avut timp să mă documentez în profunzime și în domeniul picturii.

6) Logic — poți să deduci anumite lucruri din cunoștințe mai demult știute. Necesare — de exemplu, trebuie să știți anumite lucruri ca să poți să treci prin viață.

7) Oltețul, Sadu, Motru.

8) Nu am citit niciodată această revistă.

9) Popor, folclor.

10)

11) Timpul nostru este supraîncărcat de activitatea școlară și prea puțin timp rămîne pentru însușirea unor anumite cunoștințe generale, iar la școală prea puțin se accentuează asupra acestor lucruri mai ales în liceele de specialitate.

Niță Tilina

1) Războiul a durat 100 de ani și a fost numit Războiul celor două roze, a avut loc în Franța, anul 1450.

2) Răscoala lui Horia, Cloșca și Crișan a avut loc în 1784. La răscoală nu am participat, nu-mi place istoria, de aceea nu am dat la pedagogic.

3) Mihail Eminescu, poetul pe care l-am citit cu o deosebită atenție și care mi-a plăcut enorm, e înmormîntat la cimitirul Bellu.

4) Pictura Cina cea de taină aparține lui Michelangelo, nu am văzut această pictură dar am auzit vorbindu-se de ea, nu mă atrage pictura absolut deloc.

5) Nu am studiat pe acești doi talentați fiecare în domeniul său. Grigorescu un pictor însemnat, Luchian un poet neîntrecut, bănuiesc că aveau ceva comun, probabi pictura le-a plăcut sau lui Luchian îi plăcea să descrie tablouri în poeziile sale pe care Grigorescu le picta.

6) Logic = ceva ce reiese de la sine, normal.

Necesar = ceva de care nu te poți lipsi un lucru de care este neapărată nevoie.

Fortuit = nu l-am întîlnit niciodată, nici la română și nici în alte cărți deși citeșcam mult.

Lucrative = se poate lucra.

7) Afluenții Oltului: Oltețul. Are mai mulți afluenți dar i-am uitat: din anul I nu mai studiem geografia.

8) Revista Tomis a apărut la Constanța normal este să apară lunar, nu mi-am putut niciodată asemenea întrebări, deși îmi place după cîte observ, să-mi dau seama că nu cunosc prea multe lucruri.

9) Folk — de la folclor, ceva popular mie îmi place muzica pop.

10) Eu aș fi rostit «Fericire» sau un cuvînt în care să fie intruchipată toată fericirea cu pusese stăpînire pe Columb. Cuvintele rostite, dacă mi-aduc bine aminte au fost: Pămînt, pămînt!

Nu fac engleza de aceea nu pot scrie cum se spune în engleză ci doar în franceză: Terre, Terre. Îmi face plăcere să răspund la diferite teste.

la ce-i folosește coada unei pisici ?

Pisoiul nostru mare și blond, cel care-n loc de numele franțuzesc de Minet, hotărât de mama, nu ajunsese decât la banalul și, cel mult, inconștient senzualul nume de Țișile, Țișile motanul nostru, așadar, avea, pe lângă un cap frumos, pe lângă o blană albă vărgată cu ocră-auriu de adevărat tigru-n miniatură, și o lungă coadă stufoasă, la fel de vărgată. Ei bine, coada asta a generat spiritul științifico-experimental care dormea-n mine. Nu că nu l-aș fi tras pînă atunci niciodată de ea, dar numai în primăvara celui prim an după sfîrșitul războiului, 1918, mi-am pus în chip serios — și-n secretă deliberare cu Nicu — întrebarea fundamentală: la ce-i folosește coada, unei pisici?

Îl rog pe cititorul meu eventual să nu se amuze — ci-l invit să reflecteze, tot atît de serios și de pătruns ca și mine, la această chestiune: la ce-i folosește coada, unei pisici? Căci, aparent, ea nu-i aduce decît pagube. Lasă că trebuie să mănînce ca s-o hrănească și pe ea, asta n-ar fi nimic, dar și-o tîrăște pare-se inutil după dînsa, numai spre-a da din ea, cînd și cînd, ca să-și exprime cine știe ce satisfacție sau nemulțumire, și în schimb o încurcă atunci cînd trebuie să vîneze șoareci sau alte lighioane, ca să nu mai vorbim de pîndeale la vrăbiuțe sau pușori. Și încă nu e destul! Căci coada, inutilă după părerea noastră, a lui Nicu și-a mea, îi pricinuieste pisicii numai neplăceri. Ea-i e, vorba cîntecului, un lung prilej pentru durere, căci nu numai noi, copiii, ne amuzam grozav trăgîndu-l pe Țișile de coadă, dar și toți cîinii, din curte sau din vecini, îl alergau ca să-l apuce cu bine înarmatul lor bot, de acest panăș posterior și bun la... Dumnezeu știe ce!

Ne-am hotărît deci, după îndelungi și serioase sfaturi, să vedem dacă nu cumva coada lui Țișile o fi fiind chiar rezervorul lui vital, locul unde îi sălășluiește, din care-i izvorăște și-n care i se retrage sufletul, de vreme ce-i dă o atît de mare întrebuintare

spre a-și manifesta cele mai contradictorii stări de spirit.

Pe scurt, trebuia să știm dacă este ori nu coada un organ vital pentru pisică în general și pentru Țișile în particular. Drept care, am hotărît, în interesul cercetării noastre, evident puerile dar cu atîta mai mult dezințesate, mai pure, să-i retezăm un fragment din coadă lui Țișile și să vedem atenți dacă va muri sau, dimpotrivă, va spori în vlagă.

Ceea ce, odată hotărît, am și trecut la fapte. Faptă simplă pe cît de inocent criminală. În timp ce eu îl țineam pe bietul pisoi cu coada-ntînsă deasupra tăieturii de lemne, Nicu, deprins cu mînuirea bardei, l-a croit puternic cu gura ei de-a curmezișul; a urmat un miorlăit sfîșietor, iar pisica a zbughit-o din mîinile mele ca o nălucă, fără să-i mai putem da de urmă. Atîta am mai văzut, că-n virful cozii sale, roșie acum de sînge, îi spînzura un căpețel cît o nușoară, fiindcă lovitura de bardă a lui Nicu nu reușise să-i rezeze din prima lovitură.

Fapt e că, timp de multe ceasuri, pisoiul a fost dispărut din gospodărie. Îndoiilele științifice începeau iar să ne domine, după micile remușcări din prima clipă a operației. Dacă Țișile o să moară pe undeva fără să știm unde, nu vom avea niciodată proba sigură că sufletul lui îi sălășluiește-n coadă. Dacă, dimpotrivă, se face bine, ceea ce-nsemnează că biata lui coadă, chiar și sfîrțecată, nu-i e decît a cincea roată la căruță, și nu se mai arată pe-acasă de frica toporului chirurgical? Dacă și iar dacă? Ca-n toate marile ipoteze și mai ales experiențe științifice.

Două au fost certitudinile cu care ne-am ales în ziua următoare cînd l-am văzut pe Țișile umblind prin curte, cu mare prudență și cu sfîrcul cozii tîrîș după el, ca animal cu o așioară de restul trupului: tăietura fusese efectuată cu succes, iar lighioana nu murise din asta; al doilea lucru pe care aveam să-l deducem, deși pe atunci nu-l știam

teoretic, era că spiritul cazanier al pisicii e mai puternic și mai viu decît orice chin sau durere fizică la care-ar fi supusă. Căci care animal de pe lume, afară de o pisică, după ce i s-a ciopîrțit cu cruzime o parte din trup cu securea, mai e-n stare să revină la locul — «la locul» e aici un fel general de-a vorbi — dar în curtea și casa din care-a fost scoasă spre a fi supusă chirurgiei cu bardă?

Ei bine, Țișile nu numai că s-a întors, dar, după două-trei zile, era iarăși gata să toarcă mulțumit și să vină-n brațele noastre, cu încrederea și devotamentul ce le sînt atîta de contestate pisicilor. Sau poate că Țișile (sau Țișili, cum i se spunea mai lesne) o fi fost un motan excepțional de neranchinos sau lovit de amnezie și atunci experiența noastră dovedea că o parte din memoria pisicii zace și în coada ei care, odată retezată, îi scurtează această majoră facultate a animalului domestic, ce-l apropie de stăpînul lui, omul.

Fapt e că Nicu și cu mine, singurii autori ai planului și făptași ai lui, țineam strîns secretul experienței noastre, iar cînd am văzut pisoiul cu crîmpeul de coadă atîrîndu-i în ultimul firîșor de piele care i-l mai ținea aninat de restul cozii și-al trupului, ne-am asociat protestelor și chiotelor speriate ale bunelor noastre mame, nu însă fără a pufni în risete deșănțate și justificate oral prin aspectul ridicol pe care fragmentul de coadă tîrît după el i-l da fidelului și, în fond, bravului nostru motan.

A mai trecut puțină vreme, vreo săptămînă, poate, pînă ce rana i s-a cicatrizat cu totul, iar firicelul de piele de care-i mai spînzura crîmpeul tăiat s-a uscat ca o crenguță înghețată, lipsită de sevă, și i s-a desprins de trup.

Aveam astfel dovada că viața pisicii nu rezidă în coadă, sau în nici un caz numai în ea.

Și cu asta, experiențele noastre științifice pe cobai-pisoi s-au terminat.

poluarea folclorului

„poporul nu se lasă de muzica populară“

De-a lungul vieții am învățat să nu iau drept bun tot ceea ce mi se spune. Să nu cred decît cele despre care mă pringlev «cu ochii mei». Am avut adeveseori prilejul să constat cît de înșelătoare pot fi «impresiile» unuia și altuia.

Anul trecut am fost poftit — în calitate de specialist — să țin niște prelegeri pentru echipa de cercetare — acțiune Giubega, organizată din inițiativa președintelui Comitetului de Cultură și Educație Socialistă Craiova, profesorul Florea Firan. La această acțiune luau parte directorii căminelor culturale și activiștii culturali ai județului Dolj.

Înainte de a pleca mi s-a atras atenția că Giubega mă va dezamăgi, că voi avea surprize neplăcute, negative, în ceea ce privește viața folclorică a comunei. Pretindeau unii că acolo folclorul este pe cale de dispariție rapidă, că, din acest punct de vedere, «situația este foarte tragică».

Mi-am luat, cu toate acestea, magnetofonul cu benzile gata de a înregistra «ecouri din trecut». Eram hotărît, de va fi nevoie, să întreprind chiar investigații arheologice, în căutarea acelor cîntece de care, pasămite, oamenii se despărțiseră cu atîta ușurință. Giubega de astăzi numără peste 8 000 suflete. (Mi amintesc de anul 1929 cînd, fiind numit profesor la Turnu Măgurele, capitala Teleormanului de pe atunci avea 10 000 de locuitori). În majoritatea caselor sînt nelipsite televizoarele, radiourile cu picup, mașinile de spălat, frigiderele și alte minunății pentru ca viața contemporanilor să fie mai ușoară. Or fi avînd cumva dreptate cei care susțin că odată cu schimbarea standardului de viață, oamenii și-au schimbat și gusturile, preferințele? Spre a mă lămuri am dat fuga, de cum am sosit, la librăria din comună unde se vind și discuri. La întrebarea mea gestionarul mi-a răspuns aproape aidoma cu bătrîna Eufrosina Dincă, de la care, după cîteva ore am înregistrat balade crezute de mult pierdute: «N-aveți grijă, poporul nu se lasă de cîntecele lui, asta n-o să se întîmple niciodată...» Pentru a mă convinge, Ioan Matara îmi arată dosarul cu facturile discurilor de muzică populară primite, raturile goale în care zac doar cîteva discuri de muzică ușoară, spunîndu-mi: «De cum sosește un transport n-apuc să le bag în prăvălie, se reped oamenii și mi le smulg din mîna chiar de pe pod» (podețul de deasupra șanțului șoselei n.n.).

Am constatat că se cere mai cu seamă muzică oltenească; numai cînd aceasta lipsește se cumpără muzică populară din alte regiuni.

— ...Sînt mulți locuitori care au discuri? — «Vai de mine, la fiecare 2-3 case. Cînd nu-mi vine discul cerut se duc pînă la București după el...» În librărie se află mai mulți cetățeni care intervin în discuție, completîndu-mi lista posesorilor de discuri («pune-l și pe Cătană Florea a lu' Antonică și pe Mitiță a lu' Rancea, pe Petrache a lu' Oprea zis Roncea...») iar lista nu se mai sfîrșește — «Și toți ăștia au muzică populară?» «Toți, dom'le, toți, dacă ne-ar trimite cu fluier, cimpoi și la caval mai cu seamă s-ar vinde ce nu s-a pomenit, că ai noștri sînt din ciobani. Zic c-as vinde și suta la zi». «Chiar așa de mult?» «Păi nu e zi să nu întrebe peste 20, da' n-am ce le vinde... ziceți să trimeată la caval...»

Această realitate mi-a fost lămuritoare. Am înțeles de ce, din clipa în care am dat «sfoară-n țară», de la bătrîni pînă la copii, nenumărați au dat navală la căminul cultural ca să-i înregistreze. Fiecare se întrece să-mi cînte încă și încă...

Și asta la Giubega, unde fusesem prevenit că privitor la muzică oamenii și-au schimbat gustul.

Am înțeles că poporul nu se lasă de muzica populară, după cum am priceput că peste aceasta este neapărat nevoie de un stimulent, de flacăra vie pe care să o mențină neconținut toți cei care au un cuvînt de spus în viața culturală.

La Giubega și pretutindeni...

Tablou obișnuit pentru vremuri de modernizare.

Fotografii de Elena GHERA

Mihai Florea a venit pe șantierul Pieptănari din comuna sa natală.

trebuie să ne organi- munca, să înfăptuim în cadrul termenelor pentru că vrem să co- mai mult, cât mai reped

Ajunse în Piața Pieptănari, tramvaiele și autobuzele își încetinesc mersul și nu de puține ori se opresc; prin geam vezi șoseaua spartă și muncitori cu veste portocalii ținându-se zdravăn de coada lopetii; timpul curge, vorbele își fac loc și, lucru grav, uneori oboseala apare înainte de semnarea condiciei. Pe Colentina aceeași situație. La capătul câtorva zile de anchetă desfășurată atât acolo unde se lucrează cu lopata și cu buldozerul, cât și acolo unde munca este condusă și dirijată, ajung la următoarea concluzie: Bucureștiul își modernizează în chip necesar drumurile pentru circulația mașinilor și a oamenilor, «suferă» deci de progres, ne aflăm așadar în fața noului cu tot ceea ce înseamnă și presupune aceasta. Fără a spune că este dureros, procesul acesta stînjenește, irită, îndeamnă la judecăți superficiale dar și profunde, fură timp pentru timpul viitor. Înțeleg deci că se naște noul, că se naște greu, că ne solicită, dar căteva întrebări trebuie puse clar și deschis:

De ce o modernizare durează atât de multă vreme? De ce în același timp se lucrează în două puncte importante ale Capitalei? Cine efectuează această muncă și în ce condiții? În ce măsură consiliile populare ale sectoarelor «implicate» în modernizare au drept de decizie asupra mersului lucrărilor?

Șeful lotului 42 al Întreprinderii de construcții edilitare și drumuri București este inginer și se numește Lascu Ștefan. Lucrează din luna mai la modernizarea circulației din Piața Pieptănari și colegii îi sînt I.T.B., I.D.E.B., I.C.A.B., Direcția drumuri și spații verzi-secția stopuri, Electromontaj, Telecomunicații. Deci, șapte instituții luptă să

termine lucrarea pînă la 30 noiembrie. Deci, în șapte luni. Nu-i prea mult? «Ba da, foarte mult. Am cerut odată cu deschiderea lucrărilor să se aprobe scoaterea liniei de troleibuze din zona de lucru, garantînd că, în acest fel, voi reduce termenul la jumătate. În absența liniei de troleibuze pot lucra excavatoarele și totul merge repede. Nu mi s-a aprobat decît luna trecută și a trebuit să lucrez cu autoîncărcătoarele, mai precis cu unul singur. De multe ori oamenii n-au ce munci. În loc de 139 de muncitori am 87, cei mai mulți necalificați. Conducerea sectorului 5, sector în care muncim, ne-ar fi putut sprijini, cred eu, dar n-a făcut-o». Prim-vicepreședintele sectorului 5, tovarășul Petreche Trofin, este de părere că «nu poți respinge critica din capul locului» și nici nu o face. Îmi spune că propunerea de modernizare a Pieței Pieptănari a fost formulată de cetățenii sectorului, că a fost validată și înaintată Consiliului popular al Capitalei. Acolo s-au făcut planurile, s-a dat aprobarea de construcție și tot de acolo poate și trebuie să vină sprijinul. Chiar și instituțiile mai înainte enumerate aparțin de Primăria Capitalei și nu de cea a sectorului. Este de părere că nici n-ar putea fi altfel: perimetrul Bucureștiului este unul singur, dirijarea să fie deci unică. Așa prezentate lucrurile, rezultă că, dacă ar fi trecut des pe șantier, conducerea sectorului 5 ar fi încurajat doar moral constructorul și după cum se știe sprijinul moral își are totuși rolul său. Adică, unul moral.

Tramvaiul dă colțul. În fața sa, pe linie, stau ghemuiți asupra pavajului bărbați în portocaliu. Lîngă ei, altul în picioare. Agită

un steag și fluieră. Tramvaiul se oprește, cei ghemuiți se ridică și se adăpostesc. Tramvaiul trece, iar cei din picioare se ghemuiesc din nou. Pun pietrele pavajului. Pare un joc de copii, dar nu e. Pînă atunci sau după aceea vezi bărbați încărcînd sau descărcînd piatră, sau stînd în coada lopetii. Gîndul îți zboară la munca de pe cîmp. Într-adevăr, foștii țărani, țărani, acum, de sărbători, alcătuiesc imensa majoritate a lucrătorilor de pe șantiere.

— Mă numesc Costache Ion, îmi spune chiar Costache Ion, originar din comuna Corbii Mari, județul Dimbovița. Fac 61 de ani pe 4 martie 1974. Sînt bolnav de ulcer, dar nu de pe șantier, ci de pe front. Aici la oraș, că lucrez de zece ani în construcții, mi l-a operat doctorul Popovici, directorul spitalului I.T.B. Am trei fete și pentru a le aduce un viitor bun deasupra capului m-am angajat în construcții. Sînt acum învățătoare, croitoreasă, bobinatoare... Mai stăm, mai stăm, dar cum se face că înaintează lucrarea? Cum a venit lucrarea pînă aici? Sîntem disciplinați și pentru că sîntem obișnuiți cu munca și pentru că, de la țară fiind, nu știm ce să răspundem. Am învățat aici să muncim, să facem și cereri și să luăm și cuvîntul la sindicat. Țin minte că odată mi s-a răspuns: cum ceri dumneata de la noi, așa cerem noi de la alții. Munca e grea, dar mai ușoară decît acum zece ani. Ne-au călcat pe urme mașinile. Și protecția muncii e tare. Noi sîntem obișnuiți să aruncăm pietrele mai mici din cale cu mîinile, ea zice: «nu, tovarășe, folosește lopata». Așa se face că omul ține la lopata lui, trage de ea. Mă duc în comună doar sîmbăta, restul dorm la dormitor, unde este bine și cald; citeodată e greu, bagă suprapături. Cînd ne ridicăm din calea tramvaiului și

▲ Tinerii din imagine s-au modernizat deja.

▼ Simbăta și duminica bărbații aceștia redevin țărani. Muncitori, firește.

▲ Cu toate că vorbește francezește, agentul de circulație din Piața Pieptănari este zilnic nedumerit intrigat și neputincios din cauza strangulării circulației.

Ăm mai bine otul stabilite, struim cât , cât mai bine

iar ne aplecăm noi nu zicem că facem mă-tăni.

Costache Ion mi-a mai spus că ei, muncitorii asfaltului, nu se amestecă printre orașeni, nu leagă prietenii durabile. Nu pentru că ar fi mândri, nu, ci pentru că vin pe șantiere la vârsta când la țară au neveste, copii, veri și prieteni. Tinerii țărani merg mai mult pe la școli. Tinerii de la oraș, la fel. Deci pe șantiere, inclusiv în cel din Colentina unde lucrează Costache Ion, majoritatea vin de la țară și nu la prima tinerețe.

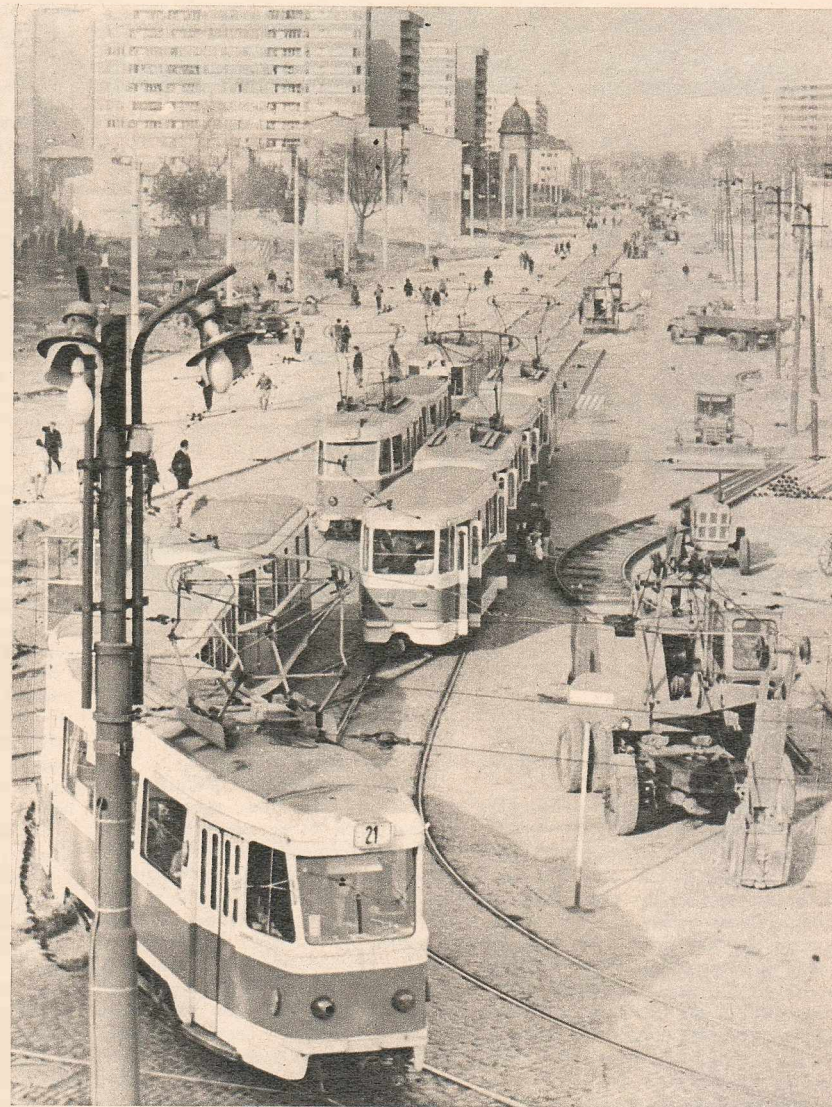
Primarul sectorului 2, în raza căruia este șantierul Colentina, tovarășa Lina Ciobanu, se declară pe deplin satisfăcută de mersul lucrărilor, de hărnicia și seriozitatea constructorilor. Îmi chiar povestește de tovarășul „Costel” care a lucrat pe buldozer trei zile și trei nopți fără întrerupere. «E foarte important, îmi spune, să mergi la sufletul omului care muncește. E adevărat, tovarășul Costel a fost stimulat material, dar bucuria lui cea mare este că ori de câte ori mă duc pe șantier discut cu el, îl întreb ce face. De fapt, am stat și nopțile la demolări pentru că nu mi se pare echitabil nici măcar să se creadă că unii muncesc și alții dorm. Au fost nopți frumoase, de muncă: într-una singură cu sprijinul cetățenilor s-a făcut un parc. Înainte mergeau construcții, în spate venea munca patriotică. Aici însă ar trebui spus că unii au bătut la multe uși pînă s-au mutat în acest cartier, dar o dată instalați preferă să ne elogieze, să ne admire, dar să nu ne ajute. Ne spun chiar: istoria nu vă va uita! Asa o fi, dar n-ar fi cinstit ca istoria să ne aibă scriși pe toți? Alte nemulțumiri ridicate de cetățeni în cadrul sesiunii Consiliului popular din 28

septembrie se referă la I.C.E.D. (Intreprinderea construcții edilitare și drumuri) care s-a apucat de un canal pe străzile Dobrici, Sinaia, Silistra și apoi a dispărut. Oamenii nu-și pot face aprovizionarea de iarnă.

La 30 decembrie, poate mai devreme, lucrările de modernizare a Colentinei vor ajunge la strada Doamna Ghica. Mai mulți cetățeni ai sectorului și-au exprimat însă dorința ca lucrările să continue, să ajungă pînă la Fundeni. Dorință pe deplin legitimă și realizabilă, după opinia noastră.

După cum se vede, a sosit timpul să înțelegem că avem nevoie de modernizări și că ele nu ne pot ocoli. Mai mult sau mai puțin delicat, ele intră în timpul nostru, în liniștea noastră, în viața noastră. A sosit timpul să gîndim de zece ori înainte de a așterne pe hîrtie un cuvînt rău despre treaba cu lopata sau pe buldozer. A sosit timpul să reflectăm profund la profundele sensuri ale cuvintelor tovarășei Lina Ciobanu: «Vrem să construim cît mai mult, cît mai repede, cît mai bine, dar trebuie să ne organizăm mai bine munca, să înfăptuim totul în cadrul termenelor stabilite.» Nu uităm însă ceea ce am aflat; o modernizare poate dura și mai puțin; forța de muncă este în mare parte necalificată și trecută de prima tinerețe; atribuțiile directe ale consiliilor populare pe raza cărora se desfășoară modernizări pot și trebuie să crească. Și în final: nu era economic și în folosul oamenilor ca ambele detașamente de constructori să lucreze întîi în Colentina, să termine lucrarea și apoi să înceapă un nou front de lucru în Piața Pieptănari!

Eugen SECELEANU

▲ Șoseaua Colentina începe să-și dezvăluie marile ei posibilități.

▼ Munca pe cîmp și munca pe șantier seamănă uneori.

cafeneaua literară

Scriitorii noștri, între cele două mari războaie, nu mai frecventau Terasa, pe locul căreia s-a ridicat Palatul Telefoanelor. Se mutaseră la Capșa, la colțul Căii Victoriei cu strada Edgar Quinet. Când acest local a devenit neîncăpător, o parte dintre ei au trecut la «Brasserie de la Paix», alături de Terasa Oteteșanu, iar alții la «Corso». Închei seria cu cofetăria Nestor, în care se putea lua cafeaua, ca și în toate cinstitele localuri pomenite. Zic «cinstitele» fără ironia lui Creangă, pentru că erau excluse așa-zisele «dame de consumație» și petrecerile nu se lăsau cu beție.

Singurul băutor de pomină care intra la Capșa, doar ca să «tapeze», era vestitul Stan Palanka, poetul «Smarandei»; teroriza cu voce de stentor, dar și cu formula îndelung rumegată. Mi-aduc aminte cum, târziu, după încheierea celui de-al doilea război mondial, a intrat la Capșa și s-a oprit, scrutînd pe cei instalați la mese. Când l-a văzut pe simpaticul Coniț, fost

colțul străzilor pomenite, separată de cofetărie printr-un zid. Spre perete era o canapea lungă, în fața căreia se înșirau mesele. Intrați și te așezai fără să ceri voie, pe scaunul gol care te îmbia. Vizavi de canapea se înșirau alte mese. Dintre scriitorii consacrați înainte de 1916 veneau regulat Ion Minulescu, Mihail Sorbul și Alexandru Cazaban. Pe acesta din urmă, autorul *Cuvintelor potrivite* îl poreclise dihorul (dihanie vestită ca rău mirositoare sau ca spurcînd locurile). Porecla era, firește, metaforică, deoarece cel vizat era mușcător al dracului, rău de gură, dar bun la inimă. Cazaban nu mai povestea ca în trecut, isprăvi cinegetice, în calitatea sa de împătimit vînător, din stirpea spirituală a baronului Munchhausen. Ba chiar, se lăsa greu, cînd era rugat să istorisească ce a mai vînat. Răuvoitorii îl tachinau, cum că n-ar fi bun țintaș. Am să povestesc o vorbă care circula pe seama lui. Cică o pereche de iepuri făceau dragoste pe o porumbiște. La un moment dat, iepuroaica

leanu: *Tăbăcarul, diplomatul și acrița*. Redus la șomaj, interesantul personaj «tapau» și el, dar cu noblețe, ca foztii granzi de Spania, cu întrebarea:

— Ai bani?

Dacă aveai, îi strecurai un sutar, datorită căruia își constituia prînzul dintr-un capuținer și două chifle cu unt, iar restul îl topea cumpărînd ultima nouăte a cărții franceze, peste drum de bulevard, la Alcalay, sau la Cartea românească. Avea vorbe istorice. Într-un rînd, maestrul Castaldi se entuziasmasse de Mussolini. Perora cu patos, încheind:

— E un Cesare!

— Sidoli!, replică Brațu, reducîndu-i idolul la dimensiunile unui cabotin de circ.

Dintre supraviețuitorii generației lui Toni Bacalbașa, frecventa Capșa victima spiritualului redactor-șef al *Moftului Român*, Eduard Dioghenide, numit în deridere de cel de sus, Spanachide. Era veșnic cu o carte nouă în buzunarul descusut al paltonului. La moartea lui, cărțile i-au fost desfăcute la anticariatul lui Mișu Pach. Am cumpărat cu acel prilej ediția princeps a *Esteticei* lui Croce, cu adnotările fostului posesor, care se interesa, așadar, de problemele filozofice. Alte cărți clasice de filozofie atestau interesul defunctului pentru această disciplină, în genere străină «capșîștilor».

Aceștia se componeau din scriitori, actori și ziariști. Ce consumau? Cafea turcească? Nu!, svarați, cea mai iefină dintre cafele, iar mai târziu, cei care dispuneau, filtre. Am pomenit și de capuținer, un fel de cafea cu lapte și cu frișcă. Spun «un fel», pentru că n-am «servit» (cum se spune azi) niciodată.

Acest gen de cafea, de origine vieneză, i-a prilejuit lui Octavian Goga un calambur formidabil.

Vorbea la Cemeră (era un excelent orator). Un opozant îl întrerupe, trivial:

— Lasă fleacurile, domnule Goga. Povestește-ne de vremea cînd îți plăteam capuținerul la cafenelele din Budapesta.

— N-am să vorbesc, i-a răspuns instantaneu Goga, nici de capuținerul, pe care pretinzi că mi-l plăteai, nici de capul puțin al dumatile.

Mai e nevoie să spun că ambițiosul bărbat, ajuns pe treptele cele mai înalte ale ierarhiei sociale, nu mai frecventa cafenelele? Ele erau lăsate pe seama boemei literare, căreia i-a consacrat pagini emoționante poetul D. Karnabatt.

Un istoric mai tînăr al cafenelei Capșa a fost caricaturistul Neagu Rădulescu, în cartea cu titlul «Nimic nou în Japonia». Acolo era neluat în serios Eugen Ionescu, ca un băiat care se mai joacă cu țurca. Cine ar fi bănuit că în timidul iconoclast literar zăcea stofta unui dramaturg de răsunit mondial? Într-o polemică cu el, Lucia Demetrius i-a amintit că în ziua cînd i-am recenzat în *Adevărul*, volumul *Nu*, el era la Capșa, spre seară, cumpărase ziarul, îl tot scotea, împăturit, din buzunar, să-l deschidă, iar îl pune la loc, iar îl scotea, fără să aibă curajul să înfrunte «execuția». Uzasem de un truc polemic minimizant: trecusem, în subtitlul cronicii literare, trei titluri, nu mai țin minte în ce ordine: *Nu* de Eugen Ionescu, *Pe culmile disperării* de Emil Cioran și *Negativismul tinerei generații* de Mihail Ilovici. Bietul Eugen Ionescu se simțea strîbt în tovărășia celorlalți doi «disperați». Nu se putea o mai mare insultă! Lucia Demetrius a avut cruzimea să-i ia instantaneu într-o postură de extremă emotivitate, cu totul incompatibilă cu pretenția lui de temut polemist.

Pentru că am adus vorba și de cei ce «tapau», printre aceștia, altul care merită să fie scos, vorba aceea, din negura uitării, este și Virgilică, bănuț de solitarism, care cerea, invariabil:

— Dă-mi un leu.

Era un bărbat costeliv, nălțuț, în haine ponosite, veșnic cu capul gol și cu bale la gură. Din pomana cotidiană a capșîștilor, acest misogin ar fi strîns 200 000 de lei, din care ar fi făcut zestre unei surori de-a lui.

Conservarea și restaurarea unora dintre marile opere de artă ale trecutului constituie astăzi la noi o problemă de incontestabilă actualitate. Deținem un tezaur artistic extraordinar, pentru a cărui conservare, punere în valoare și protejare s-a făcut totuși prea puțin pînă nu demult. Comisia monumentelor istorice și de artă de pe lîngă Consiliul Culturii și Educației Socialiste, ca și organismele ce exercită îndrumarea rețelei muzeistice din țară se află în fața unor dificultăți și sarcini complexe importante. De cîțiva ani, paralel cu alte acțiuni de anvergură, se încearcă descoperirea și inventarierea tuturor valorilor artistice existente. Nenumărate instituții, nenumărați particulari sînt posesorii unor adevărate comori artistice, prea puțin cunoscute sau necunoscute deloc. E greu să-ți formezi în aceste condiții o imagine clară despre ceea ce trebuie făcut atunci cînd te afli pe un teren atît de puțin investigat. Legislația noastră privind protejarea marilor valori ale trecutului s-a consolidat de cîțiva ani printr-o serie de acte normative care obligă instituțiile de stat, mai puțin particularii, să declare și să pună la dispoziția comisiilor specializate de inventariere a valorilor artistice naționale operele pe care le dețin. În practică însă, lucrurile se mișcă încet și nu cred că în momentul de față poate cineva, la noi, să afirme cu certitudine că știm ce valori avem, de ce dispunem și știm ce trebuie făcut. Pentru protejarea tezaurului nostru artistic național, pentru descoperirea tuturor valorilor păstrate pînă astăzi, mă gîndesc că nici un fel de efort și nici un fel de cheltuieli nu pot fi considerate ca exagerate. Pînă la realizarea unui asemenea dezeriderat, presupunînd descoperirea și inventarierea tuturor valorilor naționale, se cere acționat măcar în sensul conservării și protejării patrimoniului artistic «consacrat», aflat deja în evidența instituțiilor specializate. Din acest punct de vedere problema restaurărilor și a restauratorilor — a formării de specialiști în materie de conservare și recondiționare a unor opere de artă, a unor monumente artistice de interes național — trebuie privită cu toată atenția. La conducerea Comisiei monumentelor istorice și de artă de pe lîngă Consiliul Culturii și Educației Socialiste se află de cîțiva ani un om entuziasmat, cu un vast orizont spiritual, istoric, de artă și profesorul Vasile Drăguț, ale cărui inițiative încep să se resimtă pozitiv în legătură cu o serie de măsuri care au fost luate sau se iau, privind restaurarea unora dintre cele mai de seamă monumente artistice naționale. Au fost încredințate unor artiști de prestigiu lucrările de restaurare de la o serie de monumente artistice prestigioase. Sub egida U.N.E.S.C.O. s-a inițiat restaurarea unora dintre picturile din nordul Moldovei, mai întii cu ajutorul unor specialiști străini, iar din 1972, utilizîndu-se în exclusivitate specialiștii români. Mănăstirea Gura Humorului reprezintă, astfel, o adevărată școală unde, vara tineri artiști plastici, specializați în probleme de restaurare experimentează cu succes o serie de metode moderne privind conservarea picturilor murale, consolidarea frescelor, punerea în valoare a tuturor elementelor de ordin iconografic care s-au păstrat de-a lungul secolelor. Ceea ce aduce nou experiența de la mănăstirea Gura Humorului privește, în primul rînd, grija pentru conservarea picturilor existente. Colectivul de restauratori, condus de către pictorul Constantin Blendea, care a lucrat aici la punerea în valoare și conservarea picturilor de ne asemuită frumusețe pe care le cunoaștem, a pornit de la premisa că trebuie puse în valoare și conservate exclusiv picturile existente, fără nici un fel de adaos, fără a căuță să fie înlocuite părțile deteriorate. Monumentul trebuie conservat cu valorile pe care le deține și nu cu acelea pe care putem să i le adăugăm noi astăzi, mimînd spiritul unei arte al cărei farmec constă tocmai în vechimea ei. Restauratorii improvizați din trecut, fără a avea conștiința valorii operelor a căror restaurare o întreprindeau, și-au permis, nu o dată, completarea vechii picturi prin re pictarea părților deteriorate sau insuficient evidențiate. Echipa de restauratori tineri, formată pînă acum în cadrul Comisiei monumentelor istorice, e încă prea puțin numeroasă față de ceea ce avem de făcut. Se impune în această privință înființarea unor grupuri de specializare în probleme privind restaurarea operelor de artă pe lîngă cele două institute de arte plastice din țara noastră. Aici este mult de lucru și nevoia de oameni bine pregătiți avînd conștiința activității culturale deosebite pe care o desfășoară, se va resimți încă destulă vreme.

Georghe ACHIȚE

secretar de redacție al ziarului «Dimineața», l-a interpelat cu aceste cuvinte, rostite teatral, în gura mare, ca să fie auzite de toți:

— Ce mai faci, Coniț?, latifundiarule... de deziluzii! Se alegea cu prețul unui sprîț. Își zicea «regele sprîțului» și pretindea că dusese pînă la o sută în timpul unui singur chef. Vă las să judecați procentajul de fanfaronadă potatorică, cum ar fi spus G. Călinescu, pe care nu l-am văzut niciodată la vreuna din aceste cafenele. Mulți erau de altfel scriitorii ce se fereau de a-și «pierde timpul» la cafenea: M. Sadoveanu, E. Lovinescu, L. Rebreanu, G. Brăescu, ca să nu mai vorbesc de N. Iorga, oripilat de aceste localuri, ca și cum ar fi fost infamante și în care fumul de tutun ar fi timpit inteligențele cele mai promițătoare.

Veneau la Capșa, în anii mei tineri, ai debutului, Tudor Arghezi și G. Bacovia; pe ambii i-am cunoscut acolo, la recomandarea lui Vladimir Streinu, fost o vreme secretar de redacție al revistei lunare «Cugetul românesc», după plecarea în Franța a lui Bazil Munteanu. Pe cel dintii nu l-am mai văzut să calce la Capșa după ce m-am întors din Franța (1928): se dăruise total familiei și punea ban peste ban ca să facă față cheltuielilor de la Mărășor. Cînd l-am cunoscut, în 1926, era un bărbat de talie mijlocie, lat în spate, voinic, cu o voce pițigiată, dar cu un «shake hand» englezesc și o politete excesivă. Dacă-l întâlneai în stradă, se descoperea și rămînea cu pălăria în mină pînă la despărțire, țînîndu-ți cu cealaltă mină mîna strînsă ca-ntr-un clește și neslăbindu-te din apelativul «domnia ta», declinat la toate cazurile. În cafenea, era singurul care se ridica în picioare dacă-i întindeai mîna.

Cafeneaua Capșa era pe locul dinspre

percepe zgomot de pași și dă alarma, dar partenerul o liniștește:

— Nici o grijă, e Cazaban!

Mihail Sorbul era un taciturn. Vorbea puțin, însă rîdea zgomotos, la orice «banc», cu bonomie. Mi-a recomandat o fermecătoare carte de care nu auzisem pînă atunci, a cunoscutului economist, fost mare logofăt al ultimilor doi domnitori moldoveni înainte de Unire: *Mémoires du prince Nicolas Soutzo, grand-logothète de Moldavie, 1798—1871*, publiés par Panaioti Rizos, Gerold & Cie, 1899. Am bătut toba pe la toți anticarii, era de negăsit. Sorbul a acceptat un schimb, după ce, citînd-o, am ținut s-o păstrez pentru neprețuita valoare documentară a cărții. Am aflat ulterior că numitul Panaioti Rizos n-a fost altul decît Dimitrie A. Sturdza, care-l cunoscu pe Surtzu în tinerete și chiar lucrase cu el. Beizadeaua era un bărbat rușinos. A reproduș în pagina finală vorba lui Marat: «cum că trebuie reduși aristocrații la nivelul clasei sanchiloșilor, nelăsîndu-li-se nici cu ce să-și acopere...!»

(Suprim din decență ultimul cuvînt).

Echivalentul românesc lipsește de altfel din toate dicționarele Academiei, dar francezii îl dau fără jenă, scurt, sau în compuzii: *cul-de-lampe* (vinieta), *cul-de-iatte* (cu ambele picioare și coapse retezate), *cul-de-sac* (fundătură) ș.a.

Cu veșnicul său trabuc în gură, Ion Minulescu devenise un oaspete rar și cu atît mai înconjurat de tineri, care-i luau adevărate interogatorii despre Montmartre, Lapin Agile, Moulin-Rouge ș.c.l.

Mai în vîrstă decît cei numiți era Brațu, Aurel Niculescu-Brațu, «consulul» care figurează, într-o mizeră postură, în romanul lui Carol Arde-

bolile o.r.l. azi și câteva recomandări

— Ce este otoscleroza, conferențiar doctor Dănilă Cincă? Ați scris o carte despre această boală. De ce?

— Otoscleroza este un fel de surzenie progresivă, răspândită pe scară foarte largă și întâlnită în egală măsură atât la vîrsta de 17 ani, cît și la aceea de 60. Acum 20 de ani, otoscleroza era un coșmar de nerezolvat. Astăzi, majoritatea cazurilor sînt operabile. Oamenii care au purtat două infirmități, surzenia și complexele ei psihice, sînt, după operație, recuperați pentru muncă și sănătate.

— Bolile O.R.L. sînt azi mai frecvente sau mai rare?

— Se observă o scădere a unor boli ca otita, sinuzita, în genere a maladiilor supurative. Asistăm însă la apariția unui nou fenomen: tratamentul antibiotic generează o nouă patologie. De exemplu, un tratament masiv cu streptomycină, administrat unor copii cu afecțiuni pulmonare, are drept consecință o surditate de percepție. Copiii sînt vindecați pulmonar, dar capătă o altă boală.

— Atunci, eliminăm antibioticele?

— Nu le eliminăm. Ar fi imposibil; le raționalizăm științific, în funcție de tratamentul respectiv. Se cere o supraveghere riguroasă în acest sens.

— Se știe, chirurgia O.R.L. înregistrează astăzi progrese vădite...

— Nu numai progrese, ci și o nouă modalitate de abordare. Medicul O.R.L. tinde spre o chirurgie cît mai funcțională.

— Adică?

— În boli frecvente, cum sînt otitele medii sau otomastoiditele, ne interesa înainte doar înlăturarea focarului de infecție. Astăzi eliminăm infecția, dar salvăm și funcția, adică auzul bolnavului. Aceeși concepție o avem și în ceea ce privește tratamentul chirurgical al unor tumori ale laringelui.

— Pentru că sînteți și cadru didactic superior, ce problemă ridică învățămîntul medicilor de specialitate?

— Tindem spre o instruire multilaterală a medicilor. Adică, spre un învățămînt integrat. Aceasta s-ar traduce ca o legătură strînsă între învățămînt, practică și cercetare. Toate acestea convergînd spre un scop precis: ameliorarea sănătății bolnavilor.

— Ce ați recomanda celor care nu dau importanță afecțiunilor O.R.L.?

Mai întîi, părinților le-aș recomanda o atentă observație a copiilor, ca să poată sesiza din timp eventuale deficiențe ale auzului. Există, în acest sens, centre de reeducare pentru copii, care reușesc să amelioreze și chiar să vindece atari defecțiuni. Adulților le-aș recomanda o igienă elementară, evitarea umezelii, a răcelilor repetate. Dacă se poate și aceea a zgomotelor. Urechea e foarte fragilă, trauma sonoră provoacă scăderi ale auzului, hipoacuzie, cum o numim noi, medicii.

— Care sînt cele mai senzaționale descoperiri din ultimii ani, în domeniul dumneavoastră?

— Senzațională este descoperirea tratamentului chirurgical al surdității, apoi rezolvarea chirurgicală, oto-neurologică, a unor boli ale labirintului și terapeutică reușită efectuată într-o serie de boli ale laringelui, cum sînt de exemplu tumorile canceroase, stenozele, paralizile...

Rada PREJBEANU

urgente

UN OM, UN CAL, ȘI O MASINĂ. După ce a băut zdravăn, Ion lofcea a încălecat pe un cal, a tras o chiuitură de haiduc și a împîntenat bîdiviul; dar acesta s-a speriat și de călăreț și de o mașină. Călărețul turmentat a căzut în plină cavalcadă. La spitalul din Giurgiu a ajuns în stare foarte gravă. Era în comă, cu un șoc hemoragic după traumatismul toracico-abdominal provocat de căzătura de pe cal. Hemoragia i-a fost agravată de o ruptură de splină. După o transfuzie cu peste 4 litri de sînge a fost supus unei operații care a început seara după ora 22 și s-a terminat aproape de 3 dimineața. S-a vindecat complet.

CÎND SE RUPE VENA CAVĂ.

Un caz rarissim a fost rezolvat în mod strălucit tot de chirurgul Șerban Iliescu de la spitalul din Giurgiu. Ecaterina Petre din Frățești, datorită unui traumatism banal, a făcut o ruptură a venei cave inferioare. Cînd a fost instalată pe masa de operație avea o puternică hemoragie, n-avea tensiune și nici puls. O atentă sutură a venei cave — intervenție rară, riscantă și dificilă — a salvat însă viața pacientei, mamă a mai mulți copii.

MULTE NOPTI ÎN COMĂ. Călin Neguț din satul Găujani a fost doborît de o boală pe care medicul de circumscripție o considera a-i fi fatală: avea o hernie hiatală strangulată pe fondul unei ciroze hepatice. La spitalul din Giurgiu a fost însă salvat. O operație curajoasă urmată de o atentă tratament de reanimare. Pacientul a stat în comă multe zile și nopți, timp în care a fost vegheat, în ture, cu o deosebită grijă de medicii și asistentele spitalului. 20 000 de lei a costat tratamentul lui C.N.

RĂZBUNAREA ULGERULUI.

Deși avea un ulcer de mai mulți ani, Dumitru Dobrescu din Giurgiu îl trata cu indiferență. Și într-o zi l-a doborît. Salvarea l-a prelat chirurgilor în stare de comă, fără puls și fără tensiune. În timpul operației s-a găsit că avea ulcer cu fistulă arterială. Acum este pe deplin sănătos. Lecuit însă și de indiferența pentru îngrijirea sănătății sale.

TRAS PE ROATĂ. Un pas greșit, o clipă de neatenție și Traian Cobzaru a căzut în angrenajul unor roți dintr-o moară în timp ce măcinașul era în toi. A fost pur și simplu tras pe roată, mai ales piciorul stîng i-a fost zdrobit; oasele sparte, arterele rupte, mușchii sfișiți. Doctorul Iliescu a muncit aproape trei ore să-i salveze piciorul, să sutureze arterele, să-i lipească oasele, să-i coasă mușchii sfiștecați. Și a reușit pe deplin; azi T.C. este un om întreg, complet «reparat» după acea îngrozitoare tragere pe roată.

poșta medicului

ICLEANU ION — Timișoara: GH. I. PANTAZI — Ștefănești — Pitești, jud. Argeș; AUREL MIHAI — București: Cromoglicatul disodic (numele produselor farmaceutice străine: Lomodul, Intal), se prezintă în capsule sub forma unei pulberi albe, cu gust ușor amar (20 mg pe capsulă). Se administrează pe cale inhalatorie cu ajutorul unui aparat special, portabil, numit Spiuhaler. Medicamentul acționează printr-un mecanism diferit de cel al bronhodilatatoarelor, antihistaminicelor și corticosteroizilor. Experimentat pe 36 de cazuri, în cadrul clinicii de alergologie a spitalului Carol Davila din București, Lomodul a dat succese la 75% din lotul de astmatici tratați, permițînd o reducere a dozajului celorlalte medicamente. Se menționează în special acțiunea cromoglicatului disodic în prevenirea crizelor de astm (2-3 capsule/zi) și în facilitarea expectorației.

P. FLORIN — Lehliu-Gară, jud. Iași: 1) Ca să scăpați de timiditate, principalul este să... vă faceți curaj, fiind vorba de o trăsătură de caracter și nu de o boală; 2) Înainte de a vă recomanda medicația hormonală pentru creștere în înălțime, trebuie să vă faceți radiografiile la cot și genunchi pentru a se vedea dacă mai sînt încă deschise cartilajele de creștere; 3) Somnambulismul (sau în termeni științifici: automatismul ambulatoriu nocturn) reprezintă o manifestare nocturnă de origine psihoreactivă, care apare de obicei la copii și adolescenți instabili, fricoși, la care intervin o serie de emoții negative sau

traume psihice legate de mediul familial, școlar sau social. În acest sens, ar fi bine ca înaintea administrării unei medicații corespunzătoare (Clordelazin, Levomepromazin, Napoton etc., etc.) să vă faceți o electroencefalogramă la un serviciu clinic de neurologie.

SIDONIA — Brașov: Scrisoarea dumneavoastră avînd caracterul unei modeste ficțiuni narative — trebuie de fapt adresată unei «poște a inimii», deoarece problemele ce vă tulbură sînt de ordin afectiv și nu medical. Ca să fim sinceri, încă, profesiunea dumneavoastră nu ne-a făcut plăcere, amintindu-ne fără voie de rîndurile unui vestit moralist francez. La Rochefoucauld care, cam misogin din fire, glosa: «Există femei care cred că iubesc, cînd de fapt nu iubesc. Preocuparea legată de o intrigă, emoția stîrnită de o aventură amoroasă, predispoziția naturală spre plăcerea de a fi iubită și greutatea de a refuza, le fac să creadă că iubesc, cînd de fapt nu-s decît cochete». Să fie oare așa? Păcat!

N.G. — Craiova: Acneea juvenilă este o dermatoză cronică foarte răspîndită în rîndurile adolescenților și tîinerilor și se datorește unei hipersecreții a glandelor sebacee, la care se supraadaugă o infecție locală cu germeni specifici. În afara unor factori ereditari este evidentă corelația dintre apariția coșurilor acneice și instalarea pubertății la băieți și fete. Afecțiunea are deci o cauză net hormonală. «Vinoșia» fiind hormonii androgeni la băieți și cei estrogeni la fete. În această

situație este logic ca în tratamentul acneii dumneavoastră să fie indicată foliculina (Ginosedol B), în injecții de 1 mg la 2-3 zile, în prima jumătate a ciclului menstrual, timp de 2-3 luni. Se poate administra de asemenea Estradiol, în doză totală de 15 000-25 000 U.I. pe serie sau Sintofolin 3-5 mg pe serie, fracționat, asociat cu Acetoxiprogesteron, comprimate de 25 mg 1-2 tablete pe zi, timp de 5 zile consecutiv, între a 17-a și a 22-a zi a ciclului. În doze moderate puteți folosi și corticosteroizi (Prednison 20-30 mg/zi) asociați eventual cu antibiotice (Cloramfenicol sau Ampicilină). Local veți face tamponamente pe zonele atacate cu

LOȚIUNE ÎMPOTRIVA ACNEII

Rp. Sulf precipitat	10 g
Talc	20 g
Oxid de zinc	20 g
Glicerină	20 g
Apă	20 g
Alcool (50°)	30 g
D.S. Extern.	

Veți aplica apoi Synalar N sau Locacorten în timpul nopții, după spălarea feței cu apă fierbinte. În fine, terapia fizică prin raze ultraviolete în cure de 6 săptămîni, radioterapie superficială, 8-10 ședințe de 80-100 r pe ședință, cîte una la 7 zile interval, sau zăpada carbonică sulfurată pot de asemenea avea rezultate pozitive.

cel mai greu caz

Invitatul de astăzi al rubricii noastre este doctorul Dan ȘTEFĂNESCU, medic primar neurolog în cadrul Spitalului municipal Brăila.

— Nu, nu trebuie să mă gîndesc prea mult pentru a vă răspunde, dar ceea ce am să vă spun nu va fi un răspuns absolut fidel întrebării, ci mai degrabă o relatare a cazului în care am fost implicat cel mai mult din punct de vedere sentimental.

— Nu contează. V-aș ruga să continuați.

— Era în 1964, în toamnă. Terminasem contravizita și ajunsesem de cîteva minute acasă, cînd telefonul m-a rechemat la spital. Aveam un caz grav. Un copil fusese lovit de un vehicul chiar în fața spitalului și prezenta o fractură femurală distală cu o stare de șoc cu semne hemoragice. Fractura era, desigur, o problemă rezolvabilă în timp, dar ceea ce ne preocupa era chestiunea eventualei hemoragii interne. S-a intervenit chirurgical și în abdomen nu s-a găsit sînge. S-au constatat însă o fractură de bazin, o rupere a uretrei și o retenție de urină în bazin, în spațiul extra-peritoneal. În momentul acela, noi, cei cîțiva medici alertați de starea băiatului, care nu avea decît 5-6 ani, am început să susținem fiecare un anumit

punct de vedere, dar majoritatea propuneau ideea unei derivații a urinei, efectuarea unei cistostomii.

— Și s-a făcut o cistostomie?

— Nu. Deși abia venisem la Brăila și eram încă destul de tînr pentru meseria noastră, mi-am luat răspunderea suturării imediate a capetelor uretrale, suturînd într-un singur timp, mai rapid decît în mod obișnuit. Am introdus apoi o sondă, ca tutore, pentru cicatrizare, și boala a evoluat normal. Băiatul s-a însănoșit, e bine, după cîte știu urmează cursurile școlii profesionale de la Uzina «Progresul».

— L-ați mai văzut de-atunci?

— Evident. I-am făcut o serie de controale și, într-un fel, ne-am împrietenit. Citeodată venea să mă vadă fără nici un motiv. Da, da... un moment. Îl chema Viorel, Viorel Bănică, și ceea ce m-a impresionat, din primul moment, a fost faptul că a stat tot timpul în spital, cam 50 de zile, împreună cu bunicul său, un bătrîn cît un munte, cu niște mustați uriașe, pe care mi-a mărturisit că le-a lăsat să crească din 1916! Pierduse un pariu.

OV. NEGOIȚĂ

nu uitați mierea!

Ca adjuvant în diferite afecțiuni — astăzi este îndeobște cunoscut — mierea, în combinație cu produsele secundare: lăptișor de matcă, polen, propolis și venin de albine, administrate rațional, prelungesc viața omului, constituind un tonic și o hrană superioară pentru organismele deficitare, nevroze astenice, slăbiri postoperatorii, în convalescențe, în procesul îmbătrînirii etc.

Ele acționează în general asupra celulelor epuizate, îmbătrînite, accelerînd regenerarea lor, ajută la mărirea forțelor de apărare ale organismului și la restabilirea unui metabolism dezechilibrat.

Lăptișorul de matcă (L.M.), polenul și mierea, au o acțiune chimică favorabilă dovedită asupra deficiențelor traectului digestiv, precum și asupra restabilirii funcțiilor ficatului bolnav, care este laboratorul central al metabolismului uman.

Produsele apicole, după caz, așa cum arată referatele medicilor clinicieni din diferite țări (prezentate la congresele internaționale de apicultură «APIMONDIA»), sînt folosite cu succes într-o lungă serie de afecțiuni, ca de exemplu (citez): astm bronchial, arterioscleroză în diferite stadii, bolile ficatului, stări post infarctice ale mușchilor cardiaci și tulburări coronariene cronice, nevroze astenice, îmbolnăviri ale sistemului nervos central, sindroame neurotice, artrite reumatoide, hipotrofie, distrofie și tulburări de nutriție în pediatrie, dermatoze, eczeme etc.

În afară de influența directă asupra bolii, medicii cehoslovaci, care aplică produsele apicole în spitale și policlinici, susțin că lăptișorul de matcă influențează și starea generală a pacienților.

În toate cazurile, acțiunea biologică a produselor apicole mărește eficacitatea medicamentelor specifice, recomandate de medicină, constituind un prețios și necesar adjuvant al tratamentelor clinice.

Victor PANAITESCU

cercetător apicol amator și

membru fondator al Asociației crescătorilor de albine din R.S.R

viitoru

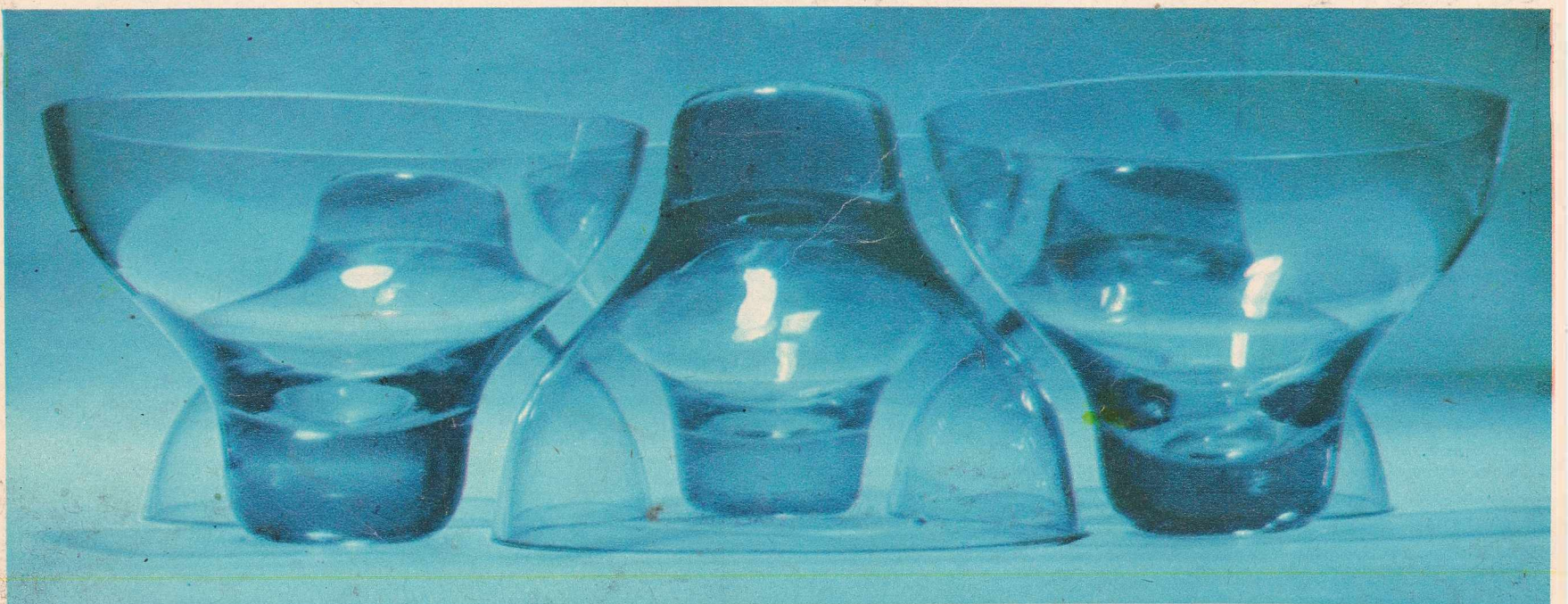
Printre atâtea lucruri care ne alungă somnul, iată că trebuie să trecem și ceașca. Cu o sută de ani în urmă, forma locomivelor mina nopțile unui celebru estetician, considerînd-o monstruos de urîță. Dar dacă astăzi nimeni nu mai contestă grația locomivelor, ele intrînd în patrimoniul de frumuseți ale civilizației, tot mai multă lume e preocupată de obiectele care ne înconjoară, de invazia lor în micul univers al casei. Cînd primele automobile au apărut, în secolul trecut, ele semănau cu niște trăsuri, dar prea puțini se gîndeau la forma lor; uimirea o stîrnea mai degrabă absența cailor. Și locomotiva și automobilul erau forme noi și poate stîrneau îndreptățitele interogații și uimiri. Dar o ceașcă, obiect milenar, să mai creeze atîtea neliniști?

Poate e un semn al timpului nostru că în lumea lucrurilor are loc o mică revoluție. Din cînd în cînd se ridică cineva în marea aulă a creației și contestă frumusețea unui obiect, declarînd-o vetustă și propune o nouă organizare vizuală a formei. Urîtul și frumosul sînt puse în balanță. Prejudecățile invocă expresia anterioară a obiectului care a folosit atîtor generații. Dar noii creatori atacă tocmai pe acest front al cerințelor de ordin estetic. Oricum, se pare că fiecare epocă trebuie să aibă formele ei. De aceea viitorul e totdeauna vacant.

Omul, ca posesor de bunuri, cu toate prejudecățile sale, e tot mai convins, pe măsură ce timpul trece, că nu poate exista un conflict între frumos și util, că valoarea trebuie dedusă și din raportarea obiectului la funcția și destinația sa. Am încercat să probăm aceste adevăruri după ce am vizitat expoziția Vioricăi Colpacci.

— Cum a reacționat publicul la noile forme pe care i le-ați propus?

— Am constatat o plăcere nedisimulată pentru lucrurile inedite și mai ales interesul pentru relația obiectului

vacant

cu spațiul, obiect care are menirea să-l coloreze și să-l facă mai frumos. Apoi o preferință pentru formele decorative.

— Credeți că există o atitudine nouă față de obiecte?

— Fără îndoială, cel puțin din partea creatorilor. În ceea ce mă privește n-am fost preocupată cu tot dinadinsul să neg o formă, ci să-i regîndesc funcționalitatea. Mi se pare că multe dintre obiecte și-au pierdut personalitatea. Treci pe lângă ele fără să le mai vezi și îți oprești privirile asupra lor numai atunci cînd ai nevoie de ele. Lumea a uitat să le mai vadă. Și e într-un fel și trist și semnificativ. Asta înseamnă că a sosit momentul, fie că vrem, fie că nu vrem, să intervenim ca să alungăm această indiferență. Dar creatorul se află dintr-o dată în fața unor mari dificultăți: el constată că nu poate face intervenții definitive, nu poate distruge o formă. El o reactualizează, regîndind-o și respectînd cîțiva factori: destinația funcțională, materialul, tehnologia de fabricație și într-un anumit sens raportul cu forma anterioară.

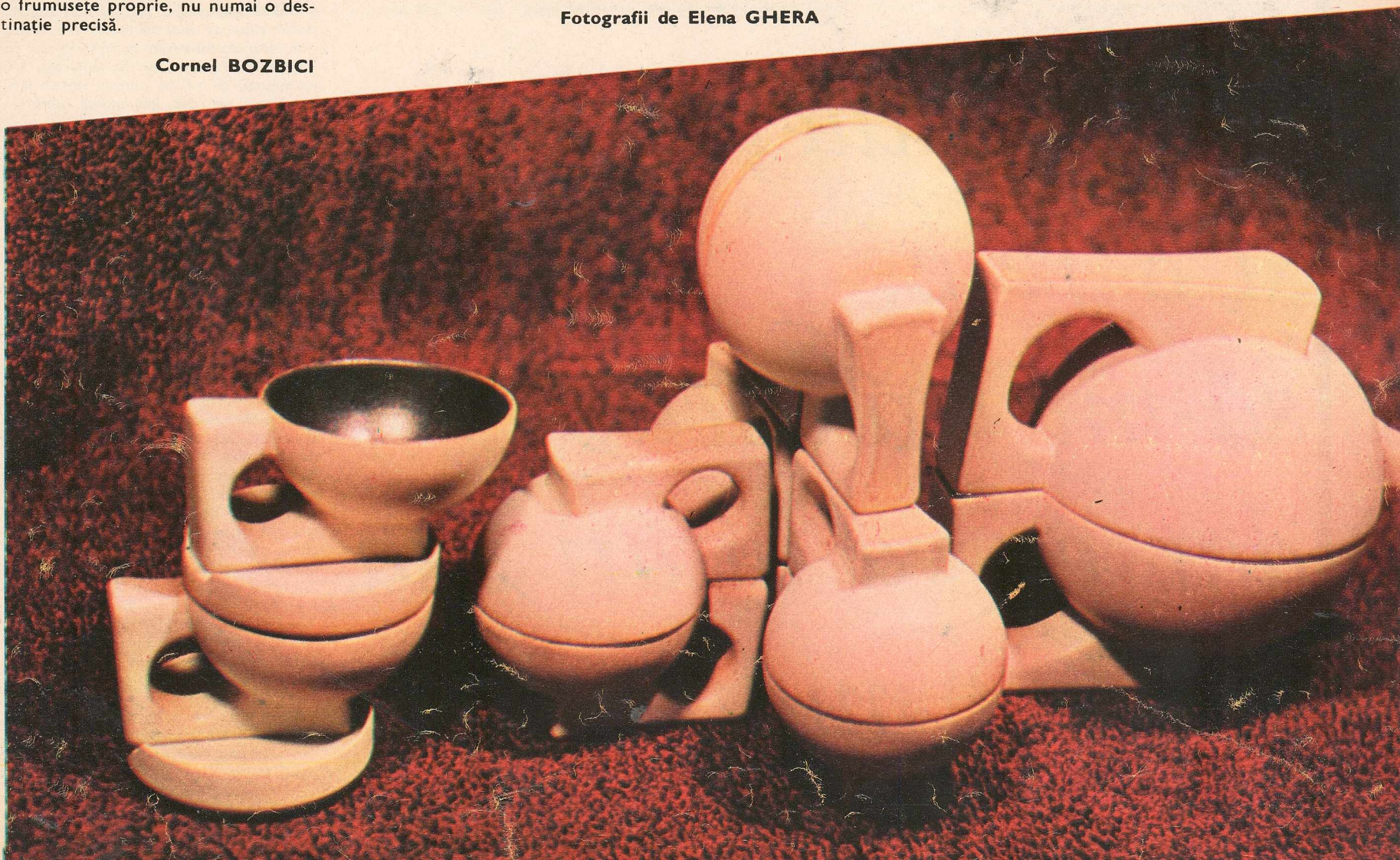
— Am impresia că uneori creatorul trăiește o dilemă între util și frumos.

— Aparent. Sînt două atribute ale lucrurilor care nu cred că mai pot fi despărțite. Și apoi funcționalitatea e multiplă. De pildă un serviciu de cafea, într-o anumită organizare, poate fi transformat într-o sculptură miniaturală, adică el nu numai că are o formă proprie frumoasă, dar printr-un acord premeditat de compunere se transformă la un moment dat într-un obiect decorativ, adică intră în dialog cu spațiul. Acest dialog mi se pare azi esențial, numai el alungă urîtul din jurul nostru, numai el ne va îndupleca să privim cu o anumită dragoste o ceașcă de cafea sau un pahar. De aceea, zic eu, că fiecare lucru trebuie să aibă o frumusețe proprie, nu numai o destinație precisă.

Cornel BOZBICI

Fotografii de Elena GHERA

Fotografii de Sorin POSTOLACHE

*„am 8 băieți
și 8 fete,
să-mi trăiască,
dar ce vă uitați așa,
ce, sînt mulți?!“*

■ Oamenii de la deal
sînt ca pomii,
au gura mută.

■ Noi venim 6 frați la școală,
că sîntem toți studenți
în vale, la Coșbuc.

■ Pentru Maria Ilie
Bucureștiul este
un fel de capătul lumii.

■ Am o părere proastă
despre femeile
care nu fac copii.

■ Cu drepturile astea,
o ducem bine,
și copiii cresc,
sînt sănătoși.

Mă uit la ceas și nu-mi vine să cred. A trecut o oră și au mai trecut alte 20 de minute de cînd am lăsat, în stînga, ultima casă a satului George Coșbuc, luînd-o peste dealuri, pe umeda Vale a Fintîinii, spre locul unde trăiește «lelea Maria», mamă eroină cu 16 copii, și s-au scurs — iată — aproape 100 de minute și nu mai ajungem. Peisajul este de o frumusețe sălbatică, tulburătoare, pentru bucureștenii care sîntem, urbanizați pînă în măduva oaselor, și pe care ordinele meseriei ne-au adus, într-o noapte, tocmai aici, pe străvechile pămînturi ale poetului, la nord de Năsăud, spre soclul de granit al Rodnei.

Mai e mult, întreb, și ghidul nostru de ocazie, Aurel Gavriloaie, zidar din neam în neam, îmi spune că sîntem ca și ajunși. Oțez, picioarele încep să nu mă mai asculte, am mai auzit placa asta de cîteva ori, unde e casa pe care o căutăm, uite-acolo, ne-o arăta, peste păduricea aia, și trecem păduricea și mai aveam o apă, și treceam apa și mai aveam un deal, ascultă, nea Aurică, matale chiar știi unde stă lelea Maria, d-apăi cum, doar eu mi-s frate cu bărbatu-său, cu Ilie, ce fel de frate, nu mă dumiresc, mai jos spuneai că n-ai pe nimeni, sîntem frați de sînge și de corp, îmi explică, adică Ilie și cu mama se trag din aceeași părinți.

— Mai avem mult? — întrebă și Postolache, care a venit să facă niște poze mortale, cum se fudulește, și omul clatină din cap, apăi dacă mergeți ca pe bulevard ajungem odată cu noaptea, ce-i pasă, el bate coclaurii ăștia toată ziua, și-apoi a împlinit armata la vînători de munte, chiar așa o fi sau se laudă, mă întreb. Lungim pasul, așa, acum ne stă bine, îl aud, mai repejor, să ne ducem ca hoții de cai.

La punctul numit Borlan, ajungem din urmă un copil. Să tot aibă vreo 10 ani, socot, și Gavriloaie îmi spune că e de-al Mariei, al cîtelea ești tu, Griguță, îl întrebă, dar copilul privește cu neîncredere la figurile noastre necunoscute, spune, al cîtelea ești, și Griguță tace, cu ochii ațintiți pe aparatul de fotografiat. Mă mir că tace ca un pește, dar Gavriloaie nu se miră, ba chiar mă ia la rost, adică nu înțelege de ce ne mirăm, așa-s oamenii de la deal, cum sînt, cer lămuriri, uite așa, ca pomii, au gura mută. Mergem cîteva minute în tăcere, dar omul nu renunță, hai copile, ia spune-i tu uncheșului, în ce clasă ești?

— Într-a doua.

— Îți place școala, Griguță? — mă amestec, dar copilul se închide în muțenia de adineauri și călăuza îmi face un semn discret, un fel de nu vă grăbiți, și aștept. Un minut, două, trei.

— Îmi place școala, dar mai mult îmi place drumul.

— Dar iarna nu ți-e frică să mergi prin rîpele astea?

— Nu mi-i frică. Noi venim 6 frați la

școală, că sîntem toți ștudenți în vale, la Coșbuc. Așa că ne ținem de vorbă pe drum și nu ne e urît.

Îl întreb pe Gavriiloie dacă sînt lupi prin locurile astea, unde casele stau răzlețite, la sferturi de oră de mers între horn și horn, asemenea unor pâlării absurde înfundate peste creștetul dealurilor. Griguță aude discuția și mă lămurește:

— Astă toamnă, a dat ursul la drum, dar m-a lăsat în pace. Tata zice că a rîs de mine că-s mic, dar eu nu cred că a rîs. Eu cred că a fost un urs bun.

— Griguță, ce vrei să te faci cînd vei fi mare?

Ridică spre mine doi ochi uriași și simt că mă cuprinde un fior, o tremurare, ceva ce nu prea știu să meșteșugesc în vorbe. e atîta curățenie și atîta liniște în uitătura acestui copil pe care mama și natura l-au crescut deopotrivă, e atîta senin...

— Vreau să mă fac domn.

— ?!

— Vreau să urmez pedagogicul și să-mi iau o bicicletă.

Urcăm ultimii metri. Fiecare se gîndește la altceva, cițiva cliți ciobănești ne dau țîr-coale, cu lătrături amenințătoare. Griguță îmi mărturisește că-i e foame și că nu știe ce-or să aibă la masă, dar el ar vrea, ptiu, ce-ar vrea, să mînce cîrnați cu zeamă de cartofi.

*

— Cum te cheamă pe matală, lele Maria?

— Maria, cum să mă cheme.

— Maria și mai cum?

— Maria Ilie, și am 16 copii pe care i-am născut și toți sînt la viață. Am 8 băieți și 8 fete, să-mi trăiască, dar ce vă uitați așa, ce, sînt mulți?!?

— Și cîți ani ai, lele Maria?

— La nouă octombrie am împlinit 43, chiar în spital, la Năsăud, unde s-a născut Danieluța. Ea s-a născut pe ziua de șase.

Mi-o arată pe ultima născută, cu mîndrie, dar n-o vîd. E înfîolită toată. Seamănă cu o păpușă, doar că respiră. Griguță trage cu ochiul și își face de lucru pe lîngă noi, înțeleg ce vrea să fie intimitatea asta, doar sîntem prieteni, dar maică-sa îl alungă, meri la lectiile tale, și-apoi îmi explică, i-au mai rămas acasă doar nouă copii. Ceilalți sînt prin lume, trei fete lucrează tocmai la București, și zice București cu un oftat prelungit, este sigur că pentru Maria Ilie Bucureștiul este un fel de capătul lumii, un băiat e în armată, altul e buldozerist, la școală, îmi răspunde, sînt numai șase, restul sînt prea mici. Ei, de toți sînt mulțămîtă, dar mai ales de fete, de, fetele rămîn fete, uită mai greu casa, și-apoi sînt frumoșele, zău că sînt, nu că le-am făcut eu!

— Lela Maria, vrei să-mi spui cum îi cheamă pe copiii matală?

— Să-i luăm la rînd. Vica, Dumitru, Ion, Maria, Floarea, Ana, Dochia, Remus, Nistor, Dan, Dumitru, Rodica, Grigore, Saveta, Viorel și Daniela. Au ieșit 16?

Îi confirm că au ieșit, doar că nu înțeleg ce e cu Dumitru, a pronunțat numele asta de două ori, nu, n-am greșit, ne-o plăcut nouă numele asta, chiar dacă așa s-o chemat primul meu bărbat, cu care i-am făcut pe Vica și pe Dumitru. Ne-am lăsat, că era altfel decît mine și pe urmă m-o bătut mult.

— Și actualul soț e bun?

Brusc devine serioasă, plină de importanță:

— E ca miezul de pită. Ce, altfel îi făceam 14 copii?

După o clipă de tăcere reia, un gînd oprit parcă, suspendat la jumătate din cine știe ce motive ascunse.

— Cea mai mare bucurie a vieții mele e să nasc un copil. Am născut 16 și dacă oi mai avea de născut, oi mai naște. Am o părere proastă despre femeile care nu fac copii. Soră-mea Dochia n-a făcut și-i pare rău de moarte, dar ea n-a putut, săraca. Dar familia noastră, că noi sîntem din Telciu, a ieșit fără rușine, că am făcut eu copii și pentru soră-mea.

Maria Ilie își cere scuze că trebuie să mă lase o minută, dar vrea să meargă pînă dincolo, să-i spună bărbatului ce să facă și ce să dreagă ca magiunul să iasă bine. O să umplem trei-patru oale, să crape copiii înainte de a pleca la școală. Aveți mulți pomi, o întreb, da, avem ceva pruni, numai pruni, nu, nu, așa se zice pe la noi, mă pune la

curent, noi zicem pruni chiar dacă este vorba despre meri sau peri.

Rămîn singur puțin, răgaz insuficient pentru a admira migălitele farfurii care înconjură camera, asemenea unui brîu. Mă aflu într-una din cele două încăperi ale casei, și șeful familiei, Remus după prenume, vine să-mi țină de urît, și-mi spune că o duc bine, au ceva oi, o vacă cu viței, doi porci, ce mai, gospodărie de oameni cumsecade, cîteva găini, vreo trei, nu mai multe că le duce vulpea, apoi este pensia lui de fost lucrător la C.F.R., alocația copiilor, indemnizația de mamă eroină, în sfîrșit, ar trăi omeneste dacă n-ar fi așa departe de sat, și copiiiăștia care trebuie să bată 10-15 kilometri pe zi să ajungă de acasă la școală și înapoi. Cu asta aș vrea să ne dați o mînă de ajutor, mă roagă, să scrieți la revista c-am vrea și noi să ne tragem mai în comună, am avea unde, e acolo o coșmelie de la bătrînii mei, dar oamenii de la consiliu nu vor s-audă, știu eu, poate îi convingeți să ne sprijine.

Îl întreb dacă porumbul a ieșit bine anul ăsta, îl întreb mai mult ca să schimb vorba, și ridică din umeri. Nimic, n-am porumb, aici sînt numai viroage. Pămîntul e sleit, uscat, ca o iască.

Reintră Maria Ilie, bărbatul dă să iasă. se oprește în prag:

— Trăim în casa asta de 21 de ani. Bine, rău, mă rog, cum-necum, trăim... Dar dacă nu era tovarășul Ceaușescu, să dea drepturi mari la copii, atunci noi eram de murit, dar dînsul a chibzuit bine și s-a gîndit la oamenii simpli, de la țară și de pe dealuri, s-a gîndit cu știință. Cu drepturile astea, o ducem bine, și copiii cresc, sînt sănătoși, învață carte sau meserie, sper să ajungă oameni de nădejde nu derbedei, și tocmai de-aiă mă crucesc cînd aud că unii nu vor să aibă copii. Oamenii care nu iubesc copiii trebuie să fie tare puțini la inimă.

Mă ridic să plec. Mă gîndesc, oarecum stînjenit, că nu ne va fi ușor să ajungem în sat pe întuneric, dau mîna cu gazdele, nu, nu vreau nimic, abia am mîncat, Griguță se

angajează să ne însoțească, aveți grijă, ne avertizează Maria Ilie, băgați cu seamă la lunecus, și drum bun. Să mai veniți pe la noi peste vreo cinci ani.

Mă întorc din cărare, de ce tocmai peste cinci ani, vreau să știu, și Maria Ilie îmi explică cu glas domol, sprijinindu-se peste umărul bărbatului:

— După socotelile noastre, prin '78 o să fim 20. Și-atunci, trebuie musai să fim coborîți în sat că aici nu încăpem decît 16 la masă. Că e masa mică.

Am fi putut încheia reportajul acesta mai sus, mai rotunjind două cuvinte, mai punînd două culori, lăudînd-o pe Maria Ilie, lăudîndu-i copiii, scriind că așa e bine și e frumos...

N-o să facem așa, chiar cu riscul de a rata finalul. Desigur, grație legilor noastre, familia mamei eroine este protejată, și Maria Ilie trăiește omeneste împreună cu copiii ei. Nedumerirea noastră se leagă de faptul că diriguitorii comunei George Coșbuc, din județul Bistrița-Năsăud, nu par prea receptivi la păsările familiei cocoțate peste Valea Fîntînei. Dacă n-ar exista vecinii, în multe cazuri, Maria Ilie s-ar descurca cu greu, căci nimeni din Consiliul popular nu-i acordă — și de fapt nu i-a acordat niciodată — vreo atenție deosebită. După părerea noastră, care nu sîntem specialiști, nici situația alocațiilor pe care le primește nu este prea clară, după informațiile pe care le avem, Maria Ilie avînd dreptul — garantat de lege — la mai mult.

În timp ce mama eroină își face, cu devotament și generozitate, datoria de cetățean, născînd și crescînd pentru această țară și pentru pămîntul ei 16 copii, niște oameni de la poalele dealului pe care trăiește o privesc cu indiferență.

Datorită lor, și împotriva voinței noastre, finalul acestui reportaj rămîne trist.

Ovidiu NEGOIȚĂ

cronica tv

baladă pentru acest pămînt

Aplaud ideea unei emisiuni despre inestimabilele frumuseți ale naturii patriei, despre necesitatea apărării monumentelor naturii, a acestor comori unice, teritorii de baladă cu fauna și flora lor fabuloase care trăiesc în cîntece, în dor și buciume, și fac parte din corpurile cuvintelor cu care s-au plăsmuit și se plăsmuiesc poemele frăției de veacuri a românului cu munții, cu poienele, cu apele și cu fîntînile și cerbii codrilor, care încă mai păstrează fantomele zimbrilor din steme. O emisiune, sperăm, permanentă în apărarea naturii, — natură ce nu va putea fi ocrotită dacă omul nu-i va arăta dragostea sa, căci la urma urmei (și asta se uită adesea) ea este o parte inseparabilă a sufletului nostru. A trebuit intervenția hotărîtă a unui mare fiu al acestor pămînturi ca să se oprească tăierea — după bunul plac al oricărui individ —, a arborilor, a pomilor de pe marginea șoselei, devastarea aleilor de tei, a bitcilor cu cireși amari, defrișarea la întimplare a pădurilor etc. Campania de împăduriri, acoperirea cu spații verzi a uscăciunii și a... gri-ului dintre blocuri, sensibilizarea edililor la nevoile de aer, de frumusețe, de ambianță a omului civilizației noastre, este una din cuceririle acestui an. Le Corbusier spunea că pe una din tablele legii urbanismului contemporan trebuie să se afle înscrise cele trei imperative ale naturii: aerul curat, soarele și verdeata. Personal subscriu cu entuziasm și încredere la pledoaria pe care și-o propune noua emisiune TV intru apărarea naturii, în spiritul legii recent votate de Marea Adunare Națională privind păstrarea și apărarea mediului ambiant.

Ca de obicei, nu am urmărit singur prologul «Baladei pentru acest pămînt» (programul I, ora 22,15, 2 noiembrie). Printre invitații la discuție se află și Nicolae Toniuc — secretarul Comisiei pentru monumentele naturii din cadrul Academiei, doctor inginer Constantin Traci, inginer Aurel Mărcoiu de la Institutul de cercetare, proiectare și documentare silvică și alții, — oameni care și-au făcut o profesiune din apărarea și cercetarea naturii și care, iubind cu ardoare natura, contribuie la păstrarea, neștirbită, a frumuseților sale. Spunîndu-și cuvîntul, au găsit că emisiunea este binevenită, cu un început promițător, reușind să treacă în revistă o serie de monumente ale naturii care, probabil, vor fi reluate detaliat în emisiunile viitoare. Nicolae Toniuc propune un film în acest sens despre Deltă, apoi despre Peștera Scărișoarei. Inginerul A. Mărcoiu găsește că ora este nepotrivită (22,15), țînînd seama că emisiunea ar trebui să fie urmărită de școlari, dar chiar și pentru telespectatorii maturi ora este tîrzie. Propune ca teme: floarea de colț, pelicanul, Poiana Narciselor și caracterizează emisiunea drept un «serial de etalare și ocrotire a frumuseților patriei, înaltă școală de atașament față de natură, de educație patriotică». Pe doctor inginer Constantin Traci nu l-a impresionat în mod deosebit emisiunea. O vrea mai diversificată, tema aleasă mai aprofundat tratată, să nu se piardă în generalități, considerînd că numai astfel poate deveni interesantă, căutată de public.

«Sîntem datori față de cei ce vor veni după noi să le lăsăm o natură vie, intactă și nu o natură în albume sau împaiată. Egretele, călîfarii roșii sau pelicanii să zboare și atunci pe cerul plumburiu de deasupra deltei. N-am vrea să-i vedem cu zborul înghețat în muzee cu eticheta: «Specii dispărute» (Dana Constantiniu, studentă). Din comentariul bun, ușor poetizat, am reținut niște cifre ascunse printre cuvinte care mi s-au părut demne de subliniat. Cum s-a putut întîmpla ca în deltă, în mai puțin de 15 ani, de la 4 000 000 de păsări să se ajungă la 700 000? Asta înseamnă că peste o sută de ani eticheta «specie dispărută» ar putea fi pusă peste întreg teritoriul dintre Chilia și Lacul Razelm...

Coman ȘOVA

«Îmi place școala, dar mai mult îmi place drumul.»

cum a fost (VIII)

Răspunzînd cu plăcere și promptitudine invitației elevilor, *Cenaclul Flacăra* a fost — luni, 5 noiembrie — oaspetele Liceului Gheorghe Șincai din București. Întîlnirea, desfășurată într-un amfiteatru arhiplin, a durat mai mult de trei ore, timp în care muzica și poezia au fost aplaudate la scenă deschisă. Respectîndu-și scopul propus încă de la înființarea sa — educarea gustului public prin intermediul binelui, adevărului și frumosului — *Cenaclul Flacăra* s-a prezentat în fața celor 500 de elevi cu o *Antologie Flacăra* cuprinzînd 30 de poezii ale celor mai reprezentativi poeți români de azi și cu un program muzical din care nu au lipsit Irina Loghin și Benone Sinulescu, Tudor Gheorghe, Doru Stănculescu și Sorin Minghiat, Mircea Vintilă, formația Phoenix.

Începutul i-a aparținut tînărului Mircea Vintilă, cîntăreț sensibil și în plină ascensiune, care a interpretat *Lordul John*, pe versurile lui George Coșbuc, *Cheia* pe versurile lui Tudor George și *Un om pe niște scări*, pe versurile lui Adrian Păunescu. După ce au încetat meritele aplauze, a urmat un prim recital de poezie în care Irina Petrescu, Ion Besoiu, Aimée Iacobescu, Virgil Ogășanu, Olga Tudorache, Octavian Cotescu și Florian Pittiș au recitat poeziile de Constanța Buzea, Al. Philippide, Virgil Teodorescu, Nichita Stănescu, Nina Cassian, Mihai Beniuc și Al. Andrițoiu.

Sosiți direct de la gară, Doru Stănculescu și Sorin Minghiat au oferit tinerilor lor admiratori un microrecital compus din: *Ai hai, Baladă de copilărie, Veselă tristețe* și desuet-fermecătorul tango *Moartea lui Don Juan* pe versurile lui Ion Minulescu.

În timpul audierii acestei ultime melodii, semne de mare satisfacție se puteau citi pe chipul spectatoarei Anda Călugăreanu.

A urmat un al doilea recital de poezie în care aceiași străluciți actori numiți ceva mai înainte au recitat poeziile de Ioan Alexandru, Leonid Dimov, Petre Stoica, Ilie Constantin, A.E. Baconsky, Ion Caraion, Ion Horea, Gabriela Melinescu, Ana Blandiana. În încheierea primei părți a programului, trubadurul Tudor Gheorghe a interpretat *Riga Crypto și Laponia Enigel, Baladă de copilărie, Plîngi Moldova și Ursul românesc*. Ca întotdeauna, Tudor Gheorghe a mai ridicat cu cîteva grade temperatura sălii. De aceea, a și trebuit să facem o pauză.

Dar în pauză, invitații n-au apucat să iasă din sală, devenind ținta curiozității și întrebărilor tinerelor gazde. După 12 minute s-a reluat programul. Această a doua parte a debutat cu un excelent recital de muzică populară românească susținut mai întîi de Benone Sinulescu, apoi de Irina Loghin (care nu avea decît 39!) și, în final, cum era firesc și cum așteptau toți cei prezenți, de foarte apreciatul cuplu muzical Irina Loghin și Benone Sinulescu. I-a acompaniat tot timpul, fidel și profesional, un acordeonist pe al cărui acordeon scria *Edouard*. Succesul a fost, cum se zice, monstru!

Al treilea recital de poezie a cuprins: O snoavă populară, *Vine iarba* de Ion Gheorghe, *Jurnal imaginar de campanie* de Geo Dumitrescu, *Aci se odihnesc* de Nicolae Stoian, *Bălcescu la gurile Dunării* de Adrian Păunescu și o tabletă semnată în «Flacăra» de Radu Cosașu, prozator denunțat ca poet de Florian Pittiș.

Ion Caramitru, victimă a blocării cu ceață a aeroportului din Cluj, nu a reușit să-și facă apariția, așa încît *Mistrețul cu colți de argint*, de Ștefan Aug. Doinaș, *Convertiri* de Eugen Jebeleanu și *Copacul-animal* de Gellu Naum au rămas nerostite, dar secretarul cenaclului a lăsat în sală cîteva exemplare dactilografiate ale acestor poezii. În încheierea ultimului recital poetic, Adrian Păunescu a recitat poezia *Da, mai avem*.

Primită cu ovații prelungite, formația timișoreană *Phoenix* a susținut un recital excelent, adică pe linia evoluției sale. Dacă electronistul grupului ar fi optat pentru o intensitate mai blîndă, poate că din melodiile cîntate s-ar fi înțeles mult mai mult, iar timpanele noastre n-ar fi fost (cîteodată) zdrențuite. Oricum, *Phoenix*-ii s-au prezentat la nivelul unei formații de primă mînă, cu piese de mare virtuozitate, secînd sala de aplauze.

Dorin TUDORAN

◀ Florian Pittiș

Octavian Cotescu ▼

Olga Tudorache ▼

Ion Besoiu ▼

CENAUL FLACARA

Tangouri celebre cu Doru Stănculescu ▲ și Sorin Minghiat.

Irina Loghin ▲

Benone Sinulescu ▼

Și în amfiteatrul Liceului Gh. Șincai, Tudor Gheorghe a adus Ursul românesc. ▼

o nouă facultate

Sub ochii noștri se naște și crește la Craiova o nouă facultate de medicină. Există doar de 4 ani. Prima ei promoție de medici va absolvi abia în 1976. Facultatea are doar un început de bibliotecă, n-are încă profesori, conferențieri sau asistenți pentru toate catedrele, n-are încă o serie de clinici, nici amfiteatru încăpător. În schimb, are potențial să devină cea mai bună facultate de medicină din țară, după opinia ambițiosului ei decan, conferențiar doctor Traian Roșca. Ce-i drept, n-are tradiție, e lipsită de un arbore genealogic de noblețe științifică, dar și o asemenea handicap poate fi transformat în șansă. Și începe să fie transformat. Se încearcă exploatarea tuturor avantajelor unei nașteri pe loc gol, împotriva dezavantajului de a nu avea înaintași. Mai întâi, dascălii sînt selecționați dintre oamenii cei mai dotați din toată țara, lipsiți pentru o vreme de cale liberă în alte facultăți. Ambicioase capacități fără cîmp de manifestare deplină au concurat pentru Facultatea de medicină din Craiova. Tineri, moderni prin informare și mentalitate, refuzînd patronajul unor corifei cu orizont puțin flexibil, în stare să realizeze o școală medicală modernă. Conferențiar doctor Petre Georgescu: «Recrutarea cadrelor didactice se va face și în viitor numai pe criterii obiective. La Facultatea de medicină din Craiova, asistent sau profesor se va ajunge intrînd pe ușa din față. Într-o curată atmosferă de concurs. Noi nu vom deveni, la rîndul nostru, patroni niciodată, nu vom îngîra talentul și entuziasmul nimănui. Concepem activitatea științifică doar sub semnul colaborării și al colegialității».

Cele patru serii de studenți admiși pînă în prezent au fost sever și onest selecționați. Profesor doctor Raul Robacki: «Studenții au înțeles dificultățile unei facultăți tinere. S-au considerat, alături de noi, pionieri. Încet, entuziasmul profesorilor și studenților s-a transformat în spirit de echipă. Medicinistii din Craiova sînt cei mai sirguincioși studenți din oraș».

Nimic din dotarea acestei facultăți nu este perimat. Nici o carte, nici un aparat. Facultatea de medicină din Craiova începe să aibă, încă de pe acum, condiții de învățatură și de cercetare mai bune decît instituțiile de învățămînt medical vechi.

În primii trei ani, învățămîntul a fost pre-clinic. Acum, au apărut primele clinici. În spitalul din Craiova, cel mai mare și mai modern din România, s-a lucrat bine și pînă acum, dar transformarea lui în clinică, adică în școală medicală, va însemna condiții de diagnostic și de îngrijire superioare. Conferențiar doctor Traian Roșca: «În primii ei ani de existență, facultatea n-a influențat viața orașului, asistența populației. Acum începe. Începe confruntarea cu oamenii, iar noi știm că prestigiul unei facultăți de medicină e condiționat de prestigiul clinicilor ei». Conferențiar doctor Petre Georgescu: «N-am venit să dărîmăm ce a fost mai înainte. Vrem să adăncim procesul științific de îngrijire al bolnavilor, facultatea să aibă repercusiuni favorabile asupra rețelei sanitare locale».

Organizația Mondială a Sănătății vrea să sprijine Facultatea de medicină din Craiova. Ajutorul de înaltă ținută științifică realizat prin specialiști, cărți, aparatură, sugestii de programe va începe să se realizeze efectiv simțit din 1974.

Romulus BALABAN

o dreptate care să convingă

S-ar putea ca pretențiile Mariei Marinescu din Tîrgu Cărbunestii să fie neîntemeiate. Spunem «s-ar putea», deoarece nu abordăm fondul chestiunii. De ce-am face-o noi, cînd cei competenți după lege au reușit să evite ani și ani de zile să se pronunțe: «albă ori neagră». Pînă s-a prescris și mama eventualului drept.

În anul 1964, conducerea Casei de cultură din Cărbunestii a hotărît să stimuleze îndemnarea și talentele localnicilor, drept pentru care a înființat cercuri de pictură, vioară, acordeon și croitorie. Pentru conducerea lor s-a căzut la învoială cu unii profesori de specialitate, să presteze activitate remunerată. Penelul și arculus nu i-au atras pe gilortenii, acordeonul a răsunit un timp și a trecut, prosper a fost doar cercul de croitorie. Prosper pentru cursanți (care au cîștigat... experiență), pentru conducătoarea cercului și pentru ne-lipsitul contabil șef, care a încurcat actele de încasări și a băgat în buzunar banii. Proces, arestare.

În situația creată, profesoara metodistă a restituit provizoriu 5 340 lei. Curînd, M.M. a fost disculpată din punct de vedere penal. Fiind declarată nevinovată, a început să umble să-și recapete banii, rămînînd ca paguba să fie suportată de cel care-o cauzase.

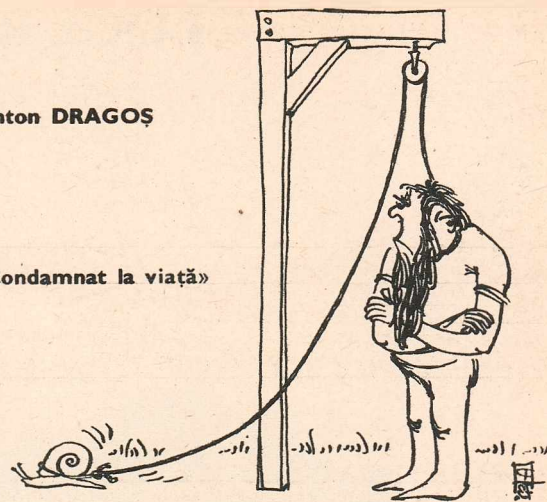
Mai întâi s-a adresat fostei comisii pentru soluționarea litigiilor de muncă; i s-a răspuns că trebuie așteptată hotărîrea penală definitivă asupra întregii cauze (momentul 1). Cînd procesul penal a fost definitiv judecat și s-a cerut C.S.L.M.-ului decizia așteptată, noul răspuns a fost că, de fapt, nu e nevoie de nici o decizie (momentul 2). Creditoarea a apelat în această situație la tribunalul fostului raion Gilort (momentul 3). Pînă să se judece litigiul, s-a produs reorganizarea teritorial-administrativă și, la sugestia oficiului juridic al Consiliului popular județean, cauza a ajuns pe rolul judecătoriei Tîrgu-Jiu, care a respins acțiunea (momentul 4). Tribunalul județean Gorj a admis recursul și a dispus rejudecarea cauzei de către... Comisia pentru soluționarea litigiilor de muncă de la Consiliul popular Tîrgu Cărbunestii (momentul 5). Și aici dosarul a rămas nerezolvat pînă la o altă reorganizare, cea a organelor obștești de influențare și jurisdicție (momentul 6). Ajuns pe rolul organului nou creat — comisia de judecată — se constată că, prin valoarea lui, litigiul este totuși de competența... instanței (momentul 7). Hai la judecătoria Tîrgu Cărbunestii! (momentul 8.) Aici se produce o nouă declinare de competență, în favoarea judecătoriei Tîrgu Jiu (momentul 9). Recurs la declinarea competenței. Tribunalul județean (momentul 10) investeste instanța din Cărbunestii. Se descoperă altceva: lipsa unui contract scris (momentul 11). M.M. face din nou recurs, arată că nu e vorba de nici un contract, tribunalul admite recursul, dar respinge pretențiile creditoarei pe motiv că... acțiunea fusese prescrisă (momentul 12). M.M. se plînge împotriva întîrzierilor produse din vina comisiei de litigii, arată că există acte ce materializează întreruperea curgerii termenelor și face cerere de revizuire în acest sens. Consiliul popular refuză să-i elibereze Mariei M. actele doveditoare (momentul 13), revizuirea este respinsă ca ne-probată (momentul 14), alte organe impun primăriei eliberarea copiilor cerute (momentul 15), se judecă în sfîrșit recursul și se reține că n-a existat nici o probă în mina părții adverse din moment ce... actele au fost totuși eliberate (momentul 16). Momentele 16, 17 și 18 se consumă la nivel ierarhic superior, de unde M.M. a fost îndrumată din nou la comisia de judecată. Între timp a operat într-adevăr prescripția.

Prefer să admit că Maria M. n-avea dreptate. Dar, pentru ca actul de justiție să convingă, trebuie să fie operativ și pe cît e posibil să rezolve conținutul situației deduse judecății. Oricît de nedrepte ar fi pretențiile Mariei M., de injustețea lor nu vor convinge niciodată cele 17 hotărîri luate în 18 momente, dintre care nici una nu s-a pronunțat: i se cuvneau sau nu acei bani.

Sergiu ANDON

Anton DRAGOȘ

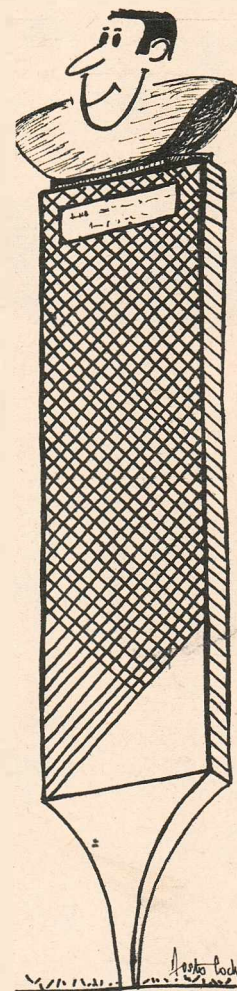
«Condamnat la viață»

gigă școlar

(din lucrările unor elevi)

Soclu.

Sorin POSTOLACHE

● «Izvorul nopții» de Lucian Blaga:

«Frumoasa

și-s ochii-așa de negri încit seara cînd stau culcat cu poala-n capul tău...»

● «O scrisoare pierdută» se află pe virful dramaturgiei lui I.L. Caragiale...

● Poetul D. Bolintineanu s-a făcut cunoscut mai ales cu poezia «O fată tînără pe patru morți»!...

● «El (adică Argezi), cunoscînd materialismul dialectic al lui Marx, face o combinație senzațională între filozofie și religie».

● «Această divinitate dispăre întotdeauna în clipa în care apare poetul...» (Este vorba de «Psalmii» lui T. Argezi).

● «Hrisovul cel dintîi este cartea pe care poetul o așază pe o treaptă superioară, unde se urcă oamenii ca să scrie cele întimplante...» (E vorba despre poezia «Testament»).

● «Cînd odată Dinu a intrat în camera Duci, ei au făcut dragoste pe... păturică!...» (romanul «Ciocoi vechi și noi»).

● În «Zburătorul» ne este descrisă căderea unei seri și o vară la țară...

● Sentimentele interne torturează sufletul Floricăi... În prima parte a poeziei «Zburătorul» este arătat sub forma unui dialog, adică fata vorbește singură, spunîndu-i mamei sale ce simte ea...

● În aerul proaspăt al înserării taurii, și ei mai murmură!...

Profesor Ilie SANDRU
Liceul Toplița

cuvinte încrucișate

cu efect

ORIZONTAL: 1) Discipol de început al lui Corot, viitor cunoscut impresionist, autor al pinzei «Insula Lacroux Rouen»: «Efect de ceață» (1888) — Se întrevește scopul! 2) Mare umanist olandez (1469-1536), autor al cugetării «Superficialii cred în noroc și împrejurări, oamenii tari cred în cauză și efect» — Grija înțeleptului pentru vara ce va veni. 3) Desfășurat în cunoștință de cauză, deci în scopul producerii unor anume efecte — Josnicul stegar al lui Othello care i se adresează la un moment dat lui Rodrig cu cuvintele: «Se pregătesc multe în pîntecele vremii și vor ieși la iveală». 4) Oraș în S.U.A. 5) Produș... în temă — Tennessee Williams. 6) Cere! — Marele Shakespeare, autor al piesei «Doi tineri din Verona» în care Antonio îl povățuiește pe Panthino: «Experiența se capătă prin sirguință» — Imperiul lui Bachus. 7) Unul dintre cei trei judecători din Hades — Cunoscută colecție în care a apărut, printre altele, și «Locul unde nu s-a întîmplat nimic» de Mihail Sadoveanu (abr.). 8) Bucătarul negru din «Insula misterioasă» de Jules Verne — Obraz sub efectul fricii — Bile! 9) Cu efect! 10) Cel mai mare poet latin, autor al «Georgicelor» în care apare și maxima «Fericit acela care a putut cunoaște cauzele lucrurilor» — În afară! 11) Localitate în Franța — Din nou... cu efect.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

VERTICAL: 1) A se produce, a se efectua (fig.) — O cursă prin apă! 2) Personaj feminin din «Citadela sfărîmată» de H. Lovinescu — Popor din al cărui tezaur de înțelepciune desprindem proverbul «Vrei ouă, suportă cotcodăciul găinilor». 3) «Noli me tangere» (fem. pl.) — Un sens general. 4) Produce liniște — Christ Walter — Mare magazin bucureștean din Titan. 5) Reproduș din memorie — Orașel în Franța. 6) Rid la joc (pop.) — Primele dintre ultimele! — Roade unghiile. 7) Curse! — Din copilăria omenirii, necunosător al legilor naturii, al relațiilor dialectice dintre cauză și efect. 8) Formă poetică pentru iată — «Omului deștept îi ajunge o vorbă», sună una dintre maximele acestui poet comic latin, care explică astfel că omului ager la minte nu-i trebuie prea multe explicații. 9) Incitatus («Asmuțitul»), de exemplu — Victor Tănase. 10) Intrată în expresie în legătură cu vechii parți care deveniseră mai periculoși în retragere decît în atac prin efectul dezastruos pe care-l provocau asupra dușmanului trăgînd cu arcul peste umăr din fuga calului (pl.) — Bătrînul rege shakespearean nefericit de către propriile-i fiice. 11) Om politic din Anglia, de pe la mijlocul secolului al XVII-lea, de numele căruia se leagă faimoasa expresie «Grăuntele de nisip al lui Pascal» care s-ar traduce liber prin «Buturuga mică răstoarnă carul mare», adică micile cauze pot provoca uneori efecte mari — A exista.

Dicționar: AZE, VIF, RUC.

Toma MICHINICI

LOCURI DE ODIHNĂ ȘI TRATAMENT PENTRU TRIMESTRUL IV 1973

Filialele de turism din București, Bd. Republicii nr. 4 și 68, au pus în vânzare locuri de odihnă și tratament în următoarele stațiuni: Sinaia, Predeal, Bușteni, Tușnad, Borsec, Slănic Moldova, Călimănești, Căciulata, Olănești, Vatra Dornei, Sovata, Herculane, Bazna, Pucioasa.

De reținut faptul că în această perioadă în majoritatea stațiunilor menționate se practică tarife reduse de cazare și masă.

În stațiunile Sinaia, Bușteni, Predeal, Borsec, se pot oferi bilete și pentru serii de odihnă pe o durată mai scurtă de 12 zile.

Informații suplimentare și rețineri de locuri la filialele Întreprinderii de turism, hoteluri și restaurante București.

un model îngenuncheat de voința și capul lui țiriac

Rezultatele selecției au fost respectate. La Budapesta au plecat Țiriac și Mărmureanu, iar la Cairo Țiriac și Bosch.

La Budapesta, o minge norocoasă îl ajută pe Gulias, cotate pe atunci printre cei mai buni europeni, să câștige la el acasă o finală dramatică împotriva lui Țiriac. A fost unul din momentele când, pus să aleagă între tenis și hochei, lon opta pentru cele trei finale ale Cupei Davis de mai târziu.

La Cairo, Țiriac și-a confirmat nu-mai în parte rezultatele făcute cu un an înainte, bătându-l pe Bungert. A pierdut împotriva spaniolului Arilla, după ce a condus cu un set și cu 5-0 la ghemuri. La întoarcerea acasă, maestrul Bădin avea să ne mărturisească: «În meciul cu Arilla, Țiriac a plătit scump trufia sa. Asta ar trebui să-i servească drept lecție o viață întreagă. Bosch nu a jucat rău, dar am văzut încă o dată că în apropierea plasei se simte stingher».

În timp ce la Cairo, lon își regreta îngîmfarea, gîndindu-se că aceasta ar putea impieta asupra programului viitor, la București jucam pe sărite, întrerupți de înghețuri și ploaie. Tragera la sorți în Cupa Davis ne opunea în turul întâi Elveția, la București. Înainte de această întâlnire, în care anticipam o victorie ușoară, un mare examen. Primul meci al unei suite de confruntări amicale România — U.R.S.S. Așteptam meciul cu sovieticii ca pe un mare eveniment. Momentele de încredere alternau cu cele de teamă, pentru că imensa risipă de energie și speranțe din iarna aceea nu fusese decît o încercare. Un singur lucru era limpede, toți băieții alergau mai repede și mai mult, în rest...

Rezultatul a fost catastrofal. Din cele 19 meciuri ale întîlnirii, noi am câștigat trei. De două ori prin Țiriac, la Metreveli (care avea atunci 18 ani) și Moser, și o dată Bardan l-a învins pe același Moser. Deși victorios contra lui Moser și Metreveli, Țiriac avea să piardă în aceeași întîlnire de două ori în fața lui Leyus.

Acum, cînd mă gîndesc că înfrîngerea de atunci era prima și ultima dintr-un lung șir de confruntări cu sovieticii, am toate motivele să cred că am învățat dintr-o înfrîngere mai mult decît din zece victorii. Ne convinsesem pe pielea noastră că fără serviciu și retur celelalte lovituri devin neputincioase, creîndu-ne din plecare complexe de inferioritate.

Așa am început să exersăm ore și zile în șir serviciul și returul, astfel că două săptămîni mai târziu, Țiriac, Bardan — care în urma meciului cu sovieticii îi luase locul lui Bosch în echipă — și Mărmureanu jucau contra elvețienilor și câștigau cu 5-0, pierzînd doar două seturi.

Două săptămîni mai târziu am jucat cu Africa de Sud, care cu numai doi ani în urmă nu ne lăsase nici un punct și nici o speranță, dar care ne lăsase, în schimb, imaginea jucătorului modern în persoana redutabilului Segal.

Întîlnirea cu sud-africanii avea să însemne pentru ascensiunea lui Țiriac cîteva zeci de trepte urcate din doi pași uriași. Unul dintre ei, cel

mai mare, împotriva aceluiași Segal, despre care ne obișnuisem să vorbim cu deferență. Meciul a început surprinzător. După numai o jumătate de oră de joc, Țiriac câștigase primul set cu 6-1. Începutul setului doi marchează o luptă încălțită, cu greșeli și opinteli, explicată doar de complicata psihologie a tenisului. La 5-5, lui Segal începe să-i meargă jocul. Îi intră cu regularitate primul serviciu, iar unghiurile loviturilor lui se deschid, mărînd considerabil cursele lui Țiriac.

Aspectul jocului este plăcut. Se joacă în linie, cu mingi razante, iar finalizările la plasă ale lui Segal sînt uneori fulgerătoare. Hărțuit dintr-un colț în altul al terenului, mă gîndesc cu îngrijorare că lon nu va rezista mult. Reușește, totuși, cu prețul unor eforturi disperate, să mențină echilibrul pînă la 8-8. Marin Bădin, de pe scaunul de căpitan, cere pentru lon zahăr, lămii și cafea, iar de lîngă mine Sereșter sare ca ars să le aducă. Mă așteptam ca Segal să facă două gheme și să câștige setul. Dar tocmai atunci lon începe să-și ajute picioarele cu capul. Înălță mîngăie și jocul devine mai lent. Greșelile lui Segal se înmulțesc, iar egalitatea persistă: 9-9; 10-10. La 11-11, campionul nostru scoate la iveală o nouă armă. După două-trei mingi înalte urmează un atac gratuit. Segal, iritat, nu găsește replică și lon câștigă cu 13-11.

Ultimul set ridică tribunele în picioare, iar jocul campionului nostru adaugă la satisfacția victoriei plăcerea de a-l vedea pe cel care, doi ani de-a rîndul, ne-a servit ca model, îngenuncheat de voința și capul lui Țiriac.

Victoriile lui Țiriac împotriva sud-africanilor determină trimiterea sa la Paris și Londra.

La Roland Garros pierde greu, în patru seturi, la unul dintre favoriții turneului, Bob Hewit, iar la Wimbledon avea să se convingă pentru a doua oară de ironia cu care-i tratează covorul verde pe cei lipsiți de serviciu și vreau.

După Wimbledon, în drum spre casă, câștigă fără probleme Zinowit-ul, iar ceva mai târziu, la Katowice, împotriva lui Gansiorek o finală plină de întreruperi și greșeli de arbitraj.

În timp ce lon ridică tribunele în picioare la Progresul, Boaghe și Popovici erau preferați lui Ilie Năstase pentru zona Cupei Gallea din Italia. Și fiindcă o nenorocire nu vine niciodată singură, tot atunci băiatului acela cu mîini lungi și picioare subțiri i s-a furat bicicleta. E drept că nu avea ea nici aripi, nici far, nici măcar frînă de mină, dar ce importantă aveau toate acestea cînd el putea să se țină cu ea, străzi întregi, după Skoda roșie a lui nen-su Țiri. Cel mai sensibil la noua nenorocire a fratelui lui Costel s-a arătat lon, care preț de o jumătate de oră s-a învîrtit în jurul cantinei sportivilor, întrebînd în dreapta și-n stînga dacă nu a văzut cineva o bicicletă fără aripi și fără far.

Ștefan GEORGESCU

(Va urma)

viața și moartea lidiei jiga

dresoare de lei, tigri și pantere (III)

MĂESTRIA SE ÎNVĂȚĂ TEMEINIC

Dresoare la 26 ani, Lidia Jiga înregistrează primul său mare succes cu ocazia turneului Circului bucureștean la Varșovia, în 1960. Polonezii, renumiți de altfel în dresura de fiare sălbatice (dresorii lor de lei, Wawrzyniak, Dules ș.a. sînt cunoscuți în întreaga lume) au prilejul să aplaude

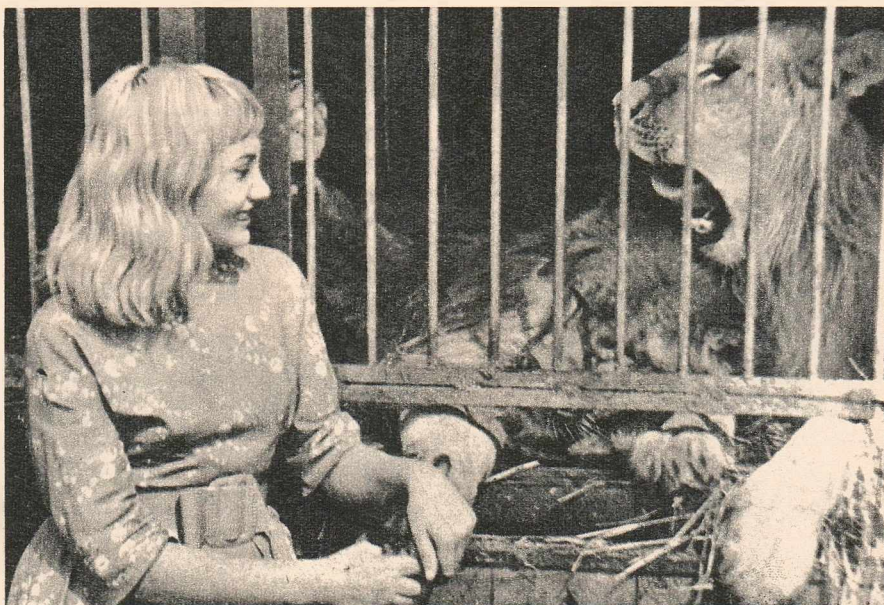
științific, ilustrată în mod atît de remarcabil de școala sovietică de dresură al cărui reprezentant de frunte era însuși profesorul ei.

S-a lucrat cu 10 animale, lei și tigri, în care erau incluse și o tigroaică tînără de 4 ani precum și doi pui de leu și tigr.

Alexandrov procedează metodic, dezvoltînd-o întîi de tot ce-și însușise greșit si

cul din Iaroslav la 10 decembrie 1964.

Din comisie fac parte: F.G. Bartian, director general al Uniunii circurilor din U.R.S.S., directorul circului românesc, de atunci, Mircea Avram, artistul emerit al R.S.F.S.R. maestrul dresor A. N. Alexandrov-Fedotov, artiștii Oleg Popov și V. Durov, directorul circului din Iaroslav B.I. Grivkov și alții.

pe frumoasa dresoare română, stilul său propriu, de o mare temeritate.

Dar pentru stăpînirea deplină a acestei primejdioase meserii nu e nevoie numai de curaj. Curaj avea tînăra dresoare să împrumute și altora. Însă numărul ei se prezenta încă sub forma unei improvizații, purta pecetea diletantismului și empirismului, dar și acesta nedesăvîrșit pentru că nu era susținut de o vastă experiență.

Energică, ambițioasă curajoasă, tînăra dresoare nu avea mai ales experiența dresajului cu animale noi.

Apreciindu-i-se însă calitățile, conducerea Circului de stat hotărîște să o trimită la specializare în U.R.S.S.

Timp de aproape un an de zile, în 1964, dresoarea română lucrează în țara care a dat lumii dresorii de mare clasă, ca Boris Eder, Filatov, Durov, Buglimova și alții.

La început îl are ca maestru pe T. Buslaev, dar dresura nu reușește din cauza morții unor animale. Repartizată la Circul din Iaroslav, Lidia Jiga își începe școala cu A.N. Alexandrov-Fedotov, artist emerit al R.S.F.S.R., care o inițiază în tehnica dresajului

combătînd mai ales nerăbdarea artiștilor de a realiza cît mai repede trucurile experimentate.

«Orice dresură — spunea el — se bazează în primul rînd pe răbdare», își amintea de Oleg Popov, cunoscutul clown, care pentru a-și dresa cățelușul a lucrat cu ea un an de zile.

Apoi dresura se bazează pe observație statornică și atentă. Un dresor trebuie să cunoască perfect firea animalelor, trăsăturile lor psihologice particulare, pentru că fiecare animal — posesor al însușirilor globale ale speței — este totodată marcat și de o specificitate, destul de greu, e drept, dar nu imposibil de sesizat.

Alexandrov îi recomandă Lidiei să stea cît mai mult timp cu animalele, să fie prezentă atunci cînd sînt hrănite și chiar cînd sînt îngrijite de doctor.

Îi aranjează un scenariu, compunînd figurile dresurii și realizînd montajul.

«GRUPA VESELĂ DE ANIMALE DRESATE»

Cu acest număr, Lidia Jiga se prezintă la examen în Cir-

Concluziile comisiei, în urma vizionării și examinării, sînt formulate astfel în actul-protocol încheiat cu acel prilej:

«Numărul demonstrează prin el însuși o desăvîrșită operă de artă, o nouă realizare a școlii sovietice în ceea ce privește dresarea animalelor».

Dresura Lidiei Jiga, compusă din patru lei, trei tigri și doi leoparzi, cuprindea 14 combinații de trucuri dintre cele mai interesante, ca de pildă: piramide, «covor» (culcarea animalelor unul lîngă altul), sărituri peste postamente (ale tigrilor și leoparzilor), balans pe sticle (tigri), săritura leopardului printr-un cerc de hîrtie ținut în mînă de dresoarea care stă călare pe un leu, hrănirea tigrului, cu carne și lapte (pe care acesta îl sugă din sticlă) etc., etc.

Dresura este gata și la înapoierea în țară Lidia Jiga își începe seria turneelor triumfale, urcînd zi de zi și tot mai sus treptele măiestriei.

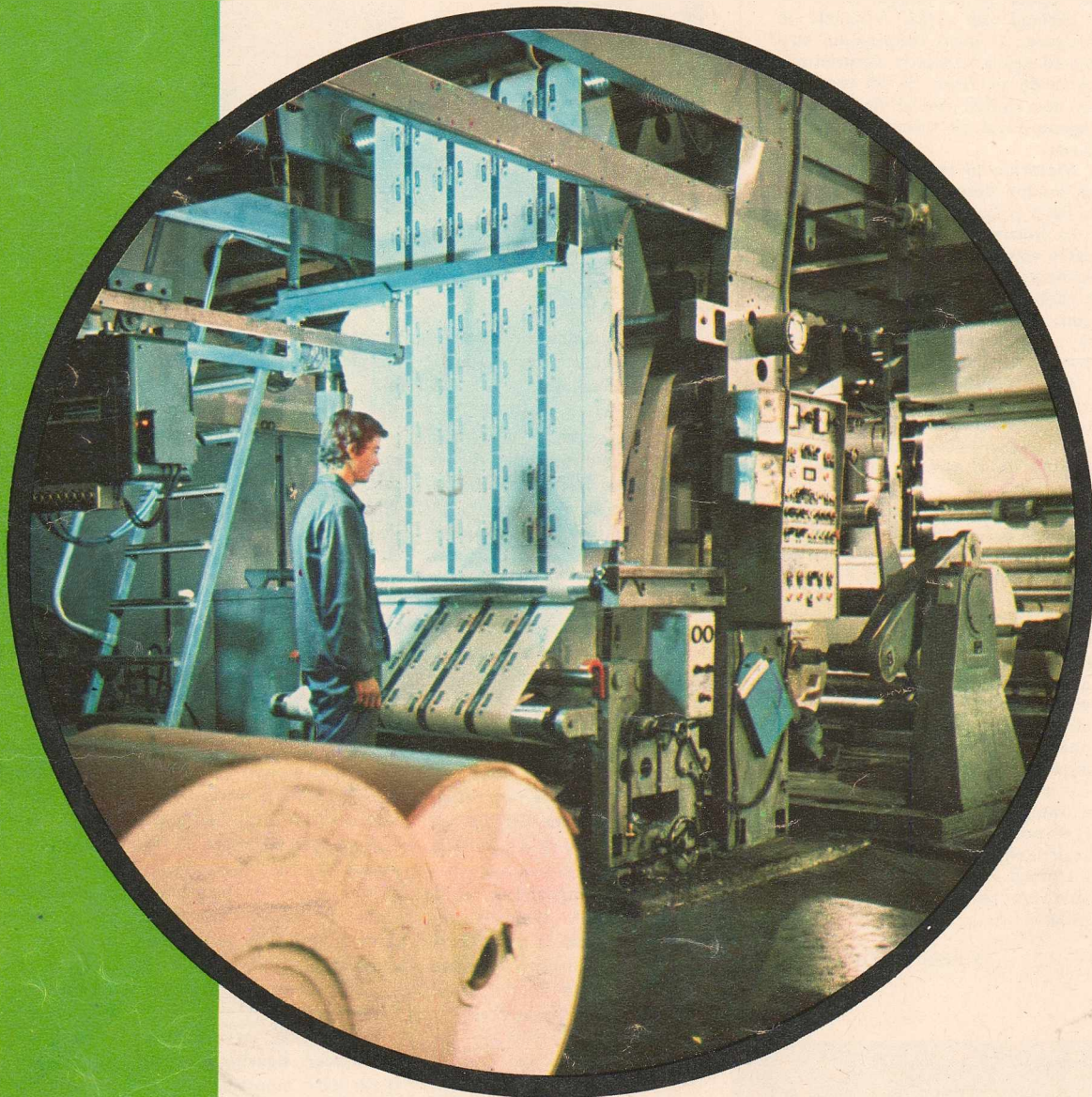
A. IOSEFINI

(Va urma)

zece ani în slujba maiestății sale, tenisul românesc (III)

HÎRTIA ÎNNOBILATĂ PERLA „PALAS” DIN CONSTANȚA

Întreprinderea de celuloză și hîrtie «Palas» din Constanța este o unitate economică tînă, care s-a impus foarte repede pe plan național, cîștigîndu-și un meritat prestigiu. Valorificînd paie de cereale — izvor nesecat de bogății al imenselor întinderi dobrogene — produce de la simpla hîrtie albă de scris, pînă la hîrțile superioare, înnobilate de culori și compoziții chimice multiple, atît de necesare industriei alimentare și ușoare. Înfiiințată în 1971, secția de hîrtii înnobilate a reușit în numai doi ani să acopere, prin producția sa, necesitățile pieței interne, eliminînd complet importul și astfel aducînd economii de valută importante.

Beneficiind de o tehnică și tehnologie moderne, de specialiști cu înaltă pregătire în acest domeniu, Întreprinderea de celuloză și hîrtie «Palas» a reușit să exporte 54 la sută din producția sa. Hîrțile înnobilate, purtînd marca «Palas» Constanța, sînt din ce în ce mai apreciate peste hotare.

ILATĂ ULUI“ ANTA

Zilnic, aici se prelucrează zeci de tone de paie, ceea ce înseamnă tone de celuloză, care se transformă în hîrtie înnobilită. Cele 4 linii tehnologice realizează peste 75 de sortimente de hîrtie și cartoane înnobilate cum ar fi: hîrtie metalizată, cașerată cu aracet, microceruri și lăcuite, folosite la ambalarea alimentelor alterabile; hîrtii acoperite cu parafină și polimeri sintetici, hîrtii anticorozive, hîrtii silicoase, etc.

Gama sortimentelor de hîrtie și cartoane produse aici este mult mai bogată și capabilă să răspundă tuturor solicitărilor atît ale beneficiarilor interni, cît și externi.

parcă am cinat cu ilie duminică seara

Așadar o nouă victorie. Ilie cu Gisbert îi bat pe Ashe și Tanner, câștigând ghemul hotărîtor pe fundul terenului. Cristian Țopescu anunță apoi alte rezultate sportive. Eu mă așez la masă și vreau să scriu. Dar nu...
...Cobor din tribuna Coubertin-ului și mă îndrept spre vestiar să-l aștept pe Ilie. Mergem împreună cu câțiva prieteni, ca de obicei, la un restaurant italianesc să mîncăm. După ce comandăm de mîncare, Ilie mă întreabă:

— Ți-a plăcut, profesore?
— Eu zic că meciul cu Smith l-ai câștigat la 2-2 în setul decisiv, cînd el avea 40-15 pe serviciul tău. După ce ai egalat și ai reușit să iei ghemul, mă așteptam ca apoi să iei tu breck-ul.

— L-am și făcut la 15 sau 30.
— Nu, l-ai făcut la zero. Mai mult decît asta, a fost una din puținele dați în care l-am văzut pe Smith descumpănit. S-a oprit de cîteva ori la jumătatea terenului, iar la ultima minge a rămas pe linia de fund, dacă-ți amintești.

— Setul 4 și 5 mi-a mers foarte bine re-

turul. Pe al doilea serviciu al lui Smith am intrat cu regularitate cîteva pași în teren și asta m-a ajutat să-l surprind.

— Setul 5 a fost foarte frumos, dar eu zic că în setul 4 tu ai jucat extraordinar. A fost un set record pentru întîlnirile noastre. L-ai bătut cu 6-0, ai făcut 3 breck-uri la rînd, dintre care două la zero și nu a durat decît 20 de minute. Începutul mi s-a părut însă puțin crispat.

— Am vrut să-l bat. Îl așteptam de vreo două luni.

— M-am uitat la voi cînd v-a prezentat arbitrul. El a zîmbit, știu zîmbetul acela al lui, iar tu ți-ai lovit pantoful cu racheta și ai bătut mingea în pămînt.

— Voiam să încep cît mai repede. Ai văzut ce semn i-am făcut cînd m-a trecut cu lobul acela liftat.

— Da. L-ai arătat că de la tine l-a învățat, iar el a zîmbit. Știi cînd mi-a fost teamă să nu te încurci? În setul 5, după ce ai pierdut serviciul la 2-0.

— Știu, trebuia să atac atunci. Dar am greșit de cîteva ori primul serviciu și nu

mă puteam duce în față fiindcă mă pasa.

— Ce s-a întîmplat în setul trei? Am văzut că la un moment dat ai luat ceva de jos, un obiect, l-ai băgat în buzunar și după cîteva mingi l-ai dat unui arbitru.

— Am făcut o glumă cu unul din arbitrii de linie, căruia îi căzuse portvizitul pe jos.

— Tu te ții de glume, iar noi ne îmbolnăvim de inimă. Am auzit că s-a transmis meciul la București.

— Asta e foarte bine, fiindcă cred că m-am mai reabilitat puțin în fața celor de-acasă după cele trei înfrîngeri la Okker.

Îl simt pe Ilie că se relaxează, gustă cîte ceva, bea multă citronadă și apoi plecăm la hotel.

...Între timp programul de televiziune s-a terminat. Închid televizorul, închid și ochii și mă gîndesc. Mă gîndesc ce meci mare a fost, mă gîndesc ce mare campion este Ilie al nostru, mă gîndesc ce mîndri trebuie să fim de el. Bravo, Ili' Năstase!

Ștefan GEORGESCU

nu-i încă tîrziu

O fericită ocazie mi-a dat posibilitatea de a viziona multe pelicule, începînd cu cele incluse în jurnalele de actualități și terminînd cu cele comandate, al căror subiect nu a fost altul decît sportul.

Memoria peliculei păstrează mult prea puține momente din activitatea destul de bogată a sportului nostru din perioada postbelică. Și poate faptul că îmi iau ca puncte de comparație două festivaluri de filme sportive vizionate la Tokio și München, mă face să afirm că majoritatea secvențelor păstrează mai mult simbolic imaginea sportivului, echipei sau a momentului.

PE primul campion olimpic al României — Iosif Sirbu — memoria benzii de celuloid ni-l redă numai pentru cîteva secunde. Un film despre el (mai ales că sportivul nu mai există) ar fi foarte greu de realizat astăzi. Ca de altfel și despre alte stele ale sportului nostru, retrase nu demult de prin arene. Greu este însă și pentru cel ce s-ar încumeta să realizeze — la comandă — un film (fie de numai 15-20 de minute) despre Gheorghe Berceanu, Ivan Patzaichin sau Ilie Năstase, sportivi în plină glorie la această oră.

Cine pleacă la treabă cu o astfel de idee va fi nevoit să apeleze la ajutorul unor fotografi și al unor secvențe deja filmate (sosiri, finaluri de competiții). Apoi va începe filmările propriu-zise.

Ei (eroii) se vor face că luptă, că-nfrunță sau că trec prin emoții. Se vor face numai. Ei nu pot «juca» clipele, stările, momentele prin care trec înainte, în și după competiții. Totul va fi fals sau aproape fals. Poate nici un alt gen de film nu impune pentru realizarea sa un așa mare număr de secvențe cinemăvîrită ca filmul sportiv.

Peisajul nostru sportiv ar trebui îmbogățit cu personajul cu aparat de filmat, care să surprindă munca, clipele fericirii, a prăbușirii (fiindcă există pe traiectoria unui sportiv și astfel de clipe!), a pregătirii performanței.

O arhivă cu asemenea secvențe ar căpăta valori deosebite. Într-o conferință de presă organizată ad-hoc în holul studioului de radio special amenajat pentru transmisiile J.O. la München, celebrul regizor Claude Lelouch, întrebat despre viitorul său film, a răspuns: «Nu știu încă nimic. Voi filma tot ce voi reuși să surprind în întreceri, înainte, după, pe stradă, în satul olimpic, poate și-n camere, dacă aș ști că nu voi fi observat. Filmul sportiv numai așa se poate naște.»

Avem cîteva oameni minunați, buni meseriași-operatori și regizori îndrăgostiți de sport. Hai să ni-i apropiem, să-i luăm și să fie alături de noi. Nu-i încă tîrziu.

Octavian VINTILĂ

cronica ringului

S-a dat la televizor un filmuleț cu cei doi frați Cuțov. Surpriză plăcută pentru iubitorii boxului, a căror pasiune ar merita poate mai mult din partea celor ce alcătuiesc programele transmisiunilor sportive. Pelicula amintită intenționa să ne prezinte doi mari campioni ai ringului, doi sportivi de excepție. Dacă în privința lui Simion Cuțov încercarea regizorului Timotei Ursu a reușit, aceasta s-a datorat mai ales faptului că cel mai mic dintre Cuțovi a izbutit acum cîteva luni, la Belgrad, să cucerească titlul de campion continental, evenimentul fiind încă proaspăt în memoria tuturor amatorilor de spectacole pugilistice. Mai puțin convingătoare a fost prezentarea lui Calistrat Cuțov, a cărui centură de campion al Europei, obținută în 1969, nu mai strălucește, după patru ani, cu aceeași intensitate. Și totuși Calistrat Cuțov se menține în atenția iubitorilor scrimei pugilistice, deși nu a mai reeditat succesul din 1969. Ba, mai mult, specialiștii careului magic, nu numai de la noi, îl consideră drept cel mai bun boxer român la ora actuală.

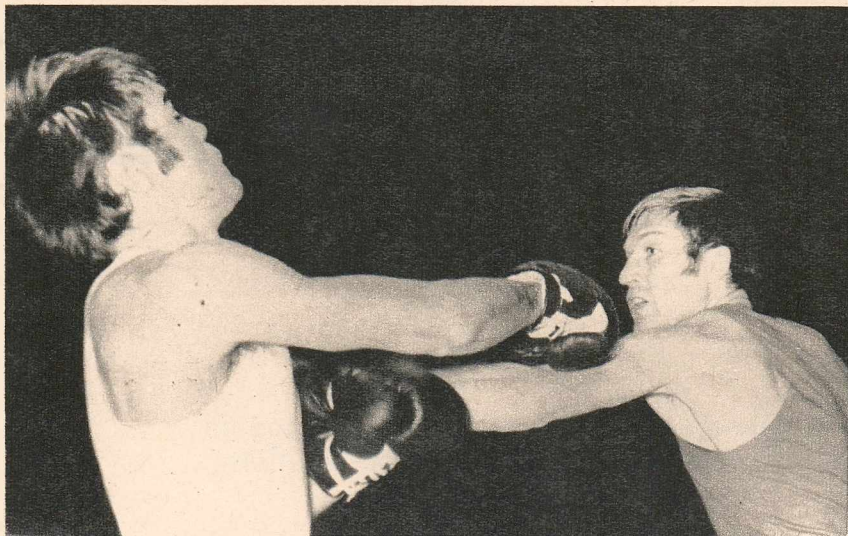
Cui datorează Calistrat Cuțov această popularitate, această apreciere elogioasă? Iată ce nu explică filmul lui Timotei Ursu, care ne invită să credem, fără să cercetăm, că marele Cuțov este într-adevăr mare. Răspunsul la întrebarea de mai sus poate să surprindă, dar eu consider că rezultatele obținute pe plan internațional de către Cuțov (deci și renumele său) ar fi fost insignifiante dacă nu ar fi avut aici, acasă, un adversar ca Paul Dobrescu. Rivalitatea neîmpăcată dintre ei i-a determinat să se pregătească mai mult și mai bine, i-a ajutat să urce spirala măiestriei sportive pînă la o cotă la care puțini pugiliști pot ajunge. Deși implica permanent riscul tristei înfrîngeri, teribila rivalitate Cuțov-Dobrescu i-a ambționat să rămînă în cadrul aceleiași categorii de greutate.

Rivalitatea aceasta l-a călît pe Calistrat Cuțov, făcîndu-l cel mai bun «semiușor» din Europa în 1969, aducîndu-l în finala «europenelor» din 1971. Rivalitatea aceasta l-a ajutat pe Paul Dobrescu să cucerească titlul de campion balcanic, rivalitatea aceasta i-a adus pe cei doi colegi de club în finalele «Centurii de aur» și ale campionatelor naționale din ultimii cinci ani.

La incontestabila valoare sportivă pe care o au, Calistrat Cuțov și Paul Dobrescu au ajuns străbătînd drumuri diferite. Primul, un talent rar, a adus pe ring fantezia strălucitoare, celălalt, o voință de fier, a lansat în careul magic forța și măiestria acumulate cu ambiție în nenumărate ore de antrenament. Mutînd comparația pe planul tenisului, am putea spune că Dobrescu e un fel de Stan Smith, iar Cuțov un Ilie Năstase. Păcat că în boxul nostru nu mai avem, la nici o categorie, sportivi de valori atît de mari și de apropiate. O rivalitate ca cea dintre Calistrat Cuțov și Paul Dobrescu nu poate duce, firește, decît pe podiumul «europenelor» sau al Jocurilor Olimpice.

Petre HENȚ

cuțov — un năstase, dobrescu — un smith

la răscruce de sporturi

În ultimii patru ani a stat imobilizat într-un scaun de paralizic. Cei care l-au văzut în acest răstimp au notat, stingheri, că din toată ființa lui păreau să trăiască doar ochii, adînci lacuri de munte într-un corp dislocat, exprimînd linistea podișurilor abisiniene, pe care se născuse, și acceptarea tuturor nenorocirilor acestei lumi, prin care a trecut asemenea unui martir.

L-a chemat Abebe Bikila, cu Abebe înainte, căci așa îi era prenumele, și a fost dublu campion olimpic al celor 42 de kilometri, a câștigat cea mai istovitoare concurență a Jocurilor, la Roma și la Tokio, stupefiînd o întreagă lume cu fuga sa descolță, cu fantasticul instinct al cursurilor sale, cu rezistența supraomenească a unor picioare pe care un cumpătat ca Marcel Hansenne nu s-a sfiit să le numească «cele mai celebre din istoria maratonului».

A apărut la Roma, în '60, ca o nălucă. A plecat primul din fața Capitoliului și a ajuns primul sub Arcul de Triumf, în 2 ore, 15 minute, 16 secunde și 2 zecimi, surprinzîndu-i pe specialiștii, uluiți de izbînda etiopianului fără nume, fără palmares, fără antrenor. S-a reîntors patru ani mai tîrziu, la Tokio, și a repetat victoria cu superioritatea unui mare campion, cu știința alergă-

torului dibace și cu vanitatea celui ce devenise — într-o noapte de triumf — cel mai cunoscut cetățean al țării sale după însuși Negusul, trecînd în dreptul numelui său o performanță unică în istoria de pînă astăzi a atletismului: dublu campion olimpic de maraton.

Isprava din îndepărtata Japonie apare acum — peste ani — cu atît mai vrednică, cu cît timpul realizat acolo, 2 h 12:11,2, a fost cu patru minute superior celui al englezului Heatley, al doilea clasat, și cu cît Abebe s-a prezentat la start împotriva recomandărilor medicilor, la numai cîteva săptămîni după o complicată intervenție chirurgicală.

În 1969, însă, nedreptatea sorții — îmbrăcînd haina unui accident rutier — l-a lipsit pe Abebe tocmai de picioare, și campionul s-a transformat peste noapte într-un martor trist dar lucid al vieții, cu trăsăturile celor 37 de ani brusc îmbătrînite și cu acea mîndrie tragică în ochi, de ceară, cu care ne privesc indiferenți, de sute de ani, sfinții primitivi din picturile Evului Mediu.

La sfîrșit de octombrie, lună blestemată pentru atletism de moartea lui Paavo Nurmi, Abebe Bikila a încetat din viață la spitalul

ultimul soldat de la marathon

Agede din capitala Etiopiei, răpus de o congestie cerebrală, cu puține ore înainte de a fi transportat — din ordinul personal al împăratului Hailé Sellasié — la Londra, la celebra clinică Stokemandeville.

Am citit undeva despre funeraliile lui. Despre vorbele înecate de plîns ale Negusului. Despre onorurile pe care garda imperială a ținut să le prezinte la mormîntul celui ce rămăsese un simplu soldat, chiar dacă pe umeri îi strălucneau epoleții de căpitan. Despre tristețea unei țări care l-a iubit și respectat pe atletul al cărui nume însemna, romantic, floarea care crește. Despre disperarea din ochii celor patru copii...

Abebe Bikila tocmai a plecat într-un lung maraton printre umbre. Închid ochii și-l văd alergînd, desculț ca la Roma, neobosit ca la Tokio, și string pumnii pentru etiopianul acela timid, cu siluetă de trestie, care rămîne în inima multora ultimul supraviețuitor al Marathonului antic, iar Abebe aleargă ascultător, printre năluci, pentru că asta a fost adevărata lui vocație, împotriva destinului: să alerge, să alerge fără răgaz.

Ovidiu NEGOIȚĂ

NELU MURGEA — student — Institutul politehnic București.

Considerați cele 16 echipe calificate în turnul final al C.M. și cele mai bune 16 echipe din lume?

Nici nu poate fi vorba de așa ceva, mai ales că împărțirea echipelor pe grupe geografice elimină din start posibilitatea ca cele mai bune echipe (mai bine-zis — în formă la acea dată) să se califice. Totuși, Angliei nu-i era permis să rateze calificarea. Mă bucură însă prezența Poloniei, pentru că la conducerea echipei este amicul Gorski — antrenorul din 1955 al juniorilor, pe care i-am învins pe «Republicii» cu 8-0 și care și el a pățit multe pînă l-au uns definitiv la cirna navei lor.

Cum vă explicați eșecul englezilor în tentativa de calificare în turnul final?

Prin obținerea celui 1-1 cu Polonia, pur și simplu!

Ing. GH. GLISICI — București

V-am răspuns pînă acum la multe din problemele ridicate. Poșta «fair-play» a dovedit, credem noi, totală principialitate, chiar și atunci cînd s-a apucat să răspundă cronicarilor sportivi. Mi-ar fi plăcut însă ca și dumneavoastră să fi scris în «Sportul» (unde ați mai publicat) măcar o parte din cele trimise mie. Nu de altceva, dar eu sînt curios să vă citesc și în presă nu numai în scrisori intime.

D. PETRESCU — str. Țițeiului nr. 4 — Lugoj

Cum vedeți dumneavoastră primele 5 clasate în turnul final al «mondialului» 1974?

Dacă vă răspundeam mai repede, riscam să trec printre favoriți și pe englezi, care pînă la urmă vor privi «mondialul» la televizor! Așa că este mai bine să așteptăm echipele calificate și mai ales seriile de la München pentru a vă satisface curiozitatea. Nu vă așteptați, totuși, la un răspuns prea exact, fotbalul rămîne fotbal iar eu nu sînt Mafalda.

galoanele neputinței

...Privesc și acum muntele Dajti, care din minutul 62 — cînd Löwe marca golul trei — parcă s-a ridicat în pînteni pînă în catapeteasma cerului, punînd stavilă ambiției noastre orgolioase. Calificarea pentru jubiliara ediție a X-a a campionatului mondial de fotbal s-a năruit vîzînd cu ochii, ea trăindu-și la Tirana, pe stadionul «Qemal Stafa», ultima pîlpîire a flăcării aprinse la Mexic, dar neîntreținută așa cum se cerea...

Am fost martor ocular la partida Albania-R.D. Germană.

Deși albanezii s-au «bătut» eroic cu liniile lor de înaintași și mijlocași, lipsiți fiind de experiența internațională (fundașii și portarii — niște visători, fugind cu toții după «proprietarul» ocazional al balonului, lăsînd adversarii liberi) și conduși infanțil de proprii lor antrenori (care la 1-3 schimbau... portarul!), au capotat la un scor care scutește, pe toți cei ce nu au fost la meci, de prea multe comentarii. În ciuda acestor aspecte, eu nu voi ezita să spun că în teren, zeci de minute în șir, au acționat mai combativ învinșii, că ei au pus multe probleme adversarilor care, de exemplu, din aproape 100 de acțiuni la mai bine de 70 au greșit continuarea din prima pasă!!

Nu am de gînd să fac din acest meci o dramă la pătrat, vreau numai să reamintesc că a sosit timpul să dăm jos fardul de pe fața fotbalului nostru!

Prezența noastră în Mexic nu s-a produs ca urmare a unui salt calitativ, iar ceea ce a urmat după Mexic a fost expresia unei centralizări excesive, a încălcării unor principii esențiale.

Cu nu prea mulți ani înainte, fotbalul

Fiindcă dumneavoastră sinteți mai aproape de inimile antrenorilor și mai la curent cu problema, ce spuneți, Valentin Stănescu are vreo răfuială personală cu Boc?

Vă rog să fiți liniștit, el personal nu are nimic cu Boc. Mai mult a avut Boc cu Boc în decursul anilor decît vă închipuiți că ar avea Valentin cu el. Dar, cum se spune, «dă-mi Doamne mîntea românului de pe urmă», se pare că Sandu Boc și-a adus aminte că are mîntea!

Ce părere aveți, va reuși Covaci cu Franța ce a reușit cu Ajax?

Franța joacă acum meciuri de agrement, fiind eliminată din competiția mondială. Ajax a jucat numai pe miză și era cu totul altceva. Eu cred în Covaci, dar nu cred în echipa Franței. După cum am crezut pe timpuri mai mult în Moratti, președintele lui Internazionale, decît în Herrera. H.H. la Roma a fost numai un biet antrenor, în timp ce la «Inter» era un... mag. Parcă e o mică diferență.

O. STIREANU și G. VALENTIN — Cămin 1, camera 42, Complex I — în numele unui grup de studenți din anul IV, Facultatea de matematică-mecanică, Cluj:

După Leipzig, I. Chirilă afirmă că a sosit «era» fotbalului athletic. Asentimentul nostru la această părere este dovedit de propunerea de echipă națională «athletică» pe care vă rugăm să o publicați. Sperăm că înălțimea componentelor să ducă la mult dorita ascensiune a fotbalului nostru!

Haidu — Birău, Stoker, Penzeș (Stoica), Czako — Sătămăreanu II, Caraman — Bălan, Adam (Oblemenco), Doru Popescu (Bungău).

V-am făcut plăcerea! Rămîne să propuneți și antrenorul, eu unul nu cred că Valentin Stănescu ar accepta această funcție.

nostru ieșise de sub tutelă, trecînd apoi la majorat, urmînd să se maturizeze. Diriguitorii lui, escamotînd adevărul, l-au înfeudat din nou și, prin același veșnic recital al cedării, al neputinței, al lipsei de curaj, și-au pus singuri pe epoletii, în fața întregii opinii, galoanele neputinței!

Nu am de gînd să pun oameni la stîlpul infamiei, nici măcar să-i supun judecării arbitrare a opiniei publice, înfierbîntată la victorie și ucigătoare la eșec (așa cum mi-au făcut mie alții, în două importante momente ale carierei mele profesionale!), ci judecării faptelor. Subliniînd faptele, mai mult ca sigur că se vor căuta autorii în jurul lor și apoi în ele. Pe oameni, zic eu, trebuie să-i apărăm, să-i respectăm, altfel îi împiedicăm să lupte și ei împotriva propriilor greșeli.

Așadar, putem acum să întrebăm: cine răspunde că de aproape doi ani Comitetul federal n-a fost convocat niciodată? Cui i se va imputa haosul competițional, diluarea diviziilor, ajungîndu-se ca jocurile să fie un tel de «serbări galante»? De ce s-au făcut transferări fără dezlegare? Cum este posibil ca din 18 echipe la 16 să figureze «antrenori-sugari», ce-și fac ucenicia direct pe «cobai» de primă ligă, deși parcă se fixaseră anumite criterii? Pentru ce s-a ajuns la această criză de autoritate, jucătorii subordonînd conducătorii și antrenorii? Și așa mai departe. Această sinteză a lipsurilor subliniază pregnant că fotbalul nostru are urgentă nevoie de mult oxigen, de libertate, de expresie, de spirit de răspundere, de echitate...

Constantin TEAȘCĂ

după 3 noiembrie

Sîmbătă 3 noiembrie s-a spulberat ultima șansă. Din secvențele meciului de la Tirana transmise de televiziunea noastră a ieșit la iveală că, în pofida luptei ambițioase a echipei Albaniei, reprezentativa R.D.G., prin potențialul ei fizic superior, dar și printr-o mai bună organizare a jocului, n-a lăsat nici albanezilor și nici nouă, românilor, măcar de «doi bani speranță». Așa este cînd lași ca întreaga ta șansă să fie decisă de lupta altuia, în loc să depîndă numai de lupta ta, de potențialul tău. Acum, mulți vor face afirmații apăsate, că am pierdut calificarea ba la Helsinki, ba la Leipzig, cînd, în realitate — din păcate —, fiecare joc și-a adus contribuția lui, mai mare sau mai mică.

După ce ultima lămurire ne-a venit de la Tirana, trebuie să ne gîndim, cu toată seriozitatea și responsabilitatea, la ceea ce este de făcut, la ceea ce trebuie neapărat întreprins pentru ca fotbalul nostru să stea pe picioare proprii, pe un fundament puternic, spre a nu mai fi supus fluctuațiilor, empirismului și improvizărilor existente. Tangajul din competițiile internaționale (de la 11-0 cu echipa irlandeză Crusaders și pînă la 0-2 în fața echipei Atletico Madrid, pe teren propriu) nu ilustrează numai inconstanța și deficiențele din jocul dinamoviștilor, ci ale întregului prim eșalon al fotbalului nostru. Rezultatele contradictorii, de la o etapă la alta, dovedesc labilitatea — fizică și psihică — a echipelor noastre, ca fruct al unei poziții capricioase de joc, al lipsei de preocupare pentru promovarea «noului» intervenit în fotbalul modern, al dezinteresului pentru pregătire și pentru recuperare.

Excelente calități native se pierd din ce în ce mai mult pe drum, din cauza că lipsește înțelegerea reciprocă antrenor-jucător, conducere-antrenor, federație-club. Cînd acest consens se păstrează măcar între unii dintre factori, avem excepțiile cu totul binecuvîntate ale echipelor Universitatea Craiova, F.C. Constanța sau C.S.M. Reșița, care nu întîmplător dovedesc o mai mare constanță în joc, o mai puternică armătură morală, toate ducînd și la rezultate corespunzătoare. Acel 5-0 în fața cefeștiștilor clujeni ne-a arătat că studenții craioveni au trecut un hop psihologic ce putea deveni periculos. F.C. Constanța, care a avut o comportare constant bună în acest sezon, a putut fi învinsă, duminică, numai datorită unui plus de hotărîre, de tenacitate și grație unei permanente mișcări (aceasta, bineînțeles, gîndită și nu haotică). La rîndul său, C.S.M. Reșița își arată forța, expresie a unui colectiv bine sudat, care știe ce vrea.

Aceste trei «provinciale», instalate în plutonul frunțat al clasamentului, constituie modele demne de urmat pentru toate celelalte echipe ale primei divizii.

Angelo NICULESCU

balonul de săpun s-a spart

Copiii-bătrîni ai fotbalului românesc au rămas cu buza umflată. După ce au hrănit — în ultimele săptămîni — un vis pe care numai Vrăjitorul din Oz ar fi putut să-l acrediteze cetățenilor noștri care de obicei sînt instruiți în grupa a doua a preșcolarilor (cei din grupa întîi sînt mult mai circumspecți și nu mai acceptă ușor copilăriile celor mari), Tirana 3 noiembrie 1973 a pus punct și i-a readus pe toți cu picioarele pe pămînt. Călătoreau, copiii-bătrîni ai fotbalului românesc, într-un colorat balon de săpun și visau München-ul. «S-au mai văzut de-astea în fotbal!», «Mingea este rotundă și pe teren nu se știe niciodată» și alte asemenea copilării scrise (ceva mai rar) sau spuse (mult mai des) de oameni între care unii au îmbătrînit în fotbal sau pe lîngă fotbal. Spectacolul dinaintea simbetei din 3 noiembrie era aproape înduioșător. Nu-ți venea să crezi ceea ce vezi și ce auzi! «Avem șanse reale!» — decretau oamenii căruți, cu ochelari, oameni cu copii și cu nepoți. Nu mai spun cite speranțe se legau de «misiunea F.C. Constanța», buna noastră echipă de pe litoral, trimisă să-i fie un util sparring-partner reprezentativei albaneze. Ei bine, știm cu toții ce s-a întîmplat. Balonul de săpun s-a spart. Așa cum se sparg toate baloanele de săpun, indiferent că sînt fabricate de gîgîlicile de la grădiniță sau de filozofii-copii ai fotbalului nostru.

Valoarea, forța s-au impus net. Simplu, logic, normal. Cel mai puternic te bate oriunde, te bate și pe strada ta și chiar în fața casei tale pentru că este mai puternic. Și la fotbal este exact așa. Valoarea net superioară se impune oriunde, oricînd, la ora 3 după-amiază, la 10 dimineața și la 12 noaptea. N-ai ce-i face. Cel mai puternic, mai bun, își impune punctul de vedere. Cel mai bun — în cazul nostru — a fost «11»-le lui Ducke, Vogel et comp., care a bine meritat să se califice la turnul final de la München, pentru simplul motiv că a fost cel mai bun din grupa a patra. Să fim sportivi și să-i felicităm pe elevii lui Büschner, cu atît mai mult cu cît reușesc pentru prima oară invidiata performanță a calificării la turnul final al unui campionat mondial.

Revenînd la ale noastre, de-acasă, să recunoaștem, pentru Dumnezeu, ceea ce vedem cu toții! Că am ajuns să vedem una pe teren și să spunem alta la ședințe. La seniori mîncăm bătaie — dar sîntem foarte tehnici (!); la juniori mîncăm bătaie (vezi recentul dublu-meci cu Bulgaria) — dar promitem mult. Echipele bucureștene joacă în cirje, dar dau majoritatea componentelor lotului național, pentru că așa ne-am obișnuit de mulți ani de zile: 5-6 jucători de la Dinamo, 4-5 de la Steaua, cite 1-2 de la Rapid. Cînd a fost vorba de o valoare din provincie (vezi cazul clasic al lui Dobrin), a trebuit să învingă nu numai «concepțiile» afumate ale unui birou federal bucureștean, ci și țesătura mingilor trimise peste capul său de cochilipieri incomodați de clasa noului venit.

S-au făcut multe greșeli în fotbalul nostru. Și s-au spus multe vorbe.

Și se mai spun.

Păi, pînă cînd?

Marius POPESCU

flacăra în finala cupei de toamnă

Cupa de toamnă a debutat greu, aproape misterios, și iată-ne de-abia acum în situația de a vă anunța calificarea echipei noastre în finala competiției. Deși această toamnă, mai mult decît îngăduitoare, ne-ar fi permis să jucăm și 4 meciuri pe zi, prima partidă pe care a trebuit s-o disputăm a avut loc în urmă cu două săptămîni, după tărăgănări repetate. Este vorba de meciul Flacăra-Știința tineretului, pe care l-am cîștigat cu 4-0. Au marcat Păunescu (2), Catană și Tudoran.

Semifinala — disputată luni, 5 noiembrie, în compania Agerpresului — ne-a adus o nouă victorie. Așadar, Flacăra-Agerpres 7 (șapte)-0! Au marcat: Tudoran (3), Catană, Balaban, Neașcu și Păunescu.

Așteptăm finala!

Minciuni, șantaj și vorbe despre omenie

Scrisoarea publicată în revista «Flacăra», referitoare la comportarea mea cu prilejul accidentului din 9 iulie 1973 din comuna Cornu-Luncii este plină de neadevăruri și insinuări care trebuie lămurite în spiritul celei mai depline echități. Fetita Vlad Liliiana, în vîrstă de 4 ani, nu se afla «pe marginea șoselei, pe partea necarosabilă», așa cum se afirmă în scrisoare, ci traversa în fugă șoseaua, așa cum au văzut toți cei care au fost de față și cum a reieșit și din cercetarea întreprinsă de organele de miliție. În locul recunoașterii acestui adevăr sint acuzată de acțiunea de-a dreptul criminală de a fi lovit un copil aflat în afara spațiului obligatoriu pentru circulație. Așa cum s-au petrecut însă faptele, în condițiile de umiditate a șoselei, ar fi fost suficientă o singură clipă de neatenție din partea mea și urmările ar fi fost tragice.

Nu este adevărat că «am refuzat» să transport copilul la spital ci, în condițiile găsirii unui alt mijloc rapid de transport, am lăsat mașina la locul accidentului, în poziția în care era oprită, tocmai pentru a oferi anchetei datele reale ale faptelor, fără nici o posibilitate de a le mistifica. Dacă și cu această probă a poziției mașinii, Aurel Vlad mă acuză că am ieșit din partea carosabilă, ce s-ar fi întimplat dacă aș fi plecat de la locul accidentului?

În sfîrșit, sint acuzată că «am tratat cu o vecină și cu alți martori încît la anchetările ce au urmat nu s-a făcut lumină». Etica mea este deci, din nou contestată. Cum aș fi putut să «tratez» cu martorii cînd se adunase atîta lume, și organele de miliție își începuseră ancheta și cum de nu s-a găsit nimeni care să-mi atribuie vina unei acțiuni pe care n-am săvîrșit-o? Cum se explică atunci că la reconstituirea provocată de Vlad Aurel, la aproximativ două luni de la accident cînd a invocat și alți martori decît cei care au depus imediat după accident, rezultatele anchetei au fost aceleași. Am «tratată» oare dinainte și cu acești martori fără să știu de existența lor, cum nu-i cunoscusem nici pe cei care au depus prima oară? A face lumină înseamnă a restabili adevărul și nu a încălca un om cu o vină care nu-i aparține. Aceasta înseamnă «omenia — atunci cînd există» — și ea nu e compatibilă nici cu minciunile și insinuările din scrisoarea publicată în revista «Flacăra», nici cu amenințările și șantajul din scrisorile pe care Aurel Vlad mi le trimite acasă.

Ana Leonte
lași

Am fost asigurați că se vor face amenajări, dar cînd?

Întrăm în al 4-lea an de cînd noi, locuitorii de pe strada Oituz sîntem chinuți de praful și mizeria de pe această stradă datorită lipsei de interes și atenție din partea forurilor competente.

Lată cum se prezintă situația: pentru a descongestia circulația din oraș, s-a dispus ca pe strada Oituz să circule autovehicule de mare tonaj (peste 2 tone), nimic alarmant pentru acest lucru, dar faptul că strada este neamenajată pentru o asemenea circulație, ne provoacă acest lucru cele mai mari greutăți și anume:

Praful te orbeste și nu poți să stai în curte sau să întinzi o rufă la uscat cînd în mai puțin de 5 minute sînt imbibate de praf, iar în încăperile noastre de asemeni se depune sub formă de sediment.

— Se parchează autovehiculele chiar sub semnul «Staționarea interzisă» îngreunînd și mai mult circulația.

— Pietonii circulă cît se poate de anevoios pe o mică potecă pe lîngă garduri.

— Accidentele de circulație se țin lanț datorită curbei și pantei înclinate neamenajate în acest sens rupînd gardurile din două în două case.

— Balastul împrăștiat pe stradă te împoacă și te lovește, oricînd și poate provoca accidente. Menționez că pentru această situație ziarul nostru local a intitulat un articol sub titlul «Farfuriile zburătoare» din strada Oituz în care atenția pe edilii din Slatina despre situația după această stradă.

N. Boiangiu
Slatina
str. Oituz nr. 54

Un răspuns de la Consiliul popular al orașului Slatina

În cursul anului 1971, Comitetul executiv al Consiliului popular al orașului Slatina în colaborare cu organele de miliție și cu proiectantul schitei de sistematizare a orașului a întocmit un studiu cu privire la stabilirea traseelor pentru traficul greu și ușor, precum și pentru traficul din tranzit în scopul descongesterii zonei centrale a orașului, care din cauza traficului intens nu mai poate satisface în bune condițiuni circulația orașenească pe arterele existente.

Cu această ocazie s-a stabilit că tranzitul dinspre Craiova spre Pitești și dinspre Pitești-Craiova, precum și autocamioanele și basculantele care deserveșc santierul de construcții de

pe platforma industrială să circule pe varianta str. Dealul Viilor, Oituz și Prelungirea Pitești, traseu care asigură o mai bună organizare a traficului de circulație a orașului Slatina.

În baza studiului întocmit, Comitetul executiv al Consiliului popular al orașului Slatina a reamănat acest drum încă în cursul anului 1972 și a abătut circulația pe acest traseu, descongesteriind cu această ocazie circulația grea din zona centrală a orașului. De asemenea, încă în cursul aceluiași an, Consiliul popular oraș Slatina a comandat la I.S.A.R.T. București proiectul pentru amenajarea în soluție definitivă a acestei ocolitoare, proiect care a fost terminat în trimestrul IV-1972 și avizat de toate forurile competente.

Ca urmare a necesității realizării acestei variante, organele competente au aprobat ca obiectivul acesta să se includă în planul anului 1974. În consecință, în cursul anului 1974, strada Oituz și strada Dealul Viilor vor fi asfaltate.

Pînă la începerea lucrărilor, Comitetul executiv al Consiliului popular al orașului Slatina a luat măsuri de reprofilare a străzii, imbalastarea ei, iar pentru reducerea cantității de praf care se formează prin circulația a stropit strada cu reziduuri din țitei.

Problema ridicată privind oprirea circulației de pe traseul arătat mai sus nu este posibil, deoarece dacă s-ar abate din nou circulația grea prin zona centrală, traficul nu s-ar mai putea desfășura în mod normal, deoarece străzile 23 August și Revoluția din Octombrie au o lățime necorespunzătoare și în concluzie nu au capacitatea de a prelua acest trafic.

vicepresedinte
N. Dubcovetschi

Întreprinderea bere, spirt și drojdie Mărgineni-Bacău ne răspunde

În numărul 34 al revistei «Flacăra» am fost criticați de către tovarășul Ioan Tighilui din Onești, str. 13 Septembrie, nr. 8, pentru modul necorespunzător de spălare a sticlelor de bere.

Conducerea întreprinderii a prelucrat imediat acest articol cu factorii de răspundere din fabrică și a luat măsuri urgente pentru spăierea exigenței pentru controlul sticlelor goale la recepție, precum și la benzile automate de îmbuteliere a berii la sticle.

Fără a încerca o justificare că s-au putut strecura sticle cu urme de ulei, arătăm că întreprinderea a propus cu această ocazie Centralei berii, spirtului și amidonului București, să se intervină ca în sticlele tip «Euro» de 0,500 l să nu se îmbuteliere decît bere. În prezent, din informațiile pe care le deținem, se continuă totuși a se îmbutea în astfel de sticle, atît ulei de către Fabrica de ulei «Unirea» din Iași, cît și «Detox și Detexan» de către fabrica din Timișoara.

Considerăm necesar ca Departamentul industriei alimentare să ne sprijine prin măsura ca în sticlele tip «Euro» — brune sau verzi — de 0,500 l, care corespund stasului 5670/70, să se îmbuteliere numai bere, fapt ce ar elimina greutățile și neajunsurile la îmbutelierea acestui produs.

Sesizarea din revista «Flacăra» ne-a mobilizat, făcîndu-ne să luăm noi măsuri în creșterea exigenței privind controlul modului de spălare și îmbuteliere a berii la sticle.

director,
inginer Maria Titianu
șef C.T.C. laborator,
inginer Lucia Adămoaie

Risipa de curent electric se datorează uneori și lipsei de contoare

Să vă spun păsul nostru: în ziua de 18 octombrie a.c. s-a schimbat tensiunea pe strada pe care locuiesc. Toate bune și frumoase pînă în momentul cînd s-a pus problema contoarelor.

Nimeni din cei care au venit să ne anunțe schimbarea, nu știa nimic în privința schimbării contoarelor vechi care — după spusele celor care le-au înregistrat — fiind tipuri vechi nu pot fi rebobinate.

În fine, lucrurile s-au lămurit într-un fel, spunîndu-mi-se că avem 2 posibilități: 1. cumpărarea unui contor nou; 2. plata curentului la paușal.

Procurarea unui contor nou este o problemă pe care o ridică mulți locatari, iar plata la paușal depinde de mai multe lucruri: de numărul becurilor, de voltajul lor și de toate aparatele electrice pe care le ai în casă!

De ce este necesar să dăm 300-350 lei pentru contoare? De ce nu se asigură acest lucru din moment ce nu noi sîntem cei care hotărîm schimbarea curentului?

O altă problemă: în curtea unde locuiesc există 1 contor general care alimentează 9 contoare pasante. De fiecare dată cînd se făcea citirea contoarelor pasante, totalizarea kilowaților consumați și scăderea lor din totalul kilowaților per curte rămînea o diferență de 50-60 lei pe care o suporta persoana care are contorul general și pe numele căreia este.

Întrebînd la I.D.E.B. cum s-ar putea proceda

ca să nu se mai repete acest lucru, i s-a răspuns că doar punîndu-și un contor pasant separat de cel general. Dar dacă se vor înregistra din nou kilowați în plus la contorul general diferența cine o plătește?, am întrebant noi.

Ni s-a răspuns că persoana pe numele căreia este contorul general! Deci facem o cheltuielă în plus ca tot același om să plătească?

Normal ar fi ca să existe 2-3 contoare generale pentru a nu se mai înregistra această pierdere de curent. De exemplu, ultima oară locatara pe numele căreia este contorul general a plătit aproape 180 lei/3 luni.

Nu ar fi mare lucru dacă în casă ar locui mai multe persoane, dar sînt numai 2, de 83 de ani, și 63 de ani, care practic nu au cum să consume mult curent electric.

Paula Grindei,
str. Tunari nr. 66
București

Am greșit, acum ce să fac?

Am citit în «Flacăra» ancheta «Chipul frumos al singurătății». În încheiere se scrie: «...atunci singurătatea s-ar numi lașitate, fiindcă n-are rost să mă trăiești. Dar așa ceva nu e posibil». Mi-am zis: Așa este. De aceea am scris rîndurile de față.

Am 38 de ani. Sint căsătorit. Am doi copii, o fată de 18 ani și un băiat de 17 ani. Soția are 37 de ani și este contabilă. Eu lucrez ca pictor-decorator. Am dus-o și mai bine și mai greu. Ne-am cumpărat aproape totul ce se cere astăzi în orice gospodărie simplă, de oameni cu servicii și salarii modeste.

Partea rea la mine a fost că, o perioadă, am bătut. Recunosc că am făcut rău. O spun deschis și nu ca o justificare.

Soția mea este o fire rece față de dragostea mea, față de familie. Nu odată au fost cazuri cînd mă jucam cu copiii, cîntam, săream. În jocul nostru căutam s-o antrenăm și pe soția mea... Întotdeauna mă brusca, ceea ce mă făcea să-mi pierd buna dispoziție și chiar și pe copii îi întrista. Sint o fire mai vioaie. Pictez, îmi place foarte mult să citesc, să cînt, să spun bancuri.

Toate acestea și altele, mai mari sau mai mărunte, m-au făcut să beau, cum se spune să-mi încerc amarul în băutura. N-a fost bine și nu este bine. Am făcut rău că am bătut, deoarece băutura nu aduce decît ceartă, cuvinte jignitoare și e cu atît mai rău în familiile unde sînt copii.

Acum cît sint singur, ce pot să fac? Dorm singur într-o cameră. Soția mea doarme cu fata în altă cameră. Nu vorbesc cu mine. Băiatul este la o școală de meserii în altă localitate. Nu vorbesc decît la serviciu. Singur îmi fac menajul. Am căutat să îmbunesc lucrurile, prin diverse atenții. Tot degeaba. Nu am avansat cu nimic. Sint cît parcă mă «răcesc» și eu și nu mai sint atît de legat de familie.

Acum nu beau. Oare ar trebui să mă abuc iar de bătut? Să mă mut în altă parte? Doar tot sint singur. Să înaintezi divorț? Motive poate că avem amîndoi.

De aceea scriu și cer ajutor de la oameni cu mai multă experiență în viață, în dragoste, în familie. Cum să procedez, ce să fac?

Vreau să fie bine și să nu destram ceea ce am reușit să împletim în acești ani. Sint convins că voi primi, la apelul meu, lecții și îndrumări bune și pentru acestea mulțumesc din tot sufletul, tuturor celor ce mă vor ajuta.

V.B. — Suceava

N.R. Respectînd dorința cititorului care ne-a trimis aceste rînduri, nu-i publicăm numele. Rugăm pe cei ce doresc să răspundă apelului lui, să-i scrie pe adresa redacției.

Ideal fără tub flexibil

Din aprilie 1973 caut prin toate magazinele de obiecte electrice din Valea Jiului — începînd cu Lonea și terminînd cu Lupeni — un tub flexibil pentru aspirator «Ideal». M-am adresat și comerțului prin coletărie din București, str. Sergent Nuțu Ion 8-12, dar mi s-a răspuns că nu livrează asemenea obiecte.

În ziua de 17 octombrie 1973, responsabilul magazinului de obiecte electrice din Petroșani mi-a spus că în acest an nici nu a primit acest accesoriu al aspiratorului care este foarte solicitat, dar că a auzit că în depozitul de la Deva ar fi intrat recent acest obiect, însă nu s-a repartizat nimic pentru Valea Jiului.

Îi rog pe cei în drept să-mi răspundă la ce se mai poate întrebunța aspiratorul «Ideal» fără tub flexibil, deoarece reclama acestui aspirator prin presă — chiar și în revista dumneavoastră — la radio și televiziune te îndeamnă să îl cumperi arătîndu-ți avantajele și utilitatea lui.

Ileana Berta
Petroșani
str. Viitorului 35, ap. 7

Doctorul Mircea Constantinescu precizează

Subsemnatul, doctor Mircea Constantinescu, medic primar, domiciliat în Cîmpulung, județul Argeș, str. Piața Republicii nr. 9, am citit articolul

«Două întîmplări cu oameni și locuințe» publicat în revista «Flacăra» din 29 septembrie 1973 și țin să fac unele precizări.

Cele două camere locuite de familia Bacu (mama și fiica) sint în perfectă stare, în suprafață de circa 20 mp fiecare. Dovadă — faptul că una din ele era în fiecare an subînchiriată la 2-3 elevi sau 2-3 eleve. Camera solicitată, la etajul clădirii unde locuiește familia Bacu, aparține subsemnatului, cu contractul de închiriere nr. 963 din 1969 fiind singura pe care o dețin. La parterul clădirii locuiesc părinții mei, Nicolae V. Constantinescu de 88 ani și Margareta Constantinescu de 80 ani, ambii bolnavi de afecțiuni grave ce necesită permanent îngrijire și tratament, fiecare încadrîndu-se în H.C.M. 860/1973, ce prevede chiar dreptul la spațiu suplimentar. Tot la parter, în același apartament cu această cameră a părinților, există o cameră în care a locuit fiica mea Mihaela, care în anul 1972 s-a căsătorit în București. După plecarea fiicei mele am adus în Cîmpulung pe fratele meu doctor Nicolae Constantinescu, pomenit în articol, care de atunci locuiește aici ca flotant. L-am adus intrucît p fost pensionat pe caz de boală, avînd nevoie de tratament ambulatoriu, deci intrînd și el, ca și părinții mei, tot sub îngrijirea mea. Fratele meu are, de asemenea, dreptul la spațiu suplimentar, conform aceluiași H.C.M. Fratele meu este în divorț, tribunalul a încredințat copiii mamei, deci implicit s-a reținut spațiul compus dintr-o singură cameră. Camera în care stă acum fratele meu nu poate fi locuită decît tot de un membru al familiei deoarece nu are altă trecere spre dependințe decît prin camera părinților mei. Deci nu sint așa cum se arată în articol doi medici care își îngrijesc părinții, ci e unul singur care îngrijește trei bolnavi.

Dacă C. Bacu și-a părăsit locuința, unde locuia cu soacra din dorința de a sta cu mama sa, el nu are dreptul și nimeni nu poate să-i l contere, să mă scoată pe mine din singura cameră ce o dețin și nici să intre la parter, în fosta cameră a fiicei mele, trecînd cu trei copii prin camera părinților mei, bătrîni și bolnavi. Consider deci hotărîrea Consiliului popular al orașului Cîmpulung, luată după mai multe cercetări la fața locului, ca justă.

doctor Mircea Constantinescu
Cîmpulung

Actele nu le pot declara nule

Mă numesc Ursu I. Toader și sint cooperador în satul Gosmani, comuna Români, județul Neamț. Fiica mea, Ursu Maria, urmează o școală postliceală la Timișoara. Mi-a scris că-i trebuie de urgență Cartea de muncă și adeverință de funcționar, de la locul de muncă.

Am umblat după aceste acte și pe data de 4.IX.1973 le-am expediat la Timișoara cu recomandata R. nr. 18 din 4.IX.1973 cu răspuns plătit. Scrisoarea a fost trimisă pe adresa I.E.M.A. str. Venus nr. 2, Timișoara. La data cînd va relata această situație, scrisoarea nu a ajuns nici la destinatar și nici retur.

Am urmărit formele legale de reclamație la Oficiul P.T.T.R. Podoleni, județul Neamț, printr-o cerere făcută pe data de 1.X.1973.

Fiica mea mergînd la oficiile P.T.T.R. din Timișoara, a aflat că scrisoarea a fost expediată retur. Ștîind acest lucru m-am interesat la Podoleni, unde mi s-a spus că nu a ajuns scrisoarea. Mă gîndesc cum răspund unii cetățeni în fața misiunii pe care o au.

Judecați și dumneavoastră această situație. Fiica mea riscă să-și piardă bursa din cauza neglijenței unora. Nu pot declara actele nule pentru că nu știu ce s-a întimplat cu ele. Ce să fac?

Toader Ursu
Com. Români

Eu mi-am plătit datoriile, de ce nu fac și tovarășii la fel

Mă numesc Ioniță Alexandru, domiciliat în orașul Fieni, bloc M-22, etajul III, ap. 20 din str. Republicii.

În anul 1965 am făcut un împrumut la Banca de credit din localitate Gălbinași, județul Ilfov, de unde mi s-a dat cu împrumut suma de 1500 de lei.

Pentru a ridica această sumă a trebuit să depun ca fond social suma de 200 lei, ceea ce am și făcut.

În anul 1971 în luna martie, ziua 23, am împrumutat de la Banca de credit sau cooperativa de credit «Bicaz», cum i se zice acum, din orașul Bacău, suma de 3000 lei, unde am depus suma de 600 lei fond social.

Cu toate că am trimis în nenumărate rînduri scrisori și cereri de restituirea fondului social, pentru că eu am achitat de mult timp ratele scadente, nu am primit nici un răspuns de la nici una din cooperativele de credit amintite mai sus.

Am făcut și cereri de transferare a fondului social la cooperativa de credit dif. orașul Fieni, dar nici așa nu am primit nici un răspuns.

Serviciul meu este de așa natură, încît mă mut de ici, colo, dar datoriile mi le-am plătit.

De ce nu fac și tovarășii la fel? Nu știu cum să procedez pentru a intra în posesia propriilor mei bani. Nu este suma mare, este vorba de 800 de lei, dar consider că acești bani îmi aparțin pentru că dobinda am plătit-o aparte și nu se poate spune că sint socotiti dobindă.

Ioniță Alexandru
Fieni

Am hotărît să ne îmbunătățim calificarea

Subsemnatul Huțanu Constantin mecanizator la S.M.A. Vameș, comuna Pîșcu, județul Galați, vă scriu în numele unui grup numeros de colegi de la aceeași întreprindere despre un necaz comun. Am hotărît să ne îmbunătățim calificarea, prin absolvirea școlii generale și apoi a altor școli.

La sediu școlii generale din satul Vameș, am fost îndrumați la Școala generală nr. 1 Pîșcu, ca fiind școală coordonatoare.

Aceasta se află la o distanță de 5 km de satul nostru neavând posibilitatea a merge înaintea sesiunilor de examen la pregătirile ce se efectuează întrucât lucrăm după un program ce nu ne permite deplasarea: 3 zile 6-12 și 13-17, iar 3 zile 9-12 și 13-18, programul de pregătire începând cu orele 17.00.

Intrucât sîntem circa 30 persoane în această situație la care număr se adaugă și alți cetățeni ce lucrează la I.A.S. și I.L.F., rugăm organele în drept de a crea un centru de examinare și în satul Vameș.

Rezolvarea favorabilă ar constitui un imbald în munca noastră și ar urma să anunțe și în acest colț de țară înfăptuirea unei sarcini reușite din documentele de partid privind generalizarea învățămîntului de 10 ani în patria noastră.

**Constantin Huțanu
com. Pîșcu**

Preocuparea se poate cumpăra? Dacă da, noi vrem să cumpărăm

Vă scriem dintr-un sat care se află departe și o facem nu pentru a fura din timpul dumneavoastră și nici pentru a ne amăgi pe noi înșine, ci pur și simplu pentru a ne vărsa amarul. De cîte ani am plătit sumele necesare pentru introducerea curentului electric pe străzile satului nostru, dar din păcate și acum vă scriem la lumina lămpii de petrol.

Satul nostru—Orosfaia — figurează printre satele electrificate, dar pînă în prezent numai cîteva străzi se bucură de acest privilegiu, și anume acelea pe care locuiește vrea personalitate.

Noi nu uităm că în țara noastră există pături necesare — care pentru noi nu a fost ușor. Acum după ce am așteptat atîta vreme am vrea și noi să știm unde sînt banii noștri?

Vă rugăm pe dumneavoastră să aflați acest lucru fiindcă noi nu reușim. Nouă ni s-a spus că nu există stilpi și nu se pot procura de niciunde.

Dacă veți afla că lucrurile stau așa cum ni s-au prezentat și nouă, sîntem dispuși să sacrificăm o duminică pentru plantarea de puieți și poate peste vreo 60 ani, cînd arborii vor ajunge la vîrsta optimă, nepoții și strănepoții noștri se vor bucura de binefacerile curentului electric.

Noi știm însă că în țara noastră există păduri și mai știm că în unele cazuri există preocupare din partea celor avizați.

**Liviu Moldovan
Ion Molnar
Bucur Zaharia
Ion Bucur
loc. Orosfaia
com. Miloș
jud. Bistrița-Năsăud**

Vă mulțumesc

Mă numesc Frățilă Lenuța și domiciliiez în orașul Gh. Gheorghiu-Dej, str. 8 Martie nr. 5. Pe data de 18 septembrie a.c. am adresat o scrisoare revistei «Flacăra» în care arătăm nemulțumirea mea față de O.J.T.—Bacău care nu mă angajase după terminarea școlii. Eram de aproape 4 luni fără serviciu. Pe data de 8 octombrie a.c. am fost angajată la hotelul «Bistrița» din Bacău. Acum totul este perfect.

**Lenuța Frățilă
orașul Gh. Gheorghiu-Dej**

De ce I. Koos în loc de E. Kiss?

Am vrea să fim lămurii: de ce cînd solicităm la radio la emisiunile de melodii preferate sau la emisiunile cu interpreți preferați — anumite melodii sau interpreți ni se programează cu totul altceva decît ceea ce am cerut. Un exemplu: am solicitat pe tînăra noastră cîntăreață Eva Kiss și am avut surpriza neplăcută să fie programat în locul său cîntărețul Ianoș Koos! În baza căruia raționament ni s-a făcut această programare?

**Gheorghe Slavu — Siliștea —
G. Babeș — Sălcia
jud. Galați**

Din răspunsul primit de la Întreprinderea balneară-Buziaș

Studiind cu atenție sesizarea făcută de un grup de pensionari care au vizitat stațiunea noastră, publicată în revista «Flacăra» nr. 42 din 13 octombrie 1973, considerăm că unele din afirmații sînt juste și în ceea ce ne privește vom lua măsuri de îmbunătățire a activității. Tot-

atădă trebuie să menționăm că de la 1 mai 1973 casa de cultură s-a despărțit de stațiune, avînd activitate independentă. La despărțirea de stațiune a preluat și diferite jocuri pentru a-și organiza activitatea de club în sala din str. Principală din localul casei de cultură, dar pînă în prezent nu s-a făcut nimic în această direcție.

Întreprinderea noastră dispune de sală de jocuri distractive și jocuri mecanice. Închirierea acestora fiind o prestație suplimentară, au acces la ele toți vizitatorii stațiunii. Nu se poate practica intrarea pe bază de legitimație deoarece jocurile se eliberează contra cost și sala dispune de un număr suficient de jocuri și locuri încît să satisfacă pe toți. Pentru anul viitor întreprinderea și-a prevăzută extinderea acestei activități prin amenajarea unei săli în care să fie numai jocuri mecanice, mîrînd astfel și spațiul pentru celelalte jocuri. Nu înțelegem cum sub masca jocului de șah se pot practica jocuri de noroc și nu am avut niciodată sesizări în această privință. Dealtfel sala de jocuri este în permanentă în atenția conducerii unității noastre.

Pentru a opri accesul copiilor în sala de jocuri am făcut demersuri la liceul din localitate pentru a interzice elevilor frecventarea acestei săli. Însă de cele mai multe ori copiii sînt ai turiștilor care vizitează stațiunea și vin împreună cu părinții la sala de jocuri unde aceștia se antrenează mai ales la jocurile mecanice. Salariații noștri atrag atenția atît copiilor cit și părinților în vederea respectării regulilor de folosire a jocurilor. În legătură cu problema prețurilor și a comerțului ambulant, am luat legătura cu organele locale în competența cărora intră aceste neguruli pentru a lua măsuri de combaterea lor.

Avînd în vedere faptul că jocurile distractive sînt tot mai mult solicitate de vizitatorii stațiunii noastre, vom acorda în viitor o atenție și mai mare dezvoltării acestor servicii pentru a satisface toate cerințele.

**șef birou cazare și
prestații turistice
director
N. Izgăreanu**

Curtea nu are un aspect de maidan

În «Buletinul de știri» al revistei din 1 septembrie a.c. am citit știrea «maidan modern». Nu v-aș fi scris dacă nu citeam aceeași chestiune în «Informația» din 21 septembrie a.c. la rubrica «Accente» sub o semnătură mai completă: Emil Munteanu Retevoescu.

Evident apare un prim aspect etic profesional: o dublă vinzare (că despre asta-i vorba). Apoi ca președinte al comitetului de părinți al școlii 76 criticate, am deci care cunosc amănuntele situației descrise, simt de datorita mea să infățșez — succint — realitatea.

Cu mari eforturi curtea școlii a fost pavată. S-a realizat astfel un frumos teren sportiv pentru școală și eu aș spune că nu-i cu nimic greșit dacă este (sau ar fi) folosit cum trebuie și de către tinerii din cartier. Știți doar — și nu mă indoiesc — cită lipsă există în cartiere de astfel de terenuri.

Școala întîmpină foarte multe greutăți pricinuite de vecini și anumiți cetățeni din cartier: gardul mereu spart pentru a permite diversilor indivizi să parcurgă, prin curtea școlii, distanțele spre mijloacele de transport în comun; au fost și cazuri cînd diverși indivizi — în timpul vacanței școlare — au folosit curtea, abuziv, pentru încercări de motociclete etc., etc. Dar în toate cazurile conducerea școlii a cerut sprijinul secției 8 miliție și al altor organe. Curtea nu are aspect de maidan cum arată E. Munteanu.

Fără a mai lungi vorba, găsesc lui E. Munteanu are darul de a arunca o lumină proastă (vă dați seama) nu numai asupra autorului.

**M. Airinei
București
str. Valeriu Braniște nr. 56
sector 4**

O fi ea sumă mică, dar de ce să se uite

Știu că rîndurile pe care le scriu nu vor impresiona (nu sînt în discuție nici averi, nici tragedii) dar gestul, felul de-a se purta nu e destul de mult, sau chiar foarte mult? Și-am să fiu scurt.

Sesizîndu-vă că în locul cărților cerute, Librăria «Cartea prin poștă» mi-a expedit alte lucrări «Centrul de librării București» — mi-a răspuns direct (iar apoi prin intermediul revistei, nr. 22 din 26 mai 1973) că a fost o greșală de etichetare, dar să reexpediez cărțile, căci suma plătită de mine și taxele postale imi vor fi expediate în aceeași zi cu primirea de către dîșșii a coletului.

M-am conformat, am expedit în ziua de 14 mai 1973 (chitanța nr. 300) cărțile respective și de atunci tot aștept să primesc banii.

E foarte adevărat, atunci am primit imediat toate (minune mare!) cărțile solicitate, dar pe care a trebuit să le plătesc din nou. Și deci pînă azi am plătit și cărțile pe care le-am cerut și cele pe care nu le-am cerut și ce e mai grav, pe ultimele le-am și restituit.

Aș vrea să-i întreb pe cei în drept cam pe unde e suma aceea (o, e mică, totuși...) sau în ce bibliotecă stă A. Christie, nu de alta, dar de i-aș întreba cum e cu adevărul spuselor dîșșilor, ar fi poate prea incurcări.

**I. Bușca
Brașov
bd. Gării nr. 32**

De la Centrala cărți

În legătură cu scrisoarea dumneavoastră nr. 1683/R vă comunicăm că în urma cercetărilor întreprinse la Centrul de librării București, de care aparține unitatea în cauză, am constatat că sesizarea tovarășului Ion Bușca din Brașov este întemeiată.

S-au luat măsuri pentru expedierea sumei de 41 lei ce reprezintă contravaloarea cărților returnate.

**director,
C. Panciu**

Nu sint formulare pentru seria 1972

Mă adresez dumneavoastră în numele meu și al colegilor mei, absolvenți ai Școlii postliceale de electromecanică S.C.B. din cadrul Grupului școlar C.F.R.—Craiova.

În septembrie 1972 am absolvit această școală. În urma examenului, care a avut loc între 15 și 20 septembrie 1972, ne-am adresat secretariatului școlii pentru a ne elibera diploma de absolvire. Ni s-a spus că nu au formulare pentru noi și că o să ni le dea mai tîrziu. În luna martie a.c. am fost din nou la secretariat și iarăși am primit același răspuns. M-am adresat apoi ziarului local «Inainte». Cineva de la redacția ziarului a mers la regionala C.F.R.—Craiova, în legătură cu problema noastră. De aici am primit răspuns că în cel mai scurt timp ni se vor elibera diplomele. Și tot am așteptat așa vreo 5 luni de zile, după care am fost din nou la secretariat și am primit același răspuns. Ba mai mult, mi s-a spus că nu sint formulare în toată țara, așa că nu se știe cînd au să ne poată da diplomele.

Trebuie să vă informez că în urma noastră au mai absolvit școala încă o serie de electromecanici S.C.B. Acestora li s-au eliberat diplomele imediat ce au terminat cursurile și examenul.

Ne întrebăm: nouă de ce nu ni s-au eliberat la timpul potrivit diplomele și cînd are să se întîmpe acest lucru?

Poate reușii dumneavoastră să aflați cînd ni se vor elibera diplomele la care avem dreptul.

**Nicolae Gruia,
str. Gr. Alexandrescu 6
Craiova**

Elogiu omeniei

Ce mult, nemăsurat și nebanuit de mult înseamnă a vedea, înseamnă a ști cum arată mama, tata, iubita, sora, fratele, ceilalți semeni ai tăi, să știi cum apare ușa la care bați, mina pe care o stringi.

Sînt cîteva reflecții pe care le-am auzit în timpul cit am fost internată și operată în Clinica oftalmologică din Iași. Sînt gînduri ale multora din cei care au trecut pe aici și și-au recăpătat vederea.

Am în față cîteva scrisori cu emoționante gînduri de apreciere de mulțumire și recunoștință față de cei care prin știința și omnia lor le-au redat unul dintre cele mai de preț lucruri — vederea. Sînt adresate îndeosebi șefului clinicii conf. dr. Petre Vancea, un desăvîrșit chirurg. «În numele meu și al familiei mele — se spune într-una din scrisori, semnată de Petre Ionescu din București — vă mulțumesc din toată inima pentru modul în care am fost tratat. Doctorii de aici mi-au salvat ochiul sting și vederea». «Vă mulțumesc din toată inima pentru ajutorul ce mi-l-ați dat să pot redobîndi vederea — scrie din București pensionarul Ion Bălănescu. «Mi-ați redat lumina zilei și o dată cu ea încrederea în forțele mele» — scrie pensionarul Gheorghe Dumitru din Craiova. «Sînt unul din sutele sau poate miile de bolnavi cărora dumneavoastră le-ați redat vederea», spune într-o scrisoare de mulțumire Văduvescu Constantin din Tirgu Jiu. «N-am văzut cu ochiul drept, aproape doi ani de zile. În urma operației făcute de conf. dr. Petre Vancea, azi văd să scriu și văd drumul pe care-l calc» — Papa Ioana din Bacău. «Dintre sutele de scrisori de mulțumire, telegrame, felicitări, multe scrise în versuri (toate prezente în albumul acestei instituții), oameni de diferite profesii, din multe colțuri ale țării care au cunoscut ca și mine din nou lumina, scriu conducerii spitalului, gazetelor, revistelor, exprimîndu-și în cuvinte calde și emoționante mulțumirea și recunoștința lor.

Pacientul a fost redat societății, a fost redat familiei, ce poate însemna mai mult decît aceasta? Ce elogiu mai adînc și mai măreț poate fi adus omeniei decît faptele acestor oameni, de la clinica oftalmologică din Iași, care înving întunericul, care aduc din bezna la lumină viața altor oameni?

**Olga Bocirnea
pensionară, Craiova**

Punctul nostru de vedere rămîne același

Cu cîțva timp în urmă vă relatam un caz petrecut la Întreprinderea de rulmenți Birlad, cînd un muncitor pe nume Carp lordache și-a lovit colegul de muncă, provocîndu-i incapacitate temporară de muncă, în urma căruia fapt colec-

tivul grupeei sindicale a hotărît excluderea din mijlocul său, conform codului muncii art. 100 pct. 2. După desfacerea contractului de muncă, acesta introduce contestație la judecătoria Birlad, iar procesul este judecat de Șafta Romano Eugeniu, care îi dă cîștig de cauză, considerînd că abaterea nu este atît de gravă, ba mai mult împreună cu avocatul C. Ciucă ne acuză pe noi că nu l-am educat (venise la noi de 2 luni) etc., etc. Întreprinderea este obligată să-l reîncaadreze și să-i plătească retroactiv salariul pe 2 luni și jumătate plus onorariu de avocat.

Ne-a uimit această hotărîre care vine să încurajeze actele de huliganism într-o întreprindere, cu asemenea acte colectivul nu va fi de acord niciodată.

Iată însă că ulterior Preda Nicolae, cel vătămât, îl acționează în judecată și după multe intervenții de a-l îndupleca spre împăcare și iertare, Carp I. este condamnat de judecătoria Georgeta Firulesa la 4000 lei amendă plus despăgubire.

În articolul precedent întrebam cine a greșit cînd a judecat? Noi sau judecătoria?

Dar sentința a doua se pare că lămurăște cine a avut dreptate, ea fiind în contradicție cu prima. Considerăm pedeapsa dată ca justă (poate prea blîndă), dar întrebăm cum rămîne cu prima sentință dată împotriva colectivului și a întreprinderii. Oare nu e cazul să vadă și cei în drept cum aceste două hotărîri se contrazic între ele?

Punctul nostru de vedere este același, că respectivul să lucreze, dar în altă parte, să-i fie învîțare de minte, să știe că un colectiv nu tolează astfel de abateri, că altfel se încurajează indisciplina, în loc să fim sprijiniți să o întărim.

**În numele colectivului grupeei
sindicale nr. 4 turnători semnează
Gh. Pușlea — organizator.
N. Rainea — maestru principal**

Aștept de 200 de zile, oare mai aștept tot atît?

Ca locuitor al Craiovei, mi s-a verificat instalația de lumină de către I.R.E. Craiova și am fost obligat să o inlocuiesc, că prezentă pericol de incendiu.

Deși cu chitanța 66846 și 69075 am achitat costul respectiv încă din februarie-aprilie 1973, nu s-a finalizat lucrarea nici pînă la 15 oct., încît sînt obligat să stau în întuneric sau să recurg la mijloace primitive (luminare, feștilă) care sînt tot așa de expuse incendiului ca și vechea instalație ce m-a obligat să o inlocuiesc.

Pentru soluționare, m-am adresat atît ministerului cit și ziarului județean, dar fără rezultat pozitiv. Cînd oare numita întreprindere va termina lucrarea pe care am achitat-o de 200 de zile? Sau măcar să mi se comunice data finalizării (recepției) ca să știu, ca în cazul că trebuie să mai aștept 200-300 de zile să-mi procur alte mijloace de iluminat cum ar fi un petromax.

**M. Diaconescu
Craiova, str. Pavlov 41**

Ce face Irina Loghin?

Aș vrea să știu ce se întîmplă cu Irina Loghin, de ce nu mai dă nici un concert?

Se spun multe în legătură cu renumita interpretă de muzică populară, că ar fi foarte grav bolnavă sau și mai grav, că nu ar mai fi în viață. De aceea, vreau să cunosc adevărul.

**Geta Radu
București**

Irina Loghin răspunde citatoarei revistei noastre și nu numai ei, ci tuturor celor care îndrăgesc melodiile populare: «Am fost de curînd la Gova pentru a mă odihni și pentru a-mi odihni vocea. Am fost deci în repaus vocal. Cei care m-au auzit vorbind în șoaptă au crezut că mi-am pierdut vocea. Zvonul s-a întins și s-a ajuns pînă la urmă a se spune că am cancer, ba chiar am și murit. Zilnic primesc zeci de telefoane, scrisori și uneori vizite acasă. Sînt sănătoasă tun».

Între Timișoara și Seceani, cădrele didactice fac maraton

Vă rog să publicați rîndurile mele deoarece în acest fel s-ar putea ca I.T.A. Timișoara și alte organe să audă dorințele unui sat și ale profesorilor de la Școala generală Seceani, care au nevoie de un autobuz care să sosească dimineața în Seceani și la prînz (7-7.30, respectiv 14-14.30).

Navetismul nu este un lucru plăcut dar este o soluție adoptată de toate țările dezvoltate și nu la 30 km (distanța Timișoara—Seceani) ci la mult mai mult.

Deși s-au făcut memorii la forurile competente nu s-a dat nici un răspuns unor cetățeni care au mare nevoie de o cursă cu orarul amintit.

Cădrele didactice bat săptămînal distanța Seceani—Orțișoara mai mult pe jos.

**asist. univ. St. Matei
Timișoara
str. Odobești nr. 6**

Vă anunțăm, stimați cititori, că revista «FLACĂRA», redactorii și colaboratorii ei nu iau în considerație scrisorile anonime. Pentru a face față tuturor solicitărilor și pentru a da curs unui număr cit mai mare de scrisori, vă rugăm să vă expuneți sugestiile, propunerile sau alte probleme în maximum 40 de rînduri.

PIETRO NENNI (născut în anul 1891, ziarist și om politic italian, vechi militant al mișcării socialiste, persecutat pentru ideile sale în timpul dictaturii fasciste mussoliniene, când a și emigrat în Franța; a luptat în războiul civil pe frontul anti-franchist din Spania; a ocupat funcții de conducere în Partidul Socialist Italian, iar în anii postbelici și în guvernul italian, având funcția de ministru și de prim-ministru) a fost reales în unanimitate în funcția de președinte al Partidului Socialist Italian la recentul congres.

SUVANNA FUMA, prim-ministru al Laosului (născut în anul 1901, studii medii la Hanoi și studii superioare la Paris și Grenoble; profesiunea de bază — inginer, în care calitate a ocupat înalte funcții de stat; din anul 1951 ocupă și funcții în guvern: ministru al lucrărilor publice, ministru de externe, prim-ministru). Într-un recent interviu acordat revistei vest-germane Der Spiegel a declarat că el consideră că în Laos este posibilă realizarea unei înțelegeri între diversele grupări sociale pentru promovarea unei căi de reconstrucție pașnică.

GUNNAR JARRING, diplomat suedez (născut în anul 1907, studii superioare de orientalistă, diplomat de carieră cu funcții importante în centrala ministerului de externe suedez și în misiunile diplomatice ale acestei țări în Turcia, Iran, Irak, Etiopia, India, Ceylon, Pakistan, S.U.A., U.R.S.S., Mongolia. Numele lui Jarring a devenit binecunoscut ca mediator al O.N.U. în conflictul din Orientul Apropiat după războiul din 1967). Deși s-a retras din activitate, a declarat recent că este dispus să îndeplinească orice sarcină în Orientul Mijlociu, pe care secretarul general al O.N.U. ar dori să i-o încredințeze.

KARL BOEHM, muzician austriac (născut în anul 1894, studii superioare muzicale la Graz și Viena; a desfășurat de-a lungul îndelungatei sale vieți o bogată activitate dirijorală pe scenele celor mai cunoscute teatre lirice și în fruntea unor celebre orchestre simfonice din Graz, München, Darnstadt, Hamburg, Dresda, Viena, Berlin, Napoli, Buenos Aires, Metropolitan House din New-York, Salzburg și altele). În ciuda vârstei sale înaintate (aproape 80 de ani), Karl Boehm a dirijat recent la Scala din Milano un concert simfonic cu lucrări de Mozart (autorul său preferat) și Bruckner.

de la lume adunate

MĂRTURIE DE DINCOLO DE MILENII. O expediție științifică a Institutului de geologie din Iakutsk (U.R.S.S.) a făcut de curind o interesantă descoperire pe malul Oceanului Înghețat de Nord unde a găsit scheletul perfect conservat al unei balene uriașe în lungime de 24 metri. Se apreciază că acest vestigiu nu are o vîrstă mai mică de 3 000 de ani.

COINTERESAREA E TOTUL. În statul Ohio (S.U.A.) zelul polițistilor a fost stimulat de o măsură recentă: drept premiu pentru găsirea a cinci mașini furate și — bineînțeles — pentru arestarea autorilor furturilor se oferă o mașină. Se pare că premiul e apreciat de vreme ce numărul automobilelor recuperate a crescut cu 49 la sută.

RAIUL PE PĂMÎNT! Se poate afirma, pe bună dreptate, că uneori locușii de mai sus își pierde sensul ei metaforic devenind expresia celei mai pure realități, ca, de pildă, în cazul insulei Sark din Canalul Mincei. Într-adevăr, în acest colț de lume nu există automobile, folosirea lor fiind interzisă prin lege, deci un adevărat rai al nepoluării. Ceea ce i-a determinat pe experții spitalului St. Bartholomew din Londra să întreprindă acolo cercetări în domeniul poluării, folosind probe de sînge neinfestat, aparținînd locuitorilor insulei Sark.

IA CASA DE UNDE NU-! I! Chiar așa s-a întîmplat cu proprietarii unei căsuțe construite din prefabricate în localitatea Ganziri, de lângă Messina (Italia), care, întorcîndu-se într-o zi acasă, n-au mai găsit locuința pe locul ei. Pasămite, hoții o demontaseră piesă cu piesă, o încărcaseră în camioane plecînd cu ea de parcă ar fi efectuat o mutare banală.

FACEȚI REZERVE DE «ALLIUM SATIVUM»! Pe lista «best-sellers»-urilor japoneze figurează, printre primele, cartea profesorului T. Watanabe, intitulată (can-prozaic) «Cum să-ți menții sănătatea cu ajutorul usturoiului». Volumul prezintă detaliat 47 moduri de utilizare a usturoiului la prepararea mâncărilor, menite să prevină și să combată tulburări și maladii din cele mai diverse, de la insomnie, de pildă, la afecțiunile hepatice.

toamnă la geneva

Dacă ar fi să privim prin comparație cu meleagurile de dincolo de Alpi, unde numele Veneției este asociat cu cel de «serenissima republica», iar al Genevei cu cel de «superba», atunci, aici, pe tărîmuri helveticе, frumosul oraș crescut pe malurile lacului Lemman ar trebui localizat prin «Geneva diplomatica». Nu este ciuși de puțin o exagerare în această asociere pentru că, de-a lungul unui an, aici se întîlnesc, în cadrul diferitelor organisme internaționale, oameni politici și reprezentanți ai statelor de pe mapamond. Într-atît de mult s-au implantat respectivele instituții în viața orașului, încît vizitarea Palatului Națiunilor sau a Organizației Mondiale a Sănătății a fost inclusă în ghidul turistic.

Dincolo însă de imaginea aceasta insolită, Geneva se recomandă vizitatorului și în alte ipostaze. Căci, armata de oameni politici și funcționari internaționali, de turiști și hippies, de muncitori imigranți din mezzogiorno italian și din sudul Spaniei, colorează prin prezență peisajul citadin. Prin toată mulțimea pestrîță a străinilor, prin tot acest Turn Babel al graiurilor lumii, localnicii se simt într-un fel stînițenți. Tradiții și obișnuințe helveticе, moștenite vreme de generații, încep să se metamorfozeze, să-și piardă din trăsăturile specifice, suferind puternica presiune a influențelor exterioare. Nu mă refer aici la faptul că liniștea de catedrală din timpul hrînirii grațioaselor lebede e spartă tîndări de ritmurile sincopate ale pletoșilor chitariști englezi. Și nici la poluarea estetică străzilor, prin azvîrlirea de către turiști a staniolului de la ciocolata Suchard ori a mucerilor de țigări, spre consternarea genevezilor, renumiți pentru spiritul lor gospodăresc. Ci la alte fenomene.

Într-o seară, unul din marii specialiști în criminalistică, atrăgea atenția telespectatorilor că atacurile gangsterești asupra băncilor și magazinelor de bijuterii au crescut, în ultimii doi ani, de aproape 20 de ori. Autorii unor spargerii în plină zi, folosind metodele clasice importate din S.U.A. și Franța, sînt străini, afirma specialistul în cauză. În schimb, zările de a doua zi relatau că pungașii sînt autohtoni. De ce am făcut această precizare! Deoarece există, la ora actuală, pe multiple planuri, un puternic curent împotriva celor veniți de peste granițele Elveției — nu ca turiști ori ca participanți la reuniuni internaționale, pentru că ei aduc valută — ci ca muncitori în căutare de lucru. Ziarele sînt pline de anunțuri cu oferte de servicii. Posturile cele mai bine plătite sînt acordate doar localnicilor. În schimb, pentru meseriile necalificate sînt preferați imigranții, dar și aceștia doar dacă posedă autorizație specială din partea autorităților. Restricțiile sînt din ce în ce mai severe. Bunăoară, muncitorii italieni, spanioli, portughezi sau turci nu au voie să-și aducă și soția sau copiii, pentru a nu crea țării gazdă probleme de ordin social — asigurări, locuri la școală etc., etc.

În valul de inflație, care a cuprins țările Europei occidentale, a fost prinsă și Elveția. Din anul 1970 și pînă în prezent, prețurile au crescut la principalele bunuri de consum cu 25%. Unii pun această scumpire a vieții pe seama faptului că sindicatele au obținut, în urma acțiunilor revendicative, majorarea salariilor, drept care patronii au trebuit să recurgă la reajustarea prețurilor. Alții afirmă că de vină este concentrarea la Geneva a atîtor organisme internaționale și conferințe, funcționarii acestora și participanții

străini avînd la dispoziție mari sume în valută. Deci, influențează în mod direct piața cumpărînd la prețuri mari. În sfîrșit, nu puțini sînt cei care fac legătura între inflație și criza sistemului monetar occidental, știindu-se prea bine că Elveția este marele bancher al lumii de afaceri. Oricare din aceste motivații poate fi luată în vedere, numai că hemoragia prețurilor este resimțită în primul rînd de cetățeanul obișnuit și nu de marele bancher sau de diva venită din Italia sau Franța la vila princiară de la Montreux. Și nici de puzderia de ceasornicari și bijutieri ale căror afaceri prosperă. Cred că nu există nicăieri în lume o asemenea concentrare, pe kilometru de stradă, de ceasornicării de lux, unde se vînd orologii de cele mai curioase forme.

La sfîrșit de octombrie, toamna a fost neobișnuit de frumoasă pe malurile Lemmanului. De aici și avalanșa de turiști — îndeosebi japonezi (așa se și explică faptul că marii bijutieri, ingenioși ca întotdeauna, au trecut operativ la scrierea anunțurilor din vitrine și în limba niponă). Din goana autocorelor, vizitatorii n-au timp să admire măreția Mont Blanc-ului profilat la orizontul lipsit de neguri, nici să adaste pe mica insulă cu nume dedicat lui Jean Jacques Rousseau, cetățean al Genevei, ale cărui lucrări filozofice au avut influență asupra revoluționarilor de la sfîrșitul secolului al XVIII-lea. Trecerea se face rapid de-a lungul lacului, pe artera comercială pentru ca programul să se încheie, potrivit noilor obișnuințe, printr-un tur «Geneve la nuit» din care nu poate lipsi, se înțelege «cabaretul cel mai sexy» — BA-TA-CLAN.

Pentru adevăratul turist însă, în căutare de frumos, dornic să-și îmbogățească spiritul, Geneva rămîne orașul cu o bogată viață culturală și artistică. Numai în săptămîna de la 20 la 26 octombrie, alături de populația trupă americană de marionete «The Bread and Puppet Theatre» din New York, putea fi văzut Raf Vallone în piesa lui Pirandello «Șase personaje în căutarea unui autor», la Victoria Hall a concertat orchestra Radio-televiziunii elveticene, iubitorilor de pictură li s-a oferit la Petit Palais o retrospectivă «De la Renoir la Picasso» și, spre marea mea satisfacție, într-una din galeriile cunoscute ale Genevei, la Stebler, compatriotul Patriciu Mateescu expunea ceramică, bucurîndu-se de un binemeritat succes.

Sigur, nu am pretenția că am epuizat întreaga gamă de manifestări culturale-artistice prestigioase, dar simpla enumerare a cîtorva, luate la întîmplare, mi se pare grăitoare.

Pe Quai des Bergues, în fața hotelului cu același nume, unde a locuit vreme îndelungată și Nicolae Titulescu, studenții împart trecătorilor manifeste ale unei mișcări pacifiste. Dintr-o limuzină lungă cît două mașini obișnuite, un el bătrîn și o ea tînără, ducînd în lesă patru șoricari năpîrliți, coboară lîngă restaurantul de lux. Peste drum, doi muncitori spanioli urnesc cu greu placa de beton pentru taluzarea unei bucăți din malul Ronului. Spatele se încovoie sub greutate. Siluetele li se profilează sub reclama cu litere roșii de neon a ceasului „Movado” — «Timpul este bani, spune reclama — Movado poate să aibă un minut întîrziere la un an».

Timpul înseamnă bani și pentru imigranții spanioli și pentru fabricanții de ceasuri.

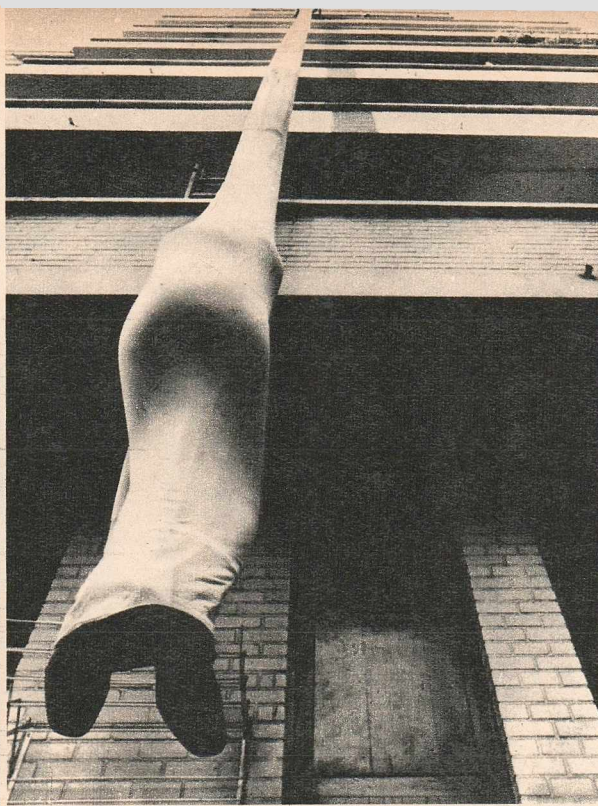
Ion MĂRGINEANU

Frumosul parc din jurul sediului Națiunilor Unite, de pe malul lacului Geneva, va fi deschis publicului, pentru promenadă, în zilele în care în palatul înaltului forum internațional nu se vor ține ședințe.

Maria Callas este — fără doar și poate — una dintre cele mai valoroase reprezentante ale bel-canto-ului contemporan. La faima ei artistică se adaugă însă și aceea a unei vieți zbuciumate, cu dramatice întreruperi ale activității scenice. După o asemenea perioadă întunecată — care a durat nu mai puțin de opt ani — cântăreața a reapărut, într-un cadru strălucit, concertând la Hamburg și fascinand, ca de obicei, publicul. Fotografia noastră o înfățișează după concert, primind, fericită, dovezile de admirație ale vedetei de filme Elizabeth Taylor.

Sistemul E.V.Z., recent experimentat cu succes în cadrul unei demonstrații care a avut loc la Paris, reprezintă un extrem de original mijloc de salvare a oamenilor dintr-un imobil cuprins de incendiu. Sistemul constă dintr-o conductă verticală țesută din fire textile sintetice foarte rezistente. Conducta asigură salvarea prin cădere a 1500 de persoane pe oră, indiferent de înălțimea imobilului sinistrat. Frinarea corpurilor în cădere este asigurată de textura conductei, elastică pe orizontală și complet rigidă pe verticală. Autorul senzaționalei invenții: Gérard Zephinie.

zeii și mingea

Cine nu-i înțelege pe acești bravi luptători pe frontul nenorocului, adunați în echipa «Alga» din orașul Frunze, ultima echipă din divizia secundă a campionatului sovietic de fotbal, condamnați la sigură retrogradare — cine nu are auz și suflet pentru soarta lor, e bine să nu ne privească în ochi și chiar să nu ne citească...

În campionatul sovietic de fotbal, după cum se știe, nu mai există meciuri încheiate la egalitate. Dacă după cele 90 de minute clasice, tabela de marcaj indică un rezultat de 0-0, 1-1, 2-2, sau 8-8, cele două echipe trec la executarea a câte cinci lovituri de la 11 metri, operație pe înțelesul oricărui afon în ale fotbalului, de pe orice meridian. Nu cred să existe om pe această lume care să nu știe ce-i aceea un «11 metri»... Mai degrabă nu se știe ce-i poezia decât ce-i un penalty. Revenim: cine marchează mai multe penalty-uri din cele cinci de bază, acela a câștigat meciul. Hotărârea a fost luată de federația de specialitate pentru a desființa jocul meschin prin care unele echipe încearcă să mențină un rezultat cât mai alb, cât mai indecis. Mă rog, e o hotărâre care ca orice hotărâre poate fi discutată doar de cei în drept — hotărâre logică, pe de o parte, crudă — pe de alta, căci nu e ușor să-ți accepți înfrângerea (în fotbal) după ce 90 de minute te-ai omorât, în fel și chip, să nu pleci învins acasă. 90 de minute de luptă — fie și meschină — să se ducă naibii în câteva secunde de noroc sau nenoroc? Trebuie să ai nervi de fier ca să accepți situația, măcar cu gândul, dar să mai dai și cu piciorul într-o minge. Dar asta-i jocul, cine n-are nervi de fier plece unde vrea și să nu joace fotbal.

«Alga» din Frunze a ajuns pe ultimul loc, trecând prin cea mai fantastică încercare din câte am auzit și citit prin ziarele de sport. Echipa asta — în 8 (opt!) partide consecutive, — a terminat la egalitate meciurile disputate în timpul regulamentar acasă și în deplasare, și tot de 8 ori a pierdut meciurile respective, după efectuarea loviturilor de penalty! E nemaiauzit. E nemaipomenit. Pe scara Richter a ghinioanelor — și trebuie să nu fii om ca să nu admiți că există o asemenea scară Richter și în acest domeniu, mai puțin științific decât un cutremur dar nu mai puțin real — «Alga» din Frunze cred că întrece, ca destin colectiv, destinul individual al fundașului englez care a marcat într-un singur meci trei autogoluri! Trebuie să fii mai tare ca fierul să suporti o asemenea neșansă pogorită din minia zeilor și transmisă pînă în virful propriului tău bocanc.

Ca atare, la al nouălea meci terminat la egalitate, după 90 de minute, meciul cu Șahtior din Karaganda, jucătorii de la «Alga» din Frunze nici nu s-au mai prezentat la executarea penalty-urilor.

Pot să vină toți umaniștii lumii, cu argumentele cele mai patetice și mai îmbărbătătoare pentru condiția umană — eu rămân alături de «Alga» din Frunze și de cei 11 eroi ai ei, care au refuzat dialogul cu zeii ticăloși, întorcându-le spatele în modul cel mai eroic și mai uman. Mai bine retrogradarea, decât continua batjocorire la care te supune nenorocul. Mai bine retrogradarea, decât dialogul cu ticăloșia soartei. Citeodată e un act de eroism în a accepta că, în calitatea ta de om, nu ești mai tare ca fierul.

Ioan GRIGORESCU

Radu COSAȘU

mapamond '73

coandă și apa

Aceste două litere despărțite prin prima cifră cu soț a numerelor — H₂O — prezintă formula vieții însăși, apa. În ultimele mele convorbiri cu Henri Coandă, savantul îmi spunea, cu un calm demiurgic și o simplitate de filozof antic, un adevăr esențial: sîntem făcuți din apă, ca tot ceea ce mișcă și respiră pe acest pămînt. Și nu ne putem abate de la legile care guvernează însăși materia primă din care am fost făcuți.

Omul care din copilărie se închinase lui Eol, zeul vîntului, își pleca fruntea socratică în fața unei simple picături de apă. Uluit de descoperirile pe care le făcea, emitea judecăți de o logică imbatibilă cu privire la deosebirile tipurilor umane în dependență de diversitatea apelor pămîntului. Analizînd cristalele de zăpadă, el demonstra că acestea nu sînt pretutindeni aceleași și că forma lor nu depinde de simplul hazard. Judecînd supunerea mărilor și oceanelor legilor gravitației, ale atracției soarelui și lunii, ale rotației globului în jurul axei sale, Coandă era convins că noi înșine, fiind compuși din apă, sîntem supuși aceluiași legi. Ideea îl ducea la descoperirea simbului rațional pe care astrologii și-au construit eșafodajul străvechii lor științe oculte. Și, zîmbind înțelepțește, Coandă îmi spunea că «apa vie» din basmele românilor nu este doar plămuierea naivă a unui ideal de viață fără de moarte și de tinerete fără bătrînețe, ci intuirea unei posibilități, deocamdată existentă numai în povești. Și că, la baza tuturor poveștilor, a existat întotdeauna un strop de adevăr.

Am privit deunăzi, îndelung, o hartă în care erau trecute toate apele mari și mici ale pămîntului românesc. Mii de nervuri coborînd din hora Carpaților spre Dunăre și mare. Ape cu nume de bărbați, și ape cu nume de femei. Olul și Jiul, Bistrița și Prahova, Mureșul și Siretul, Cerna și Tirnava, Argeșul și Arieșul, Putna și Ialomița... Prin alte părți,

arareori apele poartă nume masculine: Sena și Volga, Vistula și Tamisa, Elba și Neretva... Doar Nilul strigă în Cartea Morților — scrisă cu 2300 de ani înainte de era noastră — cu nume de bărbat: «Eu sînt tatăl, cel ce vă potolește setea și vă păstrează insulele!». Iar Saint-Exupéry îi răspundea peste patru milenii: «Tu nu ești numai necesară vieții, ci ești însăși viața; bogăție fără seamăn pe pămînt; tu, cea mai delicată; tu, cea mai pură; tu, sufletul pămîntului.» Căci restul — copacii și florile, poienile și holdele — nu este decât intruchiparea viselor apei ce doarme.

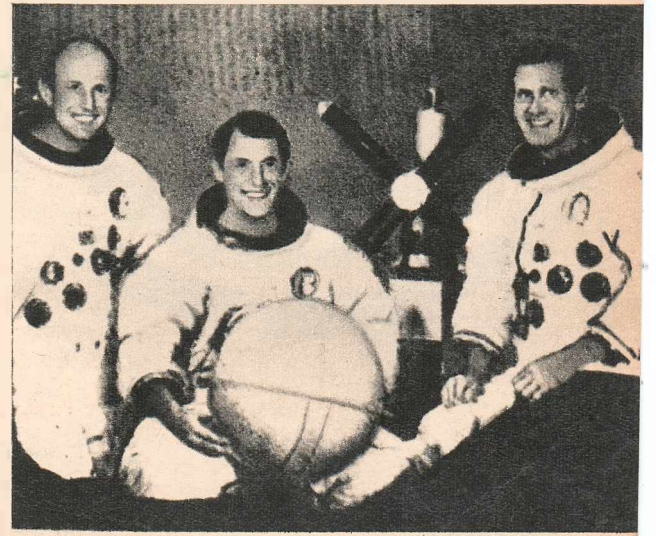
Se vorbește mereu de această imensă bogăție a Terrei pe care oamenii o irotesc fără istov. Lumea modernă a văzut în ea un imens capital dar, ca orice capital, epuizabil. O simplă privire asupra planisferului arată că regiunile cele mai depozitate ale globului sînt cele lipsite de apă. Al șaselea continent, «supercontinentul albastru», este cel al oceanelor: 70 la sută din suprafața globului aparține acestui colos pe care Lautréamont îl preamărea în «Les Chants de Maldoror»: «Te salut bătrîne ocean! Bătrîn ocean cu apele amare./ Bătrîn ocean, cu forțe salutare./ Nimic din ce ascunzi, avar, complexitor./ Nu va fi pentru om pierdut în viitor...» Acum o sută de ani, cînd scria aceste versuri, Lautréamont era un optimist incorrigibil. Pe atunci, supercontinentul albastru încă nu era bolnav. Histologia lui ne arată semnele instalării cronice a maladiei abia în ultimele decenii. Numele ei e Poluarea. «Imensitatea calmă în evidentă rezervă» — cum o numea Paul Valery, suportă. Piriul murdar, canalul fetid se duc în riul otrăvit, riul în fluviul ce cară milioane de tone de gunoi și reziduuri industriale în mări, mările comunică cu oceanele. Colosul albastru se întunecă la față. «No men's Sea» — marea nimănui, devine bățjocura tuturor. Primii cosmonauți au fost stupefiați de

imensitatea întinderilor cafenii care se vedeau pe suprafața oceanelor în locurile unde acestea primeau cele mai grele lovituri din partea lui Homo tehnicologic din proslăvita societate de consum. Alabastru Dunăre a ajuns closetul Europei. Rinul nu mai e decât un imens canal de lături. Marile lacuri din America de Nord sînt devitalizate. Mediterana, de pe suprafața căreia în fiecare secundă se evaporă 100 000 tone de apă pentru a se transforma în binecuvîntate ploii, și-a pierdut de mult limpezimea. Marea Neagră începe să-și merite numele. Un tiv cernit de păcură solidificată îi acoperă țărmurile ca o broderie de doliu.

Cum va arăta picătura de apă în fața căreia se pleca cu închinăciune Henri Coandă, cum va arăta cristalul lui de zăpadă, cum vom arăta noi, cei născuți din apă, dacă fărădelegea va continua?

skylab 3

Joi este programat să pornească în lunga sa călătorie extraterestră Skylab 3, al cărui echipaj este alcătuit din Gerald P. Carr — comandantul misiunii, Edward Gibson — pilot științific, și William R. Pogue — pilot.

UN BOGAT SORTIMENT DE CONFECȚII

Magazinele vă așteaptă cu cele mai moderne modele de sezon:
taioare, pardesie, costume, tricotaje, încălțăminte.